

Parker, Kirkegårde og Renhold

Teknik- og Miljøforvaltningen

Valbyparken og en del af Kalvebodkilen

Udviklingsplan 2024

Københavns Kommune

Teknik- og Miljøforvaltningen

Parker, Kirkegårde og Renhold

Valbyparken og en del af Kalvebodkilen
Udviklingsplan 2024
September 2024

Projektledelse

Mette Frost, Bynatur, Teknik- og Miljøforvaltningen.

Rapporten er udarbejdet af

Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen,
v. Mette Frost, projektleder (Bynatur).

Med bidrag fra medarbejdere i Teknik- og Miljøforvaltningen:

Benedicte Grann Andersen, natursagsbehandler (Vand og Natur)
Martina Henze, projektleder (Renhold og Driftsviden)
Astrid Stener Jørgensen, biolog (Bynatur)
Kenn Knudsen, projektleder (Vand og Natur)
Anna Lassen, planlægger (Mobilitet)
Andreas Skjoldborg Lorentzen, specialkonsulent (Parkering)
Maja Frostholt Mogensen, natursagsbehandler (Vand og Natur)
Nadine Neugebauer, projektleder (Park og Byrum)
Paul Plettinx, byrumsforvalter (Bynatur)
Anja Hartvig Spork, beplantningsudvikler (Bynatur)
Ida Ween, projektleder (Bynatur)
Sidse Wulff, bylivsrådgiver (Arrangementer og Gadesalg)

Kort og grafisk tilrettelæggelse

Kort og grafisk tilrettelæggelse er af Mette Frost, Sofie Amundsen og Barbara Heilmann Møgelose (alle Bynatur).

Baggrundskort: Københavns Kommune.

Fotos

Teknik og Miljøforvaltningen og Kongens Enghave Lokaludvalg, Københavns Kommune
Øvrige fotos fra xxxx

Publikation

Udviklingsplanen er trykt hos i 40 eksemplarer. Tryk er foretaget af Lastertryk.dk /Scandinavian Print Group på svanemærket papir.

Udviklingsplanen er offentliggjort på Københavns Kommunes hjemmeside: www.kk.dk/publikationer

INDHOLDSFORTEGNELSE [opdateres manuelt]	
INDLEDNING	5
HOVEDMÅL FOR PLANPERIODEN	7
ADMINISTRATIVE FORHOLD	18
ANALYSE AF OMRÅDET	31
- LANDSKAB (31)	
- NATUR (41)	
- REKREATION (50)	
HANDPLEPLAN FOR PLEJEN	69
UDVIKLINGSMULIGHEDER	72
STORMFLODSSIKRING	85
LITTERATUR	86
BILAG	
BILAG 1: PARKBRUGERRÅDET FOR VALBYPARKEN 2023 - 2024	89
BILAG 2: RETNINGSLINJER FOR ARRANGEMENTER	90
KORTBILAG	
EKSISTERENDE FORHOLD OG UDVIKLINGSMULIGHEDER	
1. VALBYPARKEN ØST - EKSISTERENDE FORHOLD	93
2. VALBYPARKEN ØST - UDVIKLINGSMULIGHEDER	94
3. VALBYPARKEN VEST - EKSISTERENDE FORHOLD	95
4. VALBYPARKEN VEST - UDVIKLINGSMULIGHEDER	96
5. KYSTEN - EKSISTERENDE FORHOLD	97
6. KYSTEN - UDVIKLINGSMULIGHEDER	98
PLEJE OG UDVIKLING AF BEPLANTNINGEN	
7. VALBYPARKEN ØST	99
8. VALBYPARKEN VEST	100
9. KYSTEN	101

INDLEDNING

Denne udviklingsplan er den første for Valbyparken. Udviklingsplanen omfatter Valbyparken og de kystnære arealer beliggende umiddelbart syd for Valbyparken, som er del af Kalvebodkilefredningen. Udviklingsplanen omfatter også mindre arealer, der er beliggende udenfor fredningerne, men er funktionelt knyttet hertil.

Udviklingsplanen er gældende fra maj 2024, og indtil en ny plan afløser denne.

Valbyparken er fredet med deklARATION af 3. maj 1966. Efter fredningen er Københavns Kommune forpligtiget til at bevare arealet som rekreativt grønt område og til at drive det som park.

Det kystnære område syd for Valbyparken er også fredet. Området er del af den samlede fredning af Kalvebodkilen i Københavns, Tårnby og Hvidovre Kommuner af 14. november 1990. Denne fredning har til formål både at beskytte natur og sikre offentlighedens adgang til området. Det kystnære område syd for Valbyparken indgår i delområde 6, hvor der efter fredningen skal lægges særlig vægt på rekreative hensyn.

Københavns Kommune er plejemyndighed for hele planområdet.

I Københavns Kommune benævnes plejeplaner i fredningsforstand for udviklingsplaner. Udviklingsplanen er udarbejdet i henhold til bekendtgørelse om pleje af fredede arealer og tilsyn (nr. 924 af 27. juni 2016) idet fredningen fra 1966 ikke stiller krav om udarbejdelse af en udviklingsplan.

Udviklingsplanens formål er at sikre, at det fredede område plejes, drives og udvikles på en måde, der er i overensstemmelse med fredningen. Planen beskriver hvilke tiltag, der påtænkes udført i planperioden. Dog er der ingen garanti for, at alle tiltag bliver udført, da dette afhænger af ressourcer og økonomi.

Den primære målgruppe for udviklingsplanen er Københavns Kommunes medarbejdere, der skal anvende den som administrativt grundlag for forvaltningens arbejde. Her tænkes især på driftsmedarbejdere, byrumsforvaltere, fredningstilsynet og andre medarbejdere, der arbejder med byens rum. Den sekundære målgruppe er interessenterne, som f.eks. lokaludvalget, foreninger, organisationer og andre, der har interesse i den nuværende og fremtidige anvendelse og udvikling af området.

Udarbejdelsen af en udviklingsplan er et samarbejde mellem interne og eksterne parter. En væsentlig samarbejdspartner og høringspart er parkbrugerrådet, som for denne plans vedkommende bestod dels af repræsentanter fra de i fredningen høringsberettigede parter, dels af repræsentanter for andre brugere og naboer.

Af de høringsberettigede parter deltog Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Som repræsentant for andre brugere deltog Valby Lokaludvalg, Kongens Enghave Lokaludvalg, Københavns Ældreråd, Ungerådet i KBH, Dansk Handicapforbund, miljøgrupperne Det Grønne Knæ og Grøn Agenda Sydhavn, Københavns Frisbee Klub, Sydhavnens Windsurfer Club, Børnenes Dyremark, Valbypark Spejderne DDS, SydhavnCompagniet, repræsentanter for haveforeningerne HF Kalvebod, HF Sundbo og HF Bergmannshave, der alle er beliggende i Valbyparken, Hvidovre Kommune, der grænser op til Valbyparken og driver Kystagerparken på den anden side af Harrestrup Å udløbet, HAFNIA Hallen i Valby Idrætspark, der grænser op til Valbyparken ved Hammelstrupvej, Café Picniq beliggende i parken og som repræsentant for eventarrangørerne Grøn Koncert, Ungdommens Folkemøde og Syden for Solen, der alle afholder events i Valbyparken i 2024.

Københavns Kommune har, i samarbejde med Kongens Enghave Lokaludvalg og Valby Lokaludvalg, afholdt parkbrugerrådsmøder i forbindelse med udarbejdelsen af udviklingsplanen. Der blev afholdt et parkbrugerrådsmøde i maj 2023 og endnu et møde i januar 2024.

For at sikre en bred og lokalt forankret dialog om Valbyparkens udvikling, afholdt Københavns Kommune et parktræf i Valbyparken i november 2023. Parktræffet var et offentligt møde i det fri, hvor alle med interesse for Valbyparken havde mulighed for at deltage og stille spørgsmål og forslag til, hvordan parken kan udvikles.

Parktræffet blev annonceret med plakater i parken og via Lokaludvalgenes sociale medier. Ved parktræffet deltog 25 borgere, repræsentanter fra lokale foreninger og netværk mv.

Københavns Kommune takker Parkbrugerrådet og de mange engagerede borgere, der har deltaget med viden og forslag til denne plan.

Udviklingsplanen er udarbejdet af Københavns Kommune på baggrund af de forslag, der er indkommet. Parkbrugerrådet og Det Grønne Råd i København har efterfølgende haft udkast til udviklingsplan for Valbyparken i høring i juni - august 2024.

Planen er forelagt Det Grønne Råd i september 2024.

Det Grønne Råds sammensætning og denne plan vil efter offentliggørelsen kunne ses og downloades på Københavns Kommunes hjemmeside www.kk.dk.

HOVEDMÅL FOR PLANPERIODEN

Valbyparken er en stor bypark og et grønt åndehul, der strækker sig over arealer i bydelen Valby og Kongens Enghave. Karakteristisk for Valbyparken er de lange alleer af høje træer, haverne og de store, åbne græsarealer, der især igennem sommeren benyttes af mange københavnere til ophold, leg og motion.

I forlængelse af Valbyparken ligger et åbent, kystnært område, der er del af Kalvebodkilefredningen. Karakteristisk for området er den gennemgående sti, der løber langs Kalveboderne. Herfra er udsigt over vandet til Amager Fælled og mod sydvest helt til Kalvebodbroen, der forbinder Amager med Sjælland. Langs stien er der sektioner med tæt bevoksning af buske og krat, men også åbne områder med græs. Stien forbinder Valbyparken med naturområdet Sydhavnstippen mod øst og med Kystagerparken i Hvidovre Kommune mod vest.

Formålet med denne udviklingsplan er at skabe rammerne for en fortsat udvikling af Valbyparken i god balance mellem den rekreative anvendelse og bevarelse og udvikling af planområdets mange naturværdier.

Målet for planperioden er, at:

- Udvikle Valbyparken som en attraktiv bypark
Københavns Kommune søger at pleje og udvikle området som en attraktiv bypark, der er let tilgængelig og tilbyder gode rammer for ophold, leg og fysisk aktivitet. Valbyparken rummer hver sommer koncerter og events, der bringer københavnere sammen.
- Højne biodiversiteten
Københavns Kommune ønsker at udvikle Valbyparken med fokus på at styrke de naturmæssige og landskabelige værdier, der i dag findes i parken. Valbyparkens gamle træer er af stor værdi for biodiversiteten. I planen er der også fokus på at styrke og give mere plads til den vilde natur med tætte krat og langt græs.
- Fastholde Valbyparken som et samlingssted i grønne rammer
Københavns Kommune ønsker at fastholde Valbyparken som et attraktivt samlingssted i grønne rammer. Valbyparken skal fortsat kunne rumme alt fra store koncerter til folkemøder igennem sommeren, men der skal også være plads til at borgere mødes i parken for at motionere, lege og bade.

Planområde

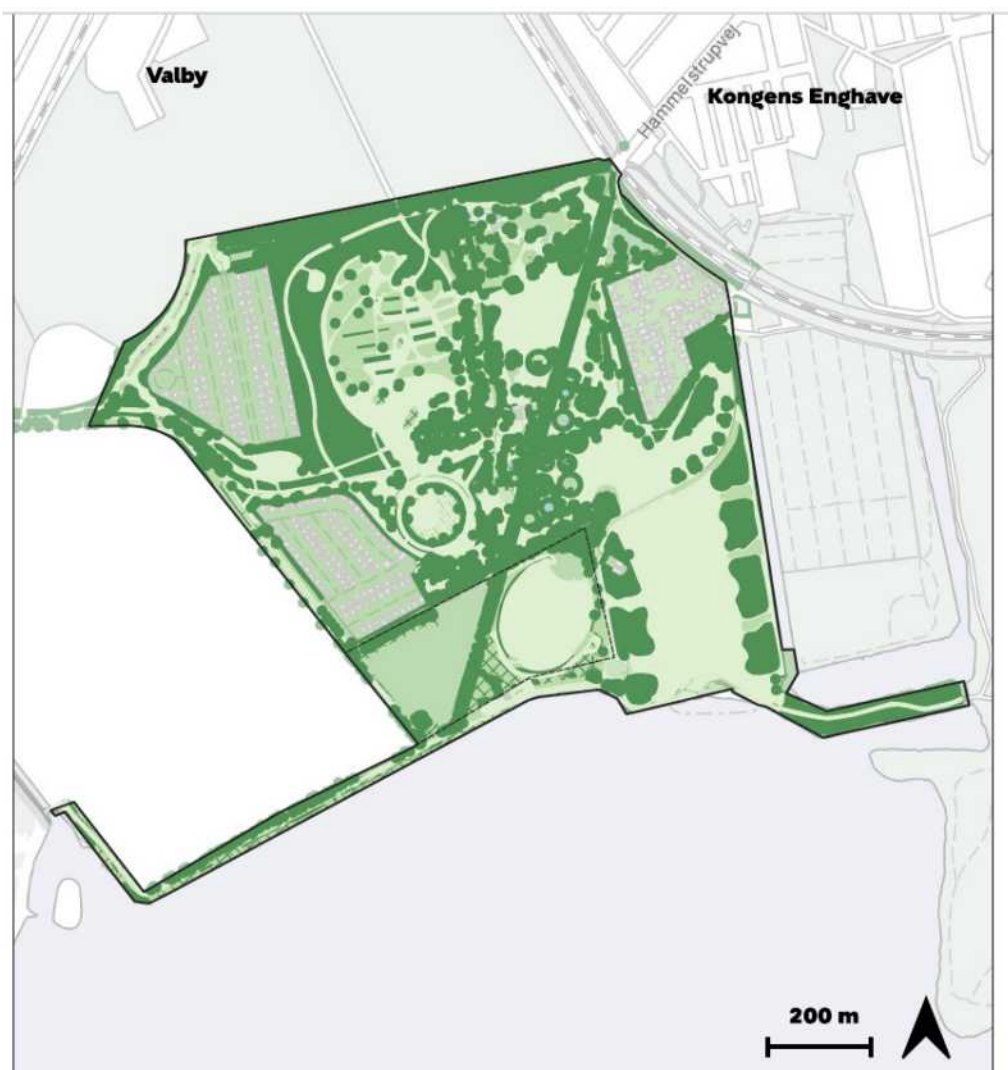
Denne udviklingsplan omfatter Valbyparken og en del af Kalvebodkilefredningen, der ligger i umiddelbar tilknytning hertil.

For at sikre en præcis beskrivelse af udviklingsmuligheder er planområdet til denne udviklingsplan inddelt i tre delområder: Valbyparken øst for Poppelalléen, Valbyparken vest for Poppelalléen og et delområde langs Kysten.

På kortet herunder er angivet en række lokaliteter, som der ofte refereres til i udviklingsplanen.

NYT KORT [Oversigtskort med beplantning, Ny, A4]

[delområder angives på senere kort, på oversigtskortet herunder markeres vigtige lokaliteter: Poppelalléen, Parkstien, Hammelstrupvej, Tudsemindevej, Tudsemindesøen, stien langs vandet, HF Bergmannshave, HF Kalvebod, HF Sundbo, Strandplænen og Festivalpladsen, Den grønne frøpark, Harrestrup Å, Stranden i Valbyparken, Broen til Sydhavnstippen, broen over Harrestrup Å, Kgs. Enghave Kanal mellem Tippen og HF Musikbyen, Gåsebæksrenden mellem Valbyparken og HF Musikbyen, Naturlegepladsen, Rosenhaven, de 17 temahaver, Motionsstien i skoven, fritløbsområde for hunde, cafeen]

Oversigt over udviklingsmuligheder

Nedenfor ses en samlet oversigt over udviklingsmuligheder, der kan realiseres i Valbyparken og den del af Kalvebodkilen, der ligger i umiddelbar tilknytning hertil.

Udviklingsplanen skal sætte rammerne for udvikling af både de naturmæssige og landskabelige værdier og for de rekreative værdier i Valbyparken. Igennem planen er udviklingsmuligheder for natur og landskab angivet med grønne farver og udviklingsmuligheder for den rekreative anvendelse med orange farver.

Udviklingsplanen indeholder også en handleplan for plejen. Hvor udviklingsmuligheder beskriver nye tiltag og det man ønsker at ændre ift. nuværende, er der i handleplan for plejen fokus på de metoder, som man vil bruge i driften af det eksisterende eller efter at man har foretaget ændringer.

I afsnit 5 findes en nærmere beskrivelse af udviklingsmulighederne. Udviklingsmulighederne er også angivet på kortbilag til planen (bilag 2, 4 og 6).

Vurdering af udviklingstiltag ift. fredning og naturbeskyttelse

Da Valbyparken og Kalvebodkilen er omfattet af fredninger såvel som andre restriktioner i medfør af naturbeskyttelsesloven, kan ændringer og tiltag kræve en dispensation.

Københavns Kommune er dispenserende myndighed for Naturbeskyttelseslovens §3 om beskyttede naturtyper og §§ 16-18 om beskyttelseslinjer.

Københavns Kommunes fredningstilsyn foretager en konkret vurdering af, om et planlagt tiltag kræver dispensation fra fredningen. Ansøgninger om dispensation behandles af Fredningsnævnet, der er nedsat i medfør af Naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet er myndighed for Kystbeskyttelseslovens §16a om anlæg og aktiviteter på søterritoriet.

BOKS

Tiltag markeret med * kræver en vurdering af fredningstilsynet i Københavns Kommune af hvorvidt tiltaget vil kræve en dispensation fra fredningen.

Tiltag markeret med ** kræver en vurdering ift. Naturbeskyttelseslovens §3 om beskyttede naturtyper, herunder søer, moser, enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb, Naturbeskyttelseslovens §16 om beskyttelse af søer og vandløb eller Kystbeskyttelseslovens §16a om etablering af anlæg og udførelse af aktiviteter på søterritoriet.

Tabel 1: Udviklingsmuligheder i Valbyparken øst (delområde 1)

VALBYPARKEN ØST UDVIKLINGSMULIGHEDER FOR LANDSKAB OG NATUR
Landskab
<p>Kvashegn kan etableres som rumskabende elementer /konstruktioner i delområdet.</p>
<p>Hegnede område syd for Festivalpladsen kan åbnes for offentligheden. Efter jordbundsundersøgelser kan hegnet nedtages og området plejes som naturareal eller indrettes til rekreative aktiviteter.</p>
<p>Området indgår i planlægningen af stormflodssikring af København. De nærmere detaljer for projektet kendes ikke på nuværende tidspunkt, men det kan blive nødvendigt at etablere tiltag ved planområdet. *</p>
Lysåbne områder
<p>Strandplænenes åbne græsarealer bevares som kort brugsplæne, men i delområdets mindre græsarealer kan der etableres fælledgræs og mere variation. Fælledgræs kan etableres i træernes drypzoner.</p>
<p>Den runde festivalplads bevares som kort brugsplæne, men skal pladsen ikke længere anvendes til arrangementer kan den omlægges til fælledgræs med urter. Der kan etableres en åbning i voldens østlige side mod vendepladsen for en øget anvendelse. *</p>
<p>I delområdet kan der indplantes en variation af vilde blomster og urter, eksempelvis på volden ved Festivalpladsen og i områder, hvor der er mange brændenælder.</p>
<p>Afbrænding kan indgå i plejen af området.</p>
Træer og buske
<p>Valbyparkens træer bevares længst muligt med henblik på at skabe levesteder for insekter, flagermus og fugle. Døde træer kan bevares som torsoer og stammer kan placeres som elementer til ophold eller som hindring for parkering.</p>
<p>Nye træer og buske kan plantes for at sikre næste generation af bevoksning. Ved nyplantning prioriteres hjemmehørende arter, arter der vurderes at være modstandsdygtige ift. klimaforandringer og endelig arter, der bærer blomst og frugt til gavn for parkens dyreliv.</p>
<p>Ved Strandplænen bevares de nuværende huller i beplantningen af hensyn til arrangementernes afholdelse. Ved arrangementer skal træernes drypzone beskyttes mod kørsel og henstilling af udstyr.</p>
Dyreliv
<p>Temahaverne kan plejes og udvikles for at skabe nye levesteder for padder samt bier, sommerfugle og andre insekter. *</p>
<p>Der kan iværksættes initiativer for at fremme flagermus i delområdet, eksempelvis ved at bevare gamle træer med hulheder, ved at plante for insekter og ved at bevare mørke områder.</p>
<p>Der kan skabes flere levesteder for insekter, fugle og mindre pattedyr. Der kan etableres kvashegn, mindre bunker af sten og efterlades dødt ved. Hensyn til dyreliv kan indgå i valg af nye planter.</p>
<p>Der kan ske terrænbearbejdning, eksempelvis etablering af mindre tuer med sand og læ og varme for insekter, stenbunker og vandhuller. *</p>
<p>Der kan iværksættes tiltag, der fremmer et varieret fugleliv i området, eksempelvis ved nyplantning af buske og træer med bær og ved ophængning af redekasser. I de gamle træer kan der ophænges kasser til ugler og andre rovfugle.</p>
<p>Delområdets mørke områder fastholdes for at fremme dyreliv og give parkens gæster mulighed for at opleve nattehimmelen. Eksisterende belysning kan alene erstattes med lav, ikke-blændende belysning.</p>
<p>Hvis hegnet syd for Festivalpladsen nedlægges, kan den nuværende tætte kratbeplantning bibeholdes for at bevare skjulesteder for områdets dyreliv.</p>

Søer og vandhuller

I Tudsemindesøen kan der iværksættes tiltag for at regulere bestanden af fisk med henblik på at skabe mere variation eller at skabe nye levesteder for padder.

Der kan etableres nye vandhuller med levesteder for insekter, padder og krybdyr i delområdet. *

Naturformidling

Der kan opsættes informationstavler om natur og arter knyttet til Valbyparken.

Der kan udarbejdes informationsmateriale, der fortæller om de negative konsekvenser af fodring for Tudsemindesøens dyreliv.

VALBYPARKEN ØST UDVIKLINGSMULIGHEDER FOR REKREATION

Kørsel

Bilkørsel ad Tudsemindevej til vendepladsen ved Stranden kan reguleres og begrænses. Der kan opstilles hindringer for kørsel på forløbet syd for HF Kalvebod.

Kørsel til og fra materialepladsen i Valbyparken kan omlægges. Adgangen til at køre via Tudsemindevej kan begrænses og kørsel kan omlægges så det alene sker ad Parkstien til Gammel Køge Landevej. Parkstien kan udbygges med henblik på at rumme denne kørsel. *

Muligheder for parkering kan reguleres. Der kan lægges træstammer og andre hindringer for parkering i parken.

Cyklister og gående

Ved etablering af nye stier i delområdet skal der tages initiativ til fremme tilgængeligheden for alle i Valbyparken.

Der kan etableres en rute til ro i Valbyparken og/eller information om små oaser i Valbyparken velegnet til oplevelser af ro.

Langs stier i delområdet kan der iværksættes tiltag, der giver besøgende varierede sanseindtryk (lys, skygge, dufte).

Stisystemer og broer ved Tudsemindesøen kan renoveres.

Cykelstativer kan placeres i delområdet. *

Cykling ad Poppelalléen kan forbydes af hensyn til parkens øvrige gæster. Cykler kan med skiltning vises ad Hammelstrupvej og Parkstien. Der kan iværksættes andre tiltag med henblik på at begrænse konflikt mellem gående og cyklister.

Tudsemindevej kan indgå i udviklingen af sammenhængende cykelruter/supercykelsti, der forbinder bydelen med resten af København og med Hvidovre. * **

Leg, bevægelse og sport

Motionssti igennem skoven kan renoveres.

Store sten kan placeres til leg og ophold.

Der kan etableres en motionssti, der forbinder Valbyparken med Valby Idrætspark, Sydhavnstippen og Kystagerparken. Langs stien kan der etableres kilometerangivelse.

Ophold

Der kan opstilles bænke og anden parkinventar.

Der kan indrettes faste grillpladser med murede grill.

Opholdsområder kan indrettes med skærmende beplantninger mv.

I Valbyparken kan der etableres områder med ro og plads til fordybelse, eksempelvis en rute til ro.

Hunde
Der kan etableres en hundeløbegård i delområdet. Hundeløbegården kan etableres med et rundt hegn og en grøn beplantning, så den i form og størrelse tager sig ud som en temahave. *
Det eksisterende fritløbsområde langs Kgs. Enghave kanalen kan ændres og tilpasses af hensyn til natur og parkens øvrige brugere.
Toiletter
I delområdet kan der opføres handicapegnede toiletter *
Information
Sammenhængende skiltning og information kan styrke integrationen af Valbyparken med Valby Idrætspark, Sydhavnstippen og Kystagerparken.
Arrangementer
I Valbyparken kan der afholdes udendørs musikarrangementer i perioden 1. april til 31. oktober jf. forskriften for udendørs musikarrangementer. Musikarrangementer afholdes fortrinsvis på Festivalpladsen eller på Strandplænen.
Der kan stilles krav til arrangørerne om at begrænse arrangementernes fodaftryk ift. miljø og klima. Ved Strandplænen kan der etableres landstrøm og vandstik til brug for koncerter og events. Hvis disse faciliteter etableres, kan der stilles vilkår om, at arrangørerne anvender disse. *
Der kan fastsættes regler, der regulerer støj fra private arrangementer i Valbyparken. Der kan opsættes informationstavler og gemmeføres kampagner med fokus på at begrænse støjen fra private arrangementer, herunder anvendelse af mobile musikanlæg i Valbyparken.
Øvrige udviklingsmuligheder
Hvis festivalpladsen ikke længere anvendes til afholdelse af arrangementer, kan pladsen indrettes med anden rekreativ anvendelse for øje. Med henblik på at øge festivalpladsens anvendelsesmuligheder i forbindelse med arrangementer kan pladsen åbnes mod sydøst ved at fjerne en mindre del af volden. *
Hegnede område syd for Festivalpladsen kan åbnes for offentligheden. Efter jordbundsundersøgelser kan hegn nedtages og området plejes som naturareal eller indrettes til rekreative aktiviteter. * **

Tabel 2: Udviklingsmuligheder i Valbyparken vest (delområde 2)

VALBYPARKEN VEST UDVIKLINGSMULIGHEDER FOR LANDSKAB OG NATUR	
Landskab	Kvashegn kan etableres som rumskabende elementer /konstruktioner i delområdet.
Lysåbne områder	Der kan ske udvikling af mere artsrige overdrev ved Den Grønne Frøpark, hvis vandhullerne her ikke reetableres. Plejen kan tilrettelægges med henblik på at fremme overdrevsvegetation. Græsarealer i delområdet kan plejes med henblik på at skabe flere områder med fælledgræs og større variation i plejen. Fælledgræs kan etableres i træernes drypzone. I området langs Parkstien kan der plantes eller sås en variation af vilde blomster og urter. Afbrænding kan indgå i plejen af området.
Træer og buske	Valbyparkens træer bevares længst muligt med henblik på at skabe levesteder for insekter, flagermus og fugle. Døde træer kan bevares som torsoer og stammer kan placeres som elementer til ophold eller som hindring for parkering. Nye træer og buske kan plantes for at sikre næste generation af bevoksning. Ved nyplantning prioriteres hjemmehørende arter, arter der vurderes at være modstandsdygtige ift. klimaforandringer og endelig arter, der bærer blomst og frugt til gavn for parkens dyreliv. Træernes drypzoner beskyttes mod kørsel og henstilling af udstyr. Ved Rosenhaven kan der etableres ny beplantning, eksempelvis en lund af kirsebærtræer. Langs Parkstien kan der plantes flere træer. Weischel-rækkerne bevares som elementer i Den Grønne Frøpark. Træerne beskæres for at bevare kig gennem rækkerne. Bevoksningen mellem Hammelstrupvej og Valby Idrætspark kan tyndes.
Dyreliv	Temahaverne kan plejes og udvikles for at skabe nye levesteder for padder samt bier, sommerfugle og andre insekter. * Der kan iværksættes initiativer for at fremme flagermus i delområdet, eksempelvis ved at bevare gamle træer med hulheder, ved at plante for insekter og ved at bevare mørke områder. Der kan skabes flere levesteder for insekter, fugle og mindre pattedyr. Der kan etableres kvashegn, mindre bunker af sten og efterlades dødt ved. Hensyn til dyreliv kan indgå i valg af nye planter. Der kan ske terrænbearbejdning, eksempelvis etablering af mindre tuer med sand og læ og varme for insekter, stenbunker og vandhuller. * Der kan iværksættes tiltag, der fremmer et varieret fugleliv i område, eksempelvis ved nyplantning af buske og træer med bær og ved ophængning af redekasser. I de gamle træer kan der ophænges kasser til ugler og andre rovfugle. Delområdets mørke områder fastholdes for at fremme dyreliv og give parkens gæster mulighed for at opleve nattehimmelen. Eksisterende belysning kan alene erstattes med lav, ikke-blændende belysning.
Søer og vandhuller	Vandhullerne i Den Grønne Frøpark kan reetableres. Et eller flere af vandhullerne kan udgraves på ny, og der kan lægges en ny membran. Der kan placeres natursten i området og etableres en vandforsyning, der sikrer at vandhullerne ikke tørrer ud i længere perioder. Alternativt kan de udtørrede vandhuller og græsarealerne omkring plejes med henblik på at fremme overdrevsvegetation. *

Der kan etableres nye vandhuller med levesteder for insekter, padder og krybdyr i delområdet. *

Grøften langs Hammelstrupvej kan vedligeholdes med henblik på at sikre afvanding af parkens nordlige område. *

Naturformidling

Der kan opsættes informationstavler om natur og arter knyttet til Valbyparken.

Der kan etableres en grejbank med udlån af udstyr til naturaktiviteter for institutioner, skoler og børnefamilier

VALBYPARKEN VEST UDVIKLINGSMULIGHEDER FOR REKREATION

Kørsel

Kørsel til og fra materialepladsen kan reguleres. Adgangen til at køre via Tudsemindevej kan begrænses og kørsel kan omlægges så det alene sker ad Parkstien til Gammel Køge Landevej. Parkstien kan udbygges med henblik på at rumme denne kørsel. *

Muligheder for parkering kan reguleres. Der kan lægges træstammer og andre hindringer for parkering i parken.

Cyklister og gående

Ved etablering af nye stier i delområdet skal der tages initiativ til at fremme tilgængeligheden for alle i Valbyparken.

Der kan etableres en rute til ro i Valbyparken og/eller information om små oaser i Valbyparken velegnet til oplevelser af ro.

Langs stier i delområdet kan der iværksættes tiltag, der giver besøgende varierede sanseindtryk (lys, skygge, dufte).

Der kan etableres stiforbindelser, der binder Valbyparken bedre sammen med Valby Idrætspark. Trådhegnet kan nedtages og det grønne hegn, der adskiller Valbyparken fra Valby Idrætspark kan tyndes. Der kan etableres en oplevelses-/bevægelsessti igennem området. *

Hammelstrupvej og Parkstien kan indgå i udviklingen af sammenhængende cykelruter/supercykelsti, der forbinder bydelen med resten af København og med Hvidovre. * **

Cykelstativer kan placeres i delområdet.

Leg, bevægelse og sport

Discgolfbanen kan renoveres og banens forløb ændres med henblik på at begrænse konflikt med parkens øvrige brugere. Udenfor banen kan aktiviteter med disc forbydes af hensyn til parkens øvrige brugere.

Der kan etableres informationstavler eller skiltning med oversigt over discgolfbanen og information til spillerne. * **

Aktivitetsområde med belægning af asfalt kan renoveres og indrettes til boldspil og leg.

Der kan etableres en motionssti, der forbinder Valbyparken med Valby Idrætspark, Sydhavnstippen og Kystagerparken. Langs stien kan der etableres kilometerangivelse.

Ved naturlegepladsen og den lille legeplads kan der gennemføres tiltag, der giver børnene oplevelser for alle sanser.

Store sten kan placeres til leg og ophold.

Ophold

Der kan opstilles bænke og anden parkinventar.

Der kan indrettes faste grillpladser med murede grill/bålhytte med overdækning. *

Opholdsområder kan indrettes med skærmende beplantninger mv.

Hunde

Det eksisterende fritløbsområde langs Parkstien kan ændres og tilpasses af hensyn til natur og parkens øvrige brugere.

Toiletter

Et nyt, handicapegnet toilet kan etableres ved naturlegepladsen. Eksisterende toiletter ved Rosenhaven, ved Caféen og ved Naturlegepladsen kan renoveres med henblik på at forbedre tilgængeligheden og sikre vinteråbning. *

Information

Sammenhængende skiltning og information kan styrke integrationen af Valbyparken med Valby Idrætspark, Sydhavnstippen og Kystagerparken.

Arrangementer

I Valbyparkens vestlige del kan der afholdes arrangementer på de store plæner syd for Naturlegepladsen og i området ved Den Grønne Frøpark. Udendørs musikarrangementer må dog alene afholdes i perioden 1. april til 31. oktober jf. forskriften for udendørs musikarrangementer.

Der kan fastsættes regler, der regulerer støj fra private arrangementer i Valbyparken. Der kan opsættes informationstavler og gennemføres kampagner med fokus på at begrænse støjen fra private arrangementer, herunder anvendelse af mobile musikanlæg i Valbyparken.

Tabel 3: Udviklingsmuligheder ved Kysten (delområde 3)

KYSTEN UDVIKLINGSMULIGHEDER FOR LANDSKAB OG NATUR
Landskab
Udsigten over Kalveboderne kan bevares. Ved udsigtssteder og bænke kan beplantningen beskæres eller fjernes for at genskabe udsigten.
Området indgår i planlægningen af stormflodssikring af København. De nærmere detaljer for projektet kendes ikke på nuværende tidspunkt, men det kan blive nødvendigt at etablere tiltag ved planområdet. *
Lysåbne områder
Landtangen beliggende mellem Stranden og broen til Sydhavnstippen kan plejes med henblik på genskabe lys og udsigt. Skråningen syd for stien kan ryddes med henblik på at skabe kig til vandet og opvækst af overdrevsvegetation.
Nord for stien bevares den tætte bevoksning, men her kan etableres enkelte udsigtskiler mod kanalen og haverne. Mod syd kan skråningen ryddes for at skabe udsigt med opvækst af overdrevsvegetation. Enkelte grupper af tjørn og roser kan lades tilbage
Afbrænding kan indgå i plejen af området.
Træer og buske
Områdets træer bevares længst muligt med henblik på at skabe levesteder for insekter, flagermus og fugle. Døde træer kan bevares som torsoer, og stammer kan placeres som elementer til ophold og som hindring for kørsel og parkering.
Der kan plantes nye træer og buske for at sikre næste generation af bevoksning.
Kysten og stranden
Områder med rørskov bevares. Opvækst ved stranden kan fjernes, hvis denne hindrer bedefunktionen.
Dyreliv
Delområdet mørke fastholdes for at fremme dyreliv og give parkens gæster mulighed for at opleve nattehimlen.
Der kan skabes flere levesteder for insekter, fugle og krybdyr. Der kan etableres kvashegn, mindre bunker af sten, etableres snogehøje og efterlades dødt ved.
Der kan etableres et fuglekiggertårn, der giver besøgende mulighed for at observere fuglelivet ved Kalveboderne. *
Naturformidling
Der kan etableres et støttepunkt for naturformidling og undervisning nær kysten. Støttepunktet skal være et eksperimenterium for naturformidling og aktiviteter med fokus på den kystnære og marine natur. * **
Adgangen til vandet kan forbedres for at understøtte naturformidling og -aktiviteter. Der kan etableres en nedgang til vandet på strækningen øst for stranden. *
Der kan opsættes informationstavler om natur og arter knyttet til Kalveboderne.

KYSTEN UDVIKLINGSMULIGHEDER FOR REKREATION

Kørsel

Der kan opstilles hindringer for kørsel ad stien. Københavns Kommune kan give dispensation til ærindekørsel.

Muligheder for parkering kan reguleres. Der kan lægges træstammer, sten og andre hindringer for parkering udenfor afmærkede båse.

Cyklister og gående

Initiativer til begrænsning af konflikter mellem gående og cyklister på sti langs vandet kan iværksættes i planperioden. Der kan opsættes chikaner, der begrænser fart og iværksættes informationskampagner. Stien kan også opdeles.

Af hensyn til sikkerheden kan der etableres en kant eller opsættes markering ved overgangen til broen over Harrestrup Å og broen fra planområdet til Sydhavnstippen.

Lave cykelstativer kan placeres i delområdet.

Leg, bevægelse og sport

Indenfor Kalvebodkilefredningen og i de ikke-fredede dele af planområdet kan der etableres foreningsfaciliteter og støttepunkter for foreningsaktiviteter. * **

Beachvolleybanen beliggende ved Sydhavnens Windsurfer Klub kan nedlægges. Området kan indrettes med andre elementer til motion, bevægelse og leg for parkens besøgende. *

Der kan etableres en motionssti, der forbinder Valbyparken med Valby Idrætspark, Sydhavnstippen og Kystagerparken. Langs stien kan der etableres kilometerangivelse.

Strand og vand

Ved stranden kan der iværksættes tiltag, der forbedrer adgangen til stranden og vandet for borgere med handicap. * **

På strækningen mellem stranden og Poppelalléens udløb kan der etableres en nedgang til vandet og en mindre bro til ophold og badning. * **

Der kan etableres en nedgang til vandet på strækningen øst for stranden *

Der kan etableres en sauna i tilknytning til stranden * **

Der kan opstilles et kajakstativ ved vandet * **

Ophold

Der kan opstilles bænke og anden parkinventar.

Toiletter

Nye, handicapegnede parktoiletter kan opføres i delområdet. *

Information

Sammenhængende skiltning og information kan styrke integrationen af Valbyparken med Valby Idrætspark, Sydhavnstippen og Kystagerparken.

Et støttepunkt for naturformidling og undervisning kan etableres i delområdet. *

Arrangementer

Der kan fastsættes regler, der regulerer støj fra private arrangementer. I tilknytning hertil kan der opstilles informationstavler og gennemføres kampagner med henblik på at begrænse anvendelsen af mobile musikanlæg.

ADMINISTRATIVE FORHOLD

Beliggenhed og afgrænsning

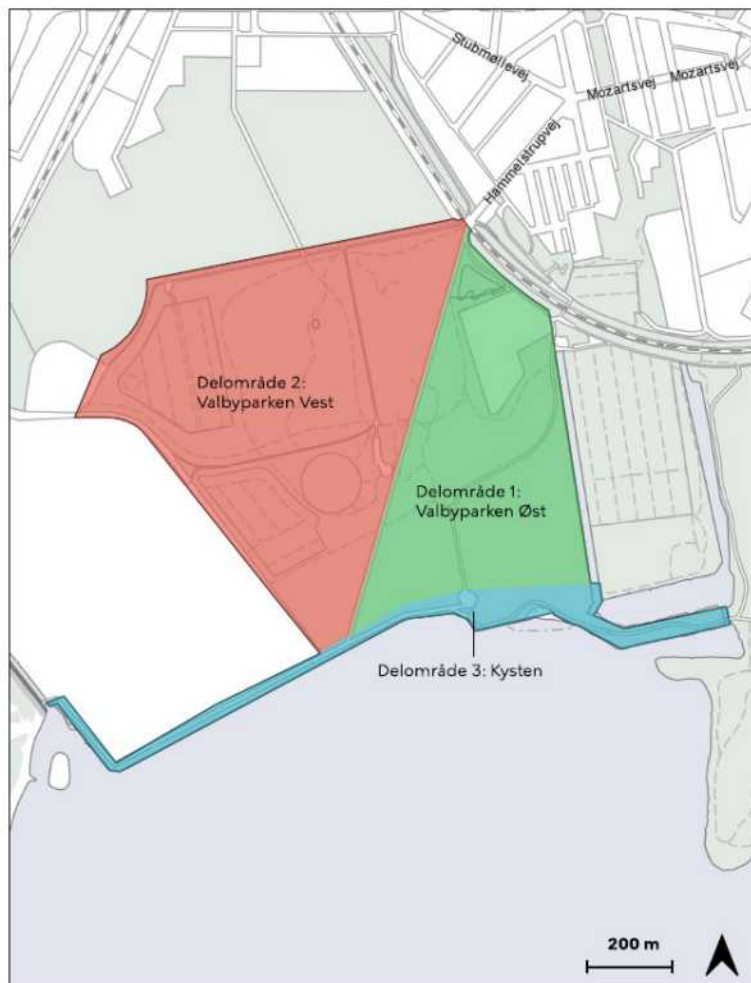
Valbyparken er beliggende i bydelene Valby og Kongens Enghave i den sydvestlige del af Københavns Kommune. Valbyparken afgrænses mod nord af Valby Idrætspark, mod øst af Øresundsbanen og Gåsebæksrenden, mod syd af Kalvebodkilefredningen og mod vest af en industrigrund ejet af HOFOR.

I Valbyparkens sydlige del ligger en festivalplads, et indhegnet område og en materialeplads, der alle er i funktional tilknytning til Valbyparken, men beliggende udenfor fredningen.

Umiddelbart syd for Valbyparken ligger et kystnært område, der er del af Kalvebodkilefredningen. Dette område afgrænses mod øst af broen til Sydhavnstippen og mod vest af broen til Kystagerparken, Hvidovre Kommune. Mod syd afgrænses området af Kalveboderne.

Til udarbejdelsen af denne udviklingsplan er området inddelt i tre delområder. Poppelalléen deler Valbyparken i et delområde mod øst og et delområde mod vest. Med til delområde 1 er festivalpladsen og indhegningen og med til delområde 2 materialepladsen, der ligger udenfor fredningen. Det kystnære område, der indgår i Kalvebodkilefredningen, er planens tredje delområde.

Kort: oversigtskort med delområder

Tabel: Valbyparkens delområder

Delområder	Areal (ha)
Delområde 1: Valbyparken Øst	28,0
Delområde 2: Valbyparken Vest	48,6
Delområde 3: Kysten	7,3
Planområdets samlede areal	83,9

Ikke-fredede arealer indenfor Delområde 1 og 2 har et samlet areal på 8,3 ha.

Ejerforhold

Planområdet ejes af Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune.

Matrikler i planområdet:

- Matrikel 1966 Valby, København, omfatter fredede arealer i Valbyparken (undtaget Haveforeningen Kalvebod), og arealer i Kalvebodkilen beliggende vest for stranden samt ikke-fredede områder syd for festivalpladsen. Matriklen ejes af Københavns Kommune og administreres af Teknik- og Miljøforvaltningen.
- Matrikel 2c Valby, København ejes af Københavns Kommune. Området indgår i fredningen, men har siden 1920 været indrettet med kolonihaver.
- Matrikel 570 Valby, København, omfatter arealet øst for stranden og til broen, der forbinder planområdet med Sydhavnstippen. Matriklen ejes af Københavns Kommune og administreres af Teknik- og Miljøforvaltningen.

Matriklernes afgrænsning findes på matrikelkort.dk.

Drift og udvikling af Valbyparken sker i samarbejde mellem en række afdelinger i Teknik- og Miljøforvaltningen. Parker, Kirkegårde og Renhold (PKR) har ansvaret for den grønne drift af området, drift og bemanning af Naturlegepladsen samt for drift af toiletter og renhold i parken. Bygge-, Parkerings- og Miljømyndigheden (BPM) udøver fredningstilsyn og administrerer tilladelser til arrangementer, herunder udendørs musikarrangementer, i Valbyparken.

Fredningsforhold

Størstedelen af planområdet er omfattet af fredningen af Valbyparken, mens det kystnære område indgår i Kalvebodkilefredningen.

Fredningen af Valbyparken

Valbyparken er fredet i henhold til Fredningsnævnets afgørelse af 15. juni 1966 om fredning af Valbyparken. Fredningsdeklarationen er kortfattet og beskriver principper for områdets udvikling. Med fredningen forpligtiges Københavns Kommune til at bevare arealet som et rekreativt, grønt område og at drive det som park.

Af fredningsdeklarationen fremgår det, at Valbyparken skal være åben med adgang for offentligheden. Almenhedens adgang til rekreativ udnyttelse af arealet må ikke begrænses.

Københavns Kommune skal pleje parken og sikre at den udvikles som et rekreativt område. Hvis der foretages væsentlige ændringer i terrænet eller betydelig fjernelse af nu eksisterende eller senere tilkomne bevoksninger, skal fredningsnævnet give tilladelse hertil. Fredningsnævnet skal også give tilladelse til anbringelse af reklameskilte i Valbyparken.

Der må ikke uden samtykke fra Fredningsnævnet for København på de fredede arealer anbringes bygninger, boder, skure eller andre indretninger af varig karakter, hvis tilstedeværelse ikke tjener parkens formål. Hvis der opføres bygninger i Valbyparken, skal deres placering og udseende godkendes af Fredningsnævnet.

Allerede da man i 1966 fredede Valbyparken lå der i parkens nordøstlige hjørne en kolonihaveforening med helårsbeboelse (matrikel 2c, Valby, København). Med fredningen blev det slået fast, at anvendelse af området til kolonihaver kunne fortsætte som hidtil, men at hvis anvendelsen en dag skulle ophøre, ville området overgå til park. I et tillæg til fredningen (2019) beskrives det, at haverne i Haveforeningen Kalvebod kan anvendes til helårsbeboelse. I tillægget fastsættes rammer for haveforenings udvikling: bebyggelsen må ikke være mere end 7,5 meter over terræn, bebyggelsen skal have karakter af haveboligbebyggelse og bebyggelsen skal i øvrigt reguleres med en lokalplan. Ophører den nuværende brug af arealet, omfattes arealet af fredningens øvrige bestemmelser.

[Kort: Valbyparkens fredning (gult). Den grønne streg markerer planområdet.]

Fredningen af Kalvebodkilen

Kalvebodkilen er fredet i henhold til Overfredningsnævnets afgørelse af 14. november 1990 om Fredning af Kalvebodkilen i Københavns, Tårnby og Hvidovre Kommuner. Der er tale om en stor fredning af alle sammenhængende landarealer beliggende rundt om Kalveboderne, hvor det største område er Kalvebod Fælled på Amager. Det kystnære område, der indgår i denne udviklingsplan, er del af frednings delområde 6.

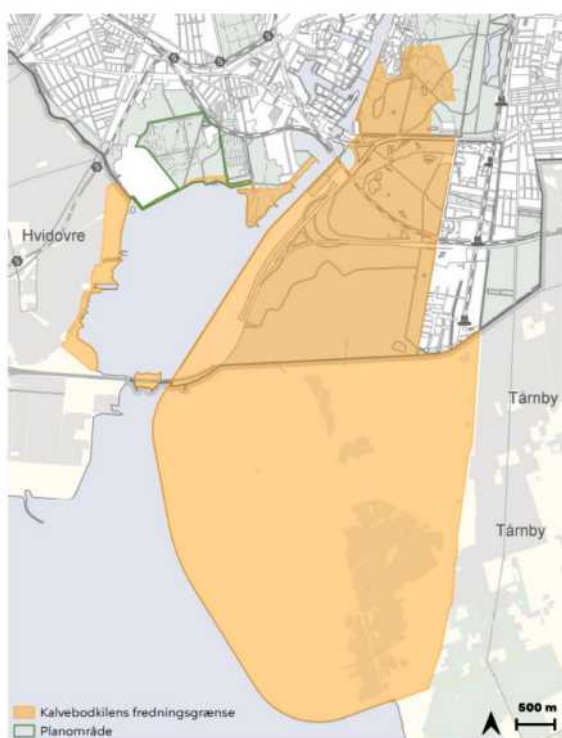
Fredningens formål er at opretholde og muliggøre forbedringer af de biologiske og landskabelige værdier og at fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til fritidsformål. Efter fredningen skal de biologiske interesser tillægges særlig værdi på Kalvebod Fælled, men for fredningens øvrige delområder skal der lægges særlig vægt på rekreative hensyn.

Efter fredningens §2 må der ikke foretages terrænændringer og ændringer i nuværende vegetationsforhold. Der må ikke opføres bebyggelse eller etableres andre anlæg, med mindre at sådanne tilstandsændringer er umiddelbart tilladt i fredningen, tillades eller foretages af plejemyndigheden efter fredningens bestemmelse om naturpleje eller tillades ved dispensation i medfør af Naturfredningslovens §34.

Efter fredningen skal hele området være åbent for almenhedens færdsel til fods, men på udvalgte stier kan cykling og ridning tillades. Københavns Kommune kan som plejemyndighed anlægge nye stier for at forbedre områdets tilgængelighed, men kan også forbyde færdsel med henblik på at beskytte plante- og dyrelivet.

Fredningen indeholder en særbestemmelse om, at der i området syd for Valbyparken kan anlægges en jollehavn jf. §14.

Kort: Kalvebodkilefredningen (gult). Den grønne streg markerer planområdet

I litteraturlisten er et link til fredningsdeklarationerne for Valbyparken og for Kalvebodkilen.

Naturbeskyttelse

Valbyparken er omfattet af de generelle beskyttelsesbestemmelser i Naturbeskyttelsesloven, herunder §3 om beskyttede naturtyper, §15 om strandbeskyttelseslinjen, §16 om beskyttelseslinjen ved søer og åer, §17 om skovbyggelinjen og §18 om beskyttelseslinjen ved fortidsminder.

Herudover er en række plante- og dyrearter beskyttet i henhold til EU's habitatdirektiv (bilag IV-arter).

Bilag IV arter

Bilag IV-arter er de arter, som fremgår af EU's habitatdirektiv bilag IV. Det er forbudt forsætligt at indfange eller dræbe bilag IV-arter, ligesom der er forbud mod at beskadige eller ødelægge raste- og levesteder for bilag IV-arterne.

Valbyparken er hjemsted for flere arter af flagermus. Alle arter af flagermus er bilag IV-arter. Ved en registrering foretaget i 2019 blev der ikke fundet ynglekolonier, men man observerede fouragerende dværgflagermus, troldflagermus, vandflagermus og brunflagermus. I det store lindetræ foran cafeen blev der observeret en stationær troldflagermushan.

Valbyparkens gamle træer og mørket gør, at parken har potentiale for flere flagermus.

I Valbyparken findes der observationer af grønbroget tudse, som også er på bilag IV i habitatdirektivet. Observationerne er mere end ti år gamle.

Beskyttede naturtyper

Tudsemindesøen i Valbyparkens nordøstlige hjørne er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om beskyttede naturtyper. Der må derfor ikke foretages tiltag, som kan medføre tilstandsændringer i søen.

Der er ikke registreret anden §3-natur i planområdet. Nærmeste registrering er området Sydhavnstippen, der er registreret som overdrev. Inden for planområdet er der mindre områder med overdrevsvegetation, men disse områder opfylder ikke kravet om at de enkeltvis eller til sammen er større end 2.500 m² i sammenhængende areal jf. naturbeskyttelseslovens §3.

Fredskov

I planområdet er der registreret fredskov nord og vest for Frøparken, syd for HF Kalvebod og på begge sider af Festivalpladsen. Fredskov er defineret som træbevoksede arealer større end 0,5 ha og mere end 20 m bredt, som skal forblive træbevoksede. I bynære områder kan arealer mindre end dette også være fredskovspligtige, fordi de falder ind under skovlovens formål.

Beskyttelseslinjer ved å, sø, skov og strand

Ved Harrestrup Åens udløb er der en å-beskyttelseslinje. Beskyttelseslinjen løber parallelt med åen og den rækker i udgangspunktet 150 m fra åens brink. Indenfor beskyttelseslinjen må der ikke placeres bebyggelse, etableres beplantning og foretages terrænændringer.

Omfattet af beskyttelseslinjen er det vestligste hjørne af Kysten (delområde 3). I dette område er der begrænset mulighed for etablering af nye initiativer.

Ved Tudsemindesøen er der en lignende beskyttelseslinje med et forløb omkring søen. Indenfor beskyttelseslinjen må der ikke placeres bebyggelse, etableres beplantning og foretages terrænændring jf. Naturbeskyttelseslovens §16.

Med Naturbeskyttelseslovens §17 fastsættes en skovbyggelinje med et forløb 300 m omkring større private skove og alle offentlige skove. Valbyparkens centrale dele med gamle, høje træer er en fredskov, der skal forblive skov. For at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet og for at bevare levesteder for plante- og dyreliv kan der ikke placeres bebyggelse indenfor skovbyggelinjen. Forbuddet mod bebyggelser omfatter både bygninger, skure, campingvogne og installationer så som master, men i loven er der en række undtagelser. I planområdet er størstedelen af Valbyparken omfattet af skovbyggelinjen, men undtaget herfor er de tre haveforeninger og materialepladsen.

I planområdet er der også en strandbeskyttelseslinje langs vandet. Beskyttelseslinjen har til formål at bevare de åbne kyster og de landskabelige, naturmæssige og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne. Hovedreglen er, at der ikke må foretages ændring af den eksisterende tilstand indenfor strandbeskyttelseslinjen, herunder opføres bygninger, opsættes hegn, tilplantes eller ændres på terræn. Strandbeskyttelseslinjen omfatter stien langs kysten og beplantningen på begge sider af denne. Strandbeskyttelseslinjen er i udgangspunktet 300 meter bag strandbredden og omfatter derfor dele af Valbyparken både øst og vest for Poppelalléen.

Det præcise forløb af strandbeskyttelseslinjen, skovbeskyttelseslinjen og beskyttelseslinjen ved Harrestrup å og Tudsemindesøen kan ses på hjemmesiden [Danmarks Miljøportal/ Danmarks Arealinformation](#).

Der er ingen registrerede fortidsminder i planområdet.

Kystbeskyttelse

Kystbeskyttelsesloven sikrer en beskyttelse af de danske kyster.

Ønsker man at etablere en badebro, pontonbro stenrev, strand eller andre faste og forankrede anlæg i vandet, skal der søges tilladelse hertil hos Kystdirektoratet. Aktiviteter på søterritoriet, f.eks. uddybning, opfyldning, gravning og sugning af sand samt langtidsopankring er også betinget af en tilladelse.

Amager Vildtreservat samt fredning af dele af søterritoriet

Planområdet grænser op til Amager Vildtreservat fastsat i Bekendtgørelse om Amager Vildtreservat samt fredning af dele af søterritoriet (BEK nr. 545 af 20/05/2012).

Ved Kalveboderne overvintrer en række fuglearter og især knopsvane, skarv, stor skallesluger og troldand er talrige om vinteren. For at give fuglene mulighed for at yngle, hvile og søge føde er der begrænsninger for den offentlige brug af søterritoriet. I Kalveboderne fra Avedørebroen til Sjællandsbroen er sejlads udenfor sejlrenderne forbudt i perioden 1. november til 31. marts. Motoriseret sejlads i området er alene tilladt indenfor sejlrenderne, og her må farten ikke overstige 5 knob.

Fredningen gør, at Valbyparken ikke kan anvendes som afsæt for brætsejlads, kajak mv. igennem vinteren og det tidlige forår.

Natura 2000 habitat- og fuglebeskyttelsesområde

Valbyparken og det kystnære område grænser op til Natura 2000 område N 143 Vestamager og havet syd for. Natura 2000 området består af et næsten sammenfaldende habitatområde (H 127) og fuglebeskyttelsesområde (F 111), der begge strækker sig til kysten nedenfor Valbyparken.

Natura 2000 området er udpeget for at bevare og beskytte de naturtyper, habitater og dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for området.

Natura 2000 området omfatter strandarealer på Sydamager og store inddæmmede fladvandsområder på Vestamager med strandeng, strandoverdrev og rørsump. Området er gennemskåret af kanaler og der findes flere søer. Størstedelen af landområdet er strandeng og laguner, men her ses også træbevoksede arealer og mindre skove.

Den marine del af habitatområdet har sandbanker dækket af lavvande. Især udfor kysten syd for Dragør og ved Kofoeds Enge dannes der strandholme og strandøer, og mellem disse opstår strandlaguner og strandsøer. Området er i konstant forandring og den naturlige dynamik her og fraværet af rovdyr på småøerne gør området til en vigtig lokalitet for fugle. I Natura 2000 området yngler blandt andet klyde, havterne, dværgterne, rørdrum, plettet rørvagtel, almindelig ryle, rørhøg og mosehornugle. Trækkende troldand, stor skallesluger, lille skallesluger, knopsvane, skarv, fiskeørn og vandrefalk ses også.

I Natura 2000 området må der ikke gennemføres planer og projekter, der kan skade de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at beskytte. Skal der gennemføres projekter i planområdet, skal Københavns Kommune forinden vurdere om planerne kan påvirke Natura 2000 området.

KORT: Naturen i Valbyparken og tilgrænsende områder. [På kortet angives Tudsemindesøen, Harrestrup Å, Kalveboderne og Sydhavnstippen].

Kommunale og statslige planer

Planloven

Hele området ligger indenfor byzonen i planloven.

Fingerplan 2019

Fingerplanen er statens landsplandirektiv for planlægning i hovedstadsområder. Fingerplanen udlægger grønne kiler til brug for det almene friluftsliv. Kilerne må ikke inddrages til byzoner, og der må ikke etableres bymæssige fritidsanlæg indenfor kilerne. De grønne kiler skal udbygges i takt med byens udvikling, så nye byområder til en hver tid forsynes med grønne rekreative områder.

I Fingerplan 2019 er Valbyparken en grøn bykile. Undtaget herfor er Festivalpladsen og Materialepladsen, de ikke er omfattet af fredningen af Valbyparken.

Det kystnære område nedenfor Valbyparken er en indre kile/kystkile.

Kommuneplan 2019

Valbyparken og det kystnære område herved indgår i Kommuneplan 2019 som en kystnær byzone.

I Kommuneplan 2019 er planområdet udlagt til sports- og fritidsanlæg, parker (O1-), herunder forlystelsesparker, legepladser, kirkegårde, naturområder, kolonihaver samt de til områderne hørende drifts- og servicefunktioner.

Faciliteter og service for publikum, herunder serviceerhverv der understøtter publikumsbenyttelsen, skal indpasses under hensyn til helheden.

Borgerrepræsentationen godkendte i 2022 et kommuneplantillæg om etablering af en skybrudstunnel, der skal bortlede vand fra Valby og Frederiksberg Vest. Der etableres en underjordisk tunnel, som føres under den nordlige del af planområdet og med udløb i Enghave Kanal.

Lokalplaner

Der er ikke udarbejdet lokalplaner for Valbyparken og den del af Kalvebodkilen beliggende umiddelbart syd herfor. Der er igangsat en proces ift. udarbejdelse af lokalplan for Haveforeningen Kalvebod (matrikel 2c), beliggende i Valbyparkens nordøstlige hjørne (delområde 1).

Mod vest grænser planområdet op til området Damhusåen (lokalplan 199 med tillæg vedtaget i maj 2021). Mod nord grænser planområdet op til Valby Idrætspark (lokalplan 515, vedtaget i februar 2015).

Bydelsplaner

Valbyparken forbinder bydelene Kongens Enghave og Valby. Lokaludvalgene for begge bydele udarbejdede i 2023 bydelsplaner, der også omhandler Valbyparken.

Kongens Enghave Lokaludvalg sætter i bydelsplanen fokus på grønne områder, bynatur og biodiversitet i Sydhavnen. Man ønsker at sikre borgerne i Sydhavnen adgang til grønne områder og at bevare det vilde

udtryk. Særligt for Valbyparken ønsker lokaludvalget at begrænse biltrafikken og øge sikkerheden i parken. Dette sker i samarbejde med Valby Lokaludvalg.

Valby Lokaludvalg sætter i bydelsplanen fokus på et sammenhængende Valby, konkret med ønske om at færdiggøre Den Grønne Sti som forbinder bydelen med Valby Idrætspark og Valbyparken. Der er også i bydelsplanen fokus på udvikling af Valby Idrætspark og at området bindes bedre sammen med Valbyparken. Endelig er der i bydelsplanen fokus på at fremme biodiversiteten i haver, byrum og parker.

Biodiversitet i København

Biodiversitet i København, strategi for 2022 – 2050 blev vedtaget i marts 2023. Strategien med tilhørende handlingsplaner skal sikre, at København i 2050 har en højnet biodiversitet med flere levesteder for vilde dyr, svampe og planter, og at alle københavnere har adgang til natur i deres område, til gavn for fysiske og mentale sundhed og trivsel.

Valbyparken er i Biodiversitetsstrategien udpeget som et område, hvor naturen og naturoplevelser skal være i fokus. Denne udviklingsplan understøtter formålene i Biodiversitetsstrategien.

I Biodiversitetsstrategien er der udpeget ti fokusarter. I Valbyparken og Kalvebodkilen nedenfor Valbyparken er observeret brunflagermus, pindsvin, stor flagspætte, mursejler, gråspurv, lille vandsalamander, skovblåfugl og aurora, der alle er fokusarter.

I Handleplan 2022-2025 for Biodiversitet i København indgår etableringen af et formidlings- og læringssted ved stranden i Valbyparken (indsats 3.4). Med et støttepunkt for formidling og undervisning her kan man udvikle aktiviteter med fokus på kysten og den marine natur til borgere, skoler og institutioner samt til besøgende.

Bynatur i København

Den tiårige strategi for bynatur i København blev vedtaget i 2015. Som et led i kommunens arbejde for et grønnere København indarbejdes strategien i alle udviklingsplaner.

Strategiens vision er at skabe mere bynatur og at øge kvaliteten af bynaturen i København. Bynatur betegner her alle levende væsner og vækster, som lever og findes i byen. I strategien opereres med tre overordnede typer af grønne rum i byen: By – og gaderum, Parker og kirkegårde samt Naturområder. Valbyparken indgår i strategien som en park, der skal udvikles og plejes under hensyntagen til de kulturhistoriske, rekreative og biologiske værdier. Områder ved Kysten (delområde 3) er efter strategien Naturområder, der skal udvikles og plejes med særligt fokus på at styrke biodiversitet og borgernes oplevelse af naturen.

Københavns Kommunes Træpolitik

Københavns Kommune vedtog i 2016 en træpolitik med det formål at sikre en prioritering af både nye og eksisterende sunde træer i København, dog uden at det hindrer en udvikling af byen. Principperne i træpolitikken medtænkes i planerne for beplantningsudvikling i Valbyparken.

Træpolitikens fem principper:

- eksisterende træer skal som hovedregel bevares.
- særligt værdifulde træer i København skal udpeges og bevares.
- der skal plantes flere træer i København.
- der skal sikres gode vækstvilkår for både nye og eksisterende træer i København.
- der skal sikres et varieret træartsvalg i København.

Træer, der udgør en risiko for borgerne, kan fældes. Hvor eksisterende træer fældes, skal de erstattes med mindre, at det ikke er fysisk muligt.

Strategi for flagermus

Københavns Kommune har udarbejdet en strategi for flagermus med udgangspunkt i notat om forekomst af brunflagermus i Fælledparken (Thomsen og Dahl Møller, 2023). Strategien kan også bruges til at opretholdelse af den økologiske funktionalitet for andre træboende flagermus i andre dele af Københavns Kommune.

Strategien kan sammenfattes i tre hovedpunkter:

- Fokus på flagermustræer i forvaltning og drift
- Livsforlængende pleje af flagermustræer
- Skabe fremtidige flagermustræer.

Strategiens hovedpunkter er afhængige af en vedvarende registreringsindsats, der har til formål at identificere relevante træer.

Stormflodsplan og stormflodssikring

Borgerrepræsentationen vedtog i 2017 en stormflodsplan for København.

I forlængelse af stormflodsplanen er der igangsat forundersøgelser af en sammenhængende stormflodssikring af hele hovedstadsområdet. Forundersøgelserne koordineres af Staten i samarbejde med Tårnby, Dragør, Hvidovre og Københavns kommuner samt en række selskaber, der driver samfundskritisk infrastruktur i hovedstadsområdet.

Forundersøgelserne skal give anbefalinger til, hvordan strækningen fra Avedøre via Amager til Svanemøllen Strand kan sikres mod stormflod, herunder hvilken type sikring, der skal etableres for at forhindre oversvømmelser ved en stormflod fra syd gennem Kalvebodløbet.

Københavns Kommunes handicappolitik

Københavns Kommunes handicappolitik 2023 - 2026 sætter fokus på tilgængelighed for borgere med handicap.

Københavns Kommune vil arbejde med at fremme universelt design, så byen bliver mere tilgængelig for en større gruppe af borgere. Universelt design og tilgængelighed tænkes ind i de løsninger, som forvaltningen vælger for indretning af blandt andet byrum og grønne områder. Målet er at gøre barrieren for at opholde og bevæge sig rundt i København mindre.

Retningslinjer for brug af Valbyparken

Ordensregler

Ordensreglerne i Valbyparken fastsat i overensstemmelse med ordensbekendtgørelsen (BEK nr. 511 af 20/06/2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv. samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger). Ordensbekendtgørelsen gælder for alle områder, hvor der er almindelig adgang, herunder parker, grønne områder, veje, stier og pladser.

I Valbyparken er ordensreglerne gengivet på skilte ved indgangene til parken.

Ordensreglerne for Valbyparken:

- Hunde er velkomne, men skal føres i snor. Undtaget herfor er områder udpeget til fritløbsområder, hvor ejer skal have kontrol over sin hund. Ejer skal samle efterladenskaber op.
- Cykling er tilladt på alle stier, men cyklister skal tage hensyn til gående.
- Motoriseret kørsel er tilladt langs Hammelstrupvej og Tudsemindevej. Kørsel ad stier og på græs er ikke tilladt. Parkering er alene tilladt indenfor markerede parkeringsbåse.
- Overnatning er ikke tilladt.
- Åben ild er alene tilladt på faste grillpladser.
- Badning er tilladt ved Stranden i Valbyparken.
- Fiskeri er tilladt langs hele kyststrækningen, men der skal indløses fisketegn. Ved stranden skal der tages hensyn til badende.
- Gæster opfordres til at passe på parkens planter, blomster og træer. Gæster opfordres også til at lægge affald i affaldskurvne.

Der er ikke fastsat regler om forstærket musik i Valbyparken. Men efter ordensbekendtgørelsens §8 kan Politiet forbyde benyttelse af højtalere, musikanlæg, musikinstrumenter eller lignende, når benyttelsen må antages at være til væsentlig ulempe for de omkringboende eller forbipasserende.

Retningslinjer for arrangementer

Især i sommerhalvåret afholdes der en række arrangementer og udendørs musikarrangementer i Valbyparken. Retningslinjer for disse er gengivet i **bilag 2**.

Det er Teknik- og Miljøforvaltningen, der giver tilladelse til afholdelse af arrangementer på byens pladser og veje samt i parkerne. Som arrangør skal man søge en arrangementstilladelse via Københavns Kommunes hjemmeside: www.kk.dk/arrangementer.

Forvaltningen vurderer ansøgte arrangementer i forhold til fredningen, herunder krav om at området skal være frit tilgængeligt for offentligheden. I vurderingen indgår områdets bæreevne ift. det forventede antal deltagere og mulighed for transport til og fra arrangementet også. Vurdering af konsekvenser for natur, herunder særligt §3-natur og Natura 2000-området Kalveboderne indgår også.

Udendørs musikarrangementer kan afholdes efter retningslinjerne i Københavns Kommunes forskrift for udendørs musikarrangementer.

Retningslinjer for udlejning og salg

Udlejning og salg i Valbyparken sker i overensstemmelse med Københavns Kommunes generelle retningslinjer: www.kk.dk/erhverv/butikker-gadesalg-og-restauranter

Al salg kræver tilladelse fra Københavns Kommune.

På adressen Hammelstrupvej 100, centralt i Valbyparken, ligger en café. Bygningen ejes af Københavns Kommune og er udlejet til en restauratør, der driver et spisehus.

Mobilt gadesalg er alene tilladt i et område ved Strandplænen i parkens vestlige del. Mobilt gadesalg kan i Valbyparken kun ske fra en lille vogn, eksempelvis en ladcykel, en lille trækvogn eller en kaffeknallert. Der må ikke anvendes generator ved salg.

Gadesælgere, der ønsker at sælge varer fra en lille vogn i Valbyparken, skal først søge om tilladelse til mobilt gadesalg og efterfølgende betale for en etårig parktilladelse. Parktilladelsen skal forevises ved kontrol.

ANALYSE

LANDSKAB

Historisk rids og kulturhistoriske spor

Valbyparken er anlagt på Valbys gamle fællede og overdrev langs Kalveboderne. Her lod bønder husdyr græsse, men fra 1913 blev området taget i drift som losseplads også. Graver man i jorden eller går man en tur imellem træerne i den sydlige del af parkens område ses der stadig skår af porcelæn og mindre genstande, der fortæller historien om dengang Valby Fælled var en losseplads.

I 1937 ophørte lossepladsdriften på en mindre del af området. Affalddyngerne havde nu gjort området en del højere og dermed mindre udsat for oversvømmelse. Borgerrepræsentationen besluttede derfor, at der skulle anlægges en park for de nye bydele Valby og Kongens Enghave på det frigivne lossepladsareal. Ovenpå affaldet blev lagt kloakslam, aske og muld. På størstedelen af arealet blev der sået græs, mens der langs parkens grænser blev plantet busketter og grupper af træer.

Staten gav tilskud til anlæggelsen og var Københavns Kommunes første beskæftigelsesarbejde for arbejdsløse.

Valbyparken blev åbnet 1. september 1939, men kort efter åbningen blev Danmark besat. Besættelsen satte sine spor på Valbyparken for knaphed på brændsel betød, at der i august 1941 blev givet tilladelse til eftersøgning af koks i parken, der nu blev opdelt i 2800 parceller. I 1942 ophørte kokseftersøgningen, men det tidligere grønne område var forvandlet til ukendelighed. I krigens sidste år genskabte man det ødelagte parkareal og et nyt areal blev indlemmet i parken. Efterhånden som flere arealer blev udtjent som losseplads, indgik de i Valbyparken. I 1952 havde parken opnået den størrelse, som den har i dag.

Fra etableringen har Valbyparken været tænkt som et sted, hvor Københavnerne kunne dyrke sport, leg og slappe af under åben himmel. I tråd hermed kom parken også til at rumme flere haveforeninger.

Allerede i 1920'erne var Haveforeningen Kalvebod blevet etableret i områdets nordøstlige hjørne ved Tudsemindevej. I området der i dag udgør Valbyparken lå der frem til 1946 fem mindre havekolonier på det gamle lossepladsareal. Man opsagde haverne for at kunne etablere en sammenhængende park til byens borgere, og de opsagte haveejere fik mulighed for at deltage i lodtrækningen om en ny have i områdets vestlige del. I maj 1947 blev de første haver etableret i Haveforeningen Sundbo og Haveforeningen Bergmannshave.

De to nye haveforeninger lå på områder med bar jord. Der var ingen træer og buske, der kunne give skygge og læ for vinden. Haveejerne hentede træer, buske og materialer fra de nedlagte haveforeninger og langsomt blev området grønt. Jordbundsforholdene bar præg af, at området havde været brugt som losseplads. Haveejerne kunne de første år berette om, at nedbrydningen af dagrenovation gjorde, at der sivede gas op af jorden som kunne antændes. I mange år begrænsede man brugen af åben ild i området. I dag er her 201 grønne haver.

Stadsgartner Jacob Bergmann stod i spidsen for Valbyparkens anlæggelse. Den oprindelige grundplan med åbne græssletter omkranset af grupper af ege og lærketræer og buskadser, er bevaret frem til i dag.

Karakteristisk for Valbyparken er også, at der flere steder er langt udsyn, mest karakteristisk ved den lange Poppel Allé og fra toppen af Strandplænen over vandet mod Amager.

I 1964 anlagde man Rosenhaven. Ti år senere, i 1974, skabte man adgang fra parken til Kalvebod Strand.

I 1987 blev Kalvebodstien, der løber langs vandet, etableret. I samme periode gennemførte man træplantninger i parkens sydøstlige hjørne, der i dag fremstår som en mindre skov med både eg, ask og ahorn. I dag er de høje træer fredskov, som skal bevares.

I 1990'erne blev der tilført flere elementer til parken. Man etablerede Den Grønne Frøpark med fire mindre vandhuller, plantede en allé af poppeltræer i en lige linje fra parkens indgang til vandet, plantede træer i flere områder af parken og etablerede Tudsemindesøen ved parkens indgang.

I 1996 blev de 17 runde temahaver anlagt i Valbyparken i forbindelse med markeringen af København som europæisk kulturby. Efterfølgende besluttede Borgerrepræsentationen, at Valbyparkens temahaver skulle bevares som elementer i parken.

I 2021 åbnede Stranden i Valbyparken. Og i sommeren 2023 åbnede Naturlegepladsen i Valbyparken efter en større renovering.

Med afsæt i området fredninger udvikles Valbyparken og det kystnære område ved Kalveboderne med fokus på den rekreative anvendelse og fremme af naturværdier. Valbyparken er en park, hvor københavnernes kan mødes for at slappe af, lege, dyrke sport og lytte til musik under åben himmel.

Peter Hansen. Faar paa Valby Enge. 1906. Ordrupgård.

Rumlighed, visuelle træk og barrierer

Valbyparkens oprindelige grundplan med åbne græssletter omkranset af grupper af ege og lærke træer og buskader, er bevaret i dag. Karakteristisk for Valbyparken er også den lange Poppel Allé, der skærer igennem parken fra indgangen ved Hammelstrupvej og ned mod Kalveboderne. Vigtige landskabelige elementer i parken er Rosenhaven og de sytten runde teamhaver fordelt på begge sider af Poppel Alleen.

Kalvebodkilen nedenfor Valbyparken består af et smalt stykke inddæmmet land, der først senere er indlemmet i den offentlige park. Karakteristisk for området er nærheden til vandet og det frie udsyn over Kalveboderne. Især i den vestlige del er det frie udsyn nogle steder begrænset af buske og anden opvækst. Stiforløbet igennem det smalle område dominerer.

Stensætningen langs vandet, krat og også niveauforskelle udgør en barriere ift. adgang til vandet. Den bedste adgang er ved stranden og i området ved Sydhavnens Windsurfer Club.

FOTO: Poppel Alleen.

Delområder

I denne udviklingsplan er planområdet inddelt i tre delområder: Valbyparken Øst for Poppel Alleen, Valbyparken vest for Poppel Alleen, og området ved Kysten.

Delområde 1: Valbyparken Øst

Delområdet er beliggende mellem Poppel Alleen og Kongens Enghave Kanalen. I det øverste hjørne af delområdet ligger Tudsemindesøen med stiforløb og bag denne en stor haveforening med helårsbeboelse.

Langs Poppelalléen ligger de cirkelformede temahaver. Tretten af de 17 haver er beliggende øst for Poppelalléen, blandt andet den islamiske have med vandbad, skovhaven og den nyetablerede Hildegarden med lægeplanter, der blev åbnet i august 2023.

Centralt i delområdet er åbne græsarealer omkranset af store træer. På Strandplænen afholdes igennem sommerperioden en række større musikarrangementer, der ikke kan rummes på den oprindelige Festivalplads.

Faciliteterne i delområder omfatter også en motionssti med forløb imellem træerne og et stort antal bænke.

KORT: Oversigtskort over delområde 1 (Valbyparken Øst)

Delområde 2: Valbyparken vest

Delområdet er beliggende vest for Poppelalléen. Mod nord udgør et buskads og trådhegn grænsen mod Valby Idrætspark og mod vest ses et hegn, der løber parallelt med Parkstien og afgrænser parken mod Damhusåen renseanlæg.

Karakteristisk for delområdet er de mange, gamle træer langs Hammelstrupvej og rundt om Frøparken, men også Rosenhaven med 12.000 rosenplanter. Fra højen bag Rosenhaven kan man se store dele af parken. Nær Rosenhaven ligger en café, der er parkens eneste spisested.

Igenem sommeren er der meget liv og mange besøgende i de to haveforeninger beliggende midt i området. Mange besøgende kommer også for at benytte Københavns største naturlegeplads.

I områdets sydlige del anvendes et større område som materialeplads for forvaltningen. Dette område er indhegnet.

KORT: Oversigtskort over delområde 2 (Valbyparken Vest)

Delområde 3: Kysten

Delområdet er et smalt landområde beliggende syd for Valbyparken. Området kendetegnes ved nærheden til vandet og det stiforløb, der forbinder området med Kystagerparken mod vest og Sydhavnstippen mod øst. Der er 1.700 meter fra broen over Harrestrup å til broen mod Sydhavnstippen.

Grusstien langs vandet er en Grøn Cykelrute, der forbinder området med byen. Mange cykler ad stien, mens andre benytter den til gåture. Vendt væk fra stien er et antal bænke, der giver besøgende mulighed for at nyde udsigten over Kalveboderne.

Midt i delområdet ligger Stranden. Der er udlagt sand for at sikre gode forhold for badende, og betonkanten langs stranden giver gæsterne gode muligheder for ophold. Der er etableret et toilet med bruserum og omklædningsfaciliteter nær stranden.

Nogle hundrede meter vest for stranden ligger en gammel bygning, der i dag huser Sydhavnens Windsurfer Club. Nær klubben er der to trapper til vandet.

KORT: Oversigtskort over delområde 3 (Kysten)

Bevægelsesmønstre og trafik

Vejen til Valbyparken

Valbyparken er beliggende mellem Gammel Køge Landevej, Ellebjergvej og jernbanelinjen.

Hovedfærdselsårene i Valbyparken er Hammelstrupvej, Tudsemindevej og Parkstien. Hovedindgangen er beliggende ved rundkørslen i parkens nordlige hjørne.

For besøgende, der kommer til fods eller på cykel, er der gode stiforbindelser til Valbyparken. På cykel kan man komme til parken fra Fragtvej og forløbet langs jernbanen eller ad broen nær vandet. Stiens forløb langs vandet fortsætter mod vest og binder området sammen med Kystagerparken i Hvidovre. Fra kysten kan man følge Tudsemindevej, Poppelalléen og Parkstien op mod hovedindgangen.

Gæster, der benytter offentlig transport, har kunnet tage bussen til rundkørslen ved Hammelstrupvej eller benytte S-toget med stop i København S. (tidligere Ny Ellebjerg). I juni 2024 åbnede forlængelsen af metrolinje M4 med stop ved Mozarts Plads og København S.

Fra knudepunktet København S. er der kun 1.200 meter til naturlegepladsen i Valbyparken og 2.400 meter til stranden i Valbyparken, men der er i dag ikke en sammenhængende stiforbindelse, der binder områderne sammen. Især for besøgende, der ikke kender området, kan det være svært at følge stiforbindelsen ved stationen og derfra forbi Valbyhallen og Valby Vandkulturhus og videre ad den smalle, asfalterede sti langs boldbanerne til man rammer Hammelstrupvej i Valbyparkens nordlige ende.

Biler i Valbyparken

Hammelstrupvej løber igennem rundkørslen og derfra parallelt med grænse mod Valby Idrætspark. Vejen ender ved parkeringspladsen foran Haveforeningen Sundbo i parkens nordvestlige hjørne, hvorefter vejforløbet fortsætter som en sti for cyklister og gående. Ved naturlegepladsen er det muligt, via en smal sidevej til Hammelstrupvej, at køre til en lille parkeringsplads nær cafeen og Rosenhaven.

Tudsemindevej løber fra rundkørslen forbi haveforeningen Kalvebod og derfra igennem et åbent stykke af parken, før man når den lille vendeplads til stranden. Et stykke af Tudsemindevej er belagt med chaussésten.

Fra Gammel Køge Landevej er der også adgang til Valbyparken ad Parkstien. Vejen løber under banelegemet og herfra langs Valbyparkens vestlige grænse. Parkstien ender sit forløb ved Haveforening Bergmannshave, hvor der også findes en lille parkeringsplads. Parkstiens videre forløb er en cykel- og gangsti.

Parkbrugerrådet har gjort forvaltningen opmærksom på række udfordringer ift. motoriseret færdsel i Valbyparken:

- Især i sommerperioden er der mange biler i Valbyparken. Kørsel skaber farlige situationer for gående og legende gæster, men også udfordringer med ulovlig parkering i rabatterne langs de smalle veje og på græsarealerne.
- Der er udfordringer med hasarderet kørsel ad Tudsemindevej og på de åbne, grønne arealer. Langs vejen er der enkelte bump, der begrænser farten, og der opstilles beton-pullerter langs vejkanterne for at hindre kørsel på græsset.
- Der er kørsel med lastbiler og maskiner igennem Valbyparken til materialepladsen beliggende nederst i parken for enden af Parkstien. Pladsen anvendes af Teknik- og Miljøforvaltning til oplag af materialer til brug i parken og udenfor. I sommerperioden køres der fra parken igennem parken ad Tudsemindevej, men i vinterperioden køres der ad Parkstien.
- Lukkes Tudsemindevej af for motoriseret færdsel vil det hindre besøgende med handicap i at komme til stranden. Lukkes Tudsemindevej vil det også hindre medlemmer af windsurferklubben i at bringe boards, sejl og andet udstyr til vandet.

Parkering

Valbyparken er beliggende udenfor parkeringszonen. Parkering her er i dag ikke tidsbegrænset.

I området er der et begrænset antal parkeringspladser. Det er muligt at parkere i båse langs Hammelstrupvej, ved Rosenhaven, nær haveforeningen Sundbo og ved haveforeningen Bergmannshave. Der er ikke etableret ladestandere til el-biler.

Ved badestranden er der etableret to handicap p-pladser og ved haveforeningen Sundbo findes yderligere tre.

Tidligere har der været store udfordringer med ulovligt parkerede biler i vejkanter og på græsarealerne. I forbindelse med åbningen af stranden blev reglerne for parkering i parken opdateret for at sikre redningsvejen til stranden. Der blev opsat ny skiltning, der angiver at parkering ikke er tilladt udenfor de afmærkede båse.

I sommerperioden er der mange gæster i Valbyparken. Nogle gæster kommer i bil og parkerer ulovligt langs veje og på pladsen for enden af Tudsemindevej og kommer derfor hjem fra et besøg i Valbyparken med en parkeringsafgift i forruden. Forvaltningen gennemgår skiltningen for at afdække, om den nuværende skiltning er tilstrækkelig og entydig.

Cyklister og fodgængere

Parkens stisystem er for både gående og cyklister.

Mange cyklister og fodgængere bevæger sig ad Hammelstrupvej, Tudsemindevej og Parkstien, hvor strækninger er åbne for biler også. Men parkens hovedstier er Poppel Alléen, der løber fra indgangen ved rundkørslen og tværs igennem parken til vandet, og Kyststien, der skærer igennem området fra øst mod vest. I stiens vestlige ende er en bro over udløbet ved Harrestrup Å og i stiens østlige ende en bro, der sikrer det videre forløb til Sydhavnstippen

Både Kyststien, Parkstien og Tudsemindevej med forløbet videre mod Fragtvej er del det grønne cykelrutenet i København. De grønne cykelruter er anlagt som cykelforbindelser, hvor der er plads til at man sænker tempoet og nyder turen. Og hvor børn kan øve sig i at cykle sikkert.

Forløbet via Fragtvej til Tudsemindevej og videre ad Hammelstrupvej mod Parkstien langs parkens nordlige kant indgår i Københavns Kommunes visionsplan for supercykelstier.

I forbindelse med udarbejdelsen af denne udviklingsplan har Parkbrugerrådet peget på en række udfordringer for cyklister og gående:

- Der er ingen skiltning der angiver, hvor man må cykle og hvor man ikke må cykle i Valbyparken i dag.
- Kyststien, der forbinder Sydhavnstippen med Kystagerparken, benyttes af mange beboere i området. Strækningen er del af byens grønne cykelrute, men nogle cykler kommer i høj fart og tager ikke det fornødne hensyn til parkens øvrige gæster.
- Især på strækningen mellem Poppelalléen og Stranden er der mange gående på stien, mange børnefamilier og folk der lufter hunde og mange, der krydser stien med udstyr til vandsportsaktiviteter. Der opstår let farlige situationer her.
- Der er ikke en sammenhængende stiforbindelse, der binder Valbyparken sammen med Valby Idrætspark og København S.

KORT: Den grønne cykelroute med forløb igennem Valbyparken. Der er projekteret en ny supercykelsti med forløb langs Hammelstrupvej.

Belysning

Valbyparken er kun delvist oplyst. Der er parkbelysning på høje standere langs hovedfærdselsårene Hammelstrupvej, den nordlige del af Tudsemindevej og den nordlige del af Parkstien. Men størstedelen af parken er mørk.

Med denne udviklingsplan lægges der op til at bevare mørket som et element i Valbyparken. Mørket er til gavn for flagermus og andre nataktive dyr. Mørket gør også, at man her kan opleve en nattehimmel med stjerner.

Valbyparken har potentiale for flere flagermus, men deres adfærd ift. flyveruter, fødesøgning og valg af opholdssteder påvirkes negativt af belysning. Store, sammenhængende områder med mørke skal derfor prioriteres. Skal den nuværende belysning i Valbyparken renoveres bør man, af hensyn til dyrelivet, vælge lav belysning hvor lyskeglen er afskærmet mest muligt. Direkte belysning på træer bør undgås.

KORT: Eksisterende belysning langs veje og stier i Valbyparken.

NATUR

Lysåbne områder

Valbyparken og det kystnære område nedenfor rummer lysåbne områder med græs, men ingen af disse områder er registreret som overdrev.

Landtangen, der forbinder Kalvebodkilen med Sydhavnstippen har tidligere været lysåben. På luftfotos over området kan man se, at området frem til 2015 var lysåbent med spredt opvækst. I dag ses på begge sider af stien en tæt, høj bevoksning med enkelte udsigtskiler til vandet.

FOTO: Langs stien er der tæt opvækst af blandt andet tjørn og roser, ærteblomster og græsser.

Skov

I Valbyparken er der flere områder med skov, der skal bevares. Det gælder et større skovområde ved Den Grønne Frøpark i parkens vestlige del og tre mindre områder med træer og krat beliggende ved Festivalpladsen.

Søer og vandhuller

Tudsemindesøen

Tudsemindesøen (eller Søen i Valbyparken) er en kunstigt anlagt sø beliggende i den nordøstlige del af Valbyparken ved Tudsemindevej nord for Haveforeningen Kalvebod. Søens areal er ca. 3.000 m².

Tudsemindesøen er anlagt med bugtende bredder og fugleøer. Størsteparten af søen har helt åben vandflade. Langs beskyttede dele af bredden er der en rørsump af bredbladet dunhammer.

Søen ligger tæt ved togbanen og blev anlagt som et rekreativt anlæg sidst i 1990'erne, fordi man ønskede at udnytte det grundvand, der konstant strømmede til banegrøfterne nordvest for søen og som krævede bortpumpning til Kalveboderne. Indløbet til søen ligger i søens nordlige ende. I forbindelse med etablering af søen (eller efter) er etableret et afløb med en udløbsbrønd, hvorfra vandet ved høj vandstand i søen kan løbe videre gennem en betonledning til udløb i kanalen til Kalveboderne.

En mindre undersøgelse af søens miljøtilstand lavet i 2018 viste, at sigtdybden fra juni til december lå på mellem 0,8 og 0,9 m. For samme periode lå den totale mængde fosfor på mellem 0,10 og 0,13 mg/l. Der blev observeret haletudser i vandet i søen, og der var mange ænder i og ved søen.

Efter etableringen af Tudsemindesøen blev der de første år observeret ynglende grønbroget tudse i søen. Men udsætning af fisk i søen har været til skade for padderne, herunder grønbroget tudse (Frisenvænge, 2007).

Den Grønne Frøpark

I 1995 anlagde man Den Grønne Frøpark for at skabe nye levesteder for særligt grønbroget tudse.

Ved etableringen anlagde man fire ovale vandhuller i et lysåbent område i parkens vestlige del. Der er ingen tilførsel af vand hertil foruden nedbør. Efter etableringen blev to af de fire vandhuller tætnet med bentonit, da de ellers udtørrede for hurtigt.

I de første år var vandhullerne velegnede som ynglesteder for grønbroget tudse og man så yngel i flere af dem.

Ved en kortlægning af levesteder for padder i 2007 konkluderede man, at der kun var vand i de to vandhuller, der var tætnet med bentonit. Det er beskrevet, at ynglemuligheder for grønbroget tudse her er meget reduceret på grund af tilgroning med især dunhammer, der giver skygge, og længere perioder med udtørring (Frisenvænge, 2007).

I 2015 blev der foretaget en botanisk registrering ved Den Grønne Frøpark. Man bemærkede, at der nu kun var tre vandhuller tilbage. Det sydligste vandhul var helt tørt og groet til i kryb-hvene og strand-kogleaks. I det mindste vandhul var der lidt vand og forekomst af sumpstrå. Det nordligste vandhul var det naturmæssigt bedste med klart vand og bunden fyldt af undervandsplaner. Langs kanten af vandhullet voksede blandt andet vejbredskeblad og sumpskrå, der er knyttet til våde områder. Desuden blev der observeret en lille vandsalamander og en lyd, som man mener stammer fra en grøn frø (Nabe-Nielsen et al, 2015).

Vandhuller er til gavn for biodiversiteten og tiltrækker foruden padder også insekter, fugle mv. Vandhullerne i Den Grønne Frøpark er ikke anlagt i et område, hvor der naturligt løber vand til. Ønsker man at reetablere

vandhullerne skal den forvitrede membran erstattes med ny. Urter, der vokser ved kanten, skal slås for at sikre lys, og der skal sikres en tilførsel af vand, så man undgår længere perioder med udtørring.

Reetableres vandhullerne skal der ske en periodisk oprensning hvert 3-5 år for at sikre, at vandhullerne er optimale som ynglesteder for grønbroget tudse. Hvis bevoksningen i et vandhul holdes nede ved slåning, kan hyppigheden af oprensninger nedbringes.

FOTO Den Grønne Frøpark med en af de fire ovale vandhuller, der oprindeligt blev anlagt. I dag er her en lavning med vilde urter og sten, der giver skjulesteder for dyr

Temahaver med vand

Valbyparkens 17 haver er anlagt med hvert sit tema, og vand indgår som et element i fire af haverne. Vandhaven er anlagt med en cirkulær dam (160 m²), hvor der er observeret skrubtudser, butsnudet frø og lille vandsalamander (Frisenvænge 2007). I den islamiske have er der et stort, lavvandet spejlbassin. Spejlbassinet er pt. uden vand. Skovhaven indeholder et smalt, skyggefuldt vandhul. I H. C. Andersens orientalske have er anlagt en dam (30 m²), men skyggen fra træerne omkring haven gør, at vandet er koldt og ikke egnet som levested for padder (Frisenvænge 2007).

Hvis vandelementerne i temahaverne skal sikre levesteder for padder, skal beplantningen her plejes med henblik på at sikre lys til vandet. Der skal også ske en periodisk oprensning hvert 5-10 år for at begrænse tilgroning. Oprensningen af alle vandelementer bør ikke ske samme år (Frisenvænge, 2007).

FOTO: i Vandhaven er en lille dam med åkander.

Åer og kanaler

Der er ingen åer og kanaler indenfor planområdet.

Umiddelbart udenfor planområdet har Harrestrup Å sit udløb i Kalveboderne. Og øst for planområdet løber Gåsebæksrenden, hvor brinken udgør Valbyparkens østlige grænse.

FOTO: Harrestrup Åens udløb i Kalveboderne. I rørskoven ved udløbet ses blandt andet snog.

Dyreliv

Pattedyr

I databasen arter.dk er der registeret 57 arter af pattedyr i Valbyparken og det kystnære område, der udgør planområdet (opslag 9. februar 2024). Der er mange observationer af egern, men også af ræv, hare og mink. Ræv er den eneste rødlistede art, der er observeret i Valbyparken. Der er kun en observation af pindsvin, og den går tilbage til 2008.

De mange gamle træer i Valbyparken gør, at området har et potentiale for at huse flagermus. Der er på arter.dk observeret både brunflagermus og troldflagermus. Brunflagermus er en af ti fokusarter i Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi.

Observationerne her suppleres af en registrering foretaget for Københavns Kommune i 2019. Her fandt man ingen ynglekolonier, men der blev observeret fouragerende dværgflagermus, troldflagermus, vandflagermus og brunflagermus. I det store ahorntræ ved cafeen observerede man en troldflagermushan, der sang for at lokke hunner til (Kærgaard og Middleton, 2019).

For at understøtte og gavne den økologiske funktionalitet for flagermus, er der en række indsatser, som man kan gøre i Valbyparken:

- Nedskæring af grene og buskads som vanskeliggør eller hindrer indflyvninger til hulheder.
- Beskæring af tunge grene på hovedstammer af nuværende og potentielle flagermustræer for at undgå store grenbrud.
- Undgå fældning af sandsynlige og potentielle flagermustræer ved at kronereducere eller ved at bevare levende torsoer.
- Sikring af ustabile flagermustræer og høje torsoer med wire til nærtstående træer hvor det skønnes nødvendigt og er muligt.
- Genåbning af hulheder, hvor adgangshullet er overvokset eller hvor der ikke tidligere har været et adgangshul, f.eks. ved mekanisk udhuling eller ved tilføjelse af en svamp, som udelukkende spiser dødt ved.

Med henblik på at skabe fremtidige flagermustræer, anbefales det, at der indplantes arter, som der på sigt vil opstå hulheder i. Det gælder arter som poppel, pil, birk, lind, avnbøg, ahorn, bøg, eg og navr.

Fugle

I databasen arter.dk er der registeret 188 arter af fugle i planområdet (opslag 9. februar 2024). De fleste arter er almindelige i Danmark, og der er mange registreringer af solsort, musvit og gråand. Der er også observationer af mursejler og stor flagspætte, som begge er fokusarter i Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi.

Der er observeret 56 rødlistede arter af fugle i Valbyparken og det kystnære område nærvæd. Listen omfatter blandt andet stær, nattergal og isfugl. Isfuglen er registeret som sårbar på den danske rødliste. Isfuglen har en iøjnefaldende blå fjerdragt, men kan være svær at få øje på. Den bygger huler i brinker tæt ved vandet. I planområdet er der observationer af isfugl langs Gåsebæksrenden og ved landtangen mod Sydhavnstippen.

Der er især mange observationer af fugle ved Tudsemindesøen, særlig gråand, blichøne og grønbenet rørhøne.

Sommerfugle og insekter

Artslisten over fund i Valbyparken og det kystnære område indeholder observationer af i alt 50 forskellige arter af insekter, edderkopper og mider mv. (arter.dk, opslag 9. februar 2024).

Der er observationer af flere insekter, blandt andet honningbi, rødpelet jordbi og lys jordhumle, men også syvpletet mariehøne og harlekinmariehøne og en række arter af myg, tæger og biller.

På arter.dk ses også mange observationer af sommerfugle. Listen over fund omfatter blandt andet dagpåfugløjje, admiral, aurora, nældens takvinge, citronsommerfugl, græsrandøje, det hvide C, grønåret kålsommerfugl, tidselsommerfugle, skovblåfugl, sørgekåbe og nældesommerfugl. Både skovblåfugl og aurora er fokusarter i Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi. Til gavn for skovblåfugl kan man bevare eller plante tørst, vrietorn og vedbend, og bevare gammel vegetation af stedsegrønne planter. Aurora er knyttet til især korsblomster. Man kan så korsblomster, eksempelvis løgkarse eller engkarse, og lade planterne stå vinteren over

Fisk

Der er ingen observationer af fisk i databasen arter.dk (opslag 9. februar 2024).

I 2003 foretog man en kortlægning af fiskearter i Tudsemindesøen ved hjælp af garn. Man konkluderede dengang, at søen havde en ensidig fiskebestand bestående af skaller, rudskaller og karusser.

Padder og krybdyr

En søgning på padder og krybdyr i planområdet viser, at her er observeret grøn frø, butsnudet grøn, grønbroget tudse og lille vandsalamander (arter.dk, 9 februar 2024). Nogle af observationerne er dog af ældre dato.

I 2015 blev der observeret lille vandsalamander i et af vandhullerne i Den Grønne Frøpark, og fem år senere er der en observation af lille vandsalamander i Vandhaven. I H. C. Andersens orientalske have er der en lille dam og her er der en observation af grønbroget tudse og af grøn frø. Derudover er der en observation af grønbroget tudse og en observation af butsnudet frø i nærheden heraf.

Der er ikke i arter.dk registeret observationer af padder ved Den Grønne Frøpark og ved Tudsemindesøen, men medlemmer af parkbrugerrådet beretter, at der hvert år er haletudser i søen og at man af og til også ser skrubbtudser.

Under et parkbrugerrådsmøde fortalte et medlem, at der lever snoge i rørskoven umiddelbart før Harrestrup Åens udløb. De mange sten og rørskoven her giver gode skjulesteder.

Svampe

I databasen arter.dk er der 24 fund af svampe fordelt på 10 arter (opslag 9. februar 2024). Tre af de 10 arter – rødmende silkehat, håret judasøre og rosenbladet tragtridderhat – er enten sårbare eller truede i den danske natur.

Planter

I Valbyparken findes der arter, der er almindelige for næringsrige og veldrænede jorde, hvorimod overdrevsvegetation er rudimentær eller helt fraværende. Områdets historie som losseplads og senere kolonihave gør, at der her ses både hjemmehørende arter og en del eksoter.

Arealerne med kort græs er relativt artsfattige. Her findes overvejende græsser som alm. kvik, alm. rapgræs og alm. rajgræs samt 1-2 årige urter som hyrdetaske, mælkebøtte, tusindfryd og alm. hønsetarm, som er almindelige i plæner og på ruderaer.

I de skyggefulde skov- og kratpartier og i brynene findes arter, der er typiske for næringsrige løvskove og hegn, herunder stinkende storkenæb, haremad, vedbendærenpris, ramsløg, liljekonval og stor konval.

I sensommeren 2015 blev der foretaget en botanisk kortlægning af området ved Den Grønne Frøpark. Man fandt dengang at den høje vegetation domineredes af alm. kvik og stor nælde. Det er arter, der indikerer en høj grad af forstyrrelse og stort næringsindhold i jorden. Der sås også ikke-hjemmehørende arter så som cikorie, engstorkenæb og foderlucerne i vegetationen. Man fandt mange plantearter her, der fortrinsvis vokser på forstyrret bund, herunder byruderaer, eksempelvis blød storkenæb, enårigt rapgræs, stivhåret vejsennep, hvid stenkløver, vejguld-karse, kornvalmue og blågrøn gåsefod.

I de undersøgte områder vandt man tre positivarter for overdrev: alm. kællingetand, gul snerre og musevikke. Tilstedeværelsen af positivarter indikerer, at det åbne areal midt i discgolfbanen har et potentiale for, med den rette pleje, at udvikle sig til et beskyttet overdrev med et moderat naturindhold.

Ved kortlægningen observerede man også et stort antal problemarter, der indikerer næringsrig og forstyrret jord. Blandt de observerede arter var alm. kvik, alm. rapgræs, stor nælde, draphavre, hvid-kløver, vild kørvel, alm. rajgræs, enårigt rapgræs, rejnfan, kruset skræppe, blød storkenæb, ager-tidsel og horse-tidsel.

FOTO: Vandhullerne i Den Grønne Frøpark står i dag som lavninger med sten og høj bevoksning.

Invasive plantearter

Invasive plantearter er i dag ikke et udbredt problem i Valbyparken, men på landtangen, der forbinder Stranden i Valbyparken med Sydhavnstippen (Kysten, østlige ende) er der registreret rynket rose og vild pastinak. Her er også tidligere registeret gyldenris.

Pileurt er registeret på to lokaliteter ved materialepladsen og nær udløbet af Harrestrup Å. Nær Den Grønne Frøpark er der en enkelt registrering af bjørneklo.

Københavns Kommune bekæmper invasive planter i planområdet.

REKREATION

Interessenter og brugere

Valbyparken og det kystnære område benyttes af mange beboere i bydelen. Vi ved fra interviewundersøgelser, at omkring halvdelen af de besøgende kommer i Valbyparken enten dagligt eller hver uge. Mange går ture i parken, lufter hunde eller dyrker motion, men især i sommerperioden er der også mange, der opholder sig ved stranden og på græsarealerne. Andre kommer for at finde ro i temahaverne eller for at spille discgolf på den anlagte bane. For børnefamilier er naturlegepladsen et trækplaster.

En række foreninger benytter Valbyparkens grønne områder til aktiviteter. Nærliggende spejdergrupper benytter parken til aktiviteter og en række foreninger benytter området til gåture, løb mv. Børnenes Dyremark tager af og til på korte ture med heste i parken og der er også et netværk af hundeluftere, der mødes her.

Den eneste forening med fast base i området er Sydhavnens Windsurfer Club. Klubben holder til i en gammel træbygning tæt på vandet. Bygningen blev opført af Københavns Kommune før fredningen af Kalvebodkilen. Sydhavnens Windsurfer Club har indledt en dialog med Københavns Kommune om etablering af nye faciliteter som erstatning for de eksisterende.

Københavns Frisbee Klub fik i 2004 tilladelse til at etablere en discgolfbane i parkens vestlige del. Banen kan frit spilles af alle, men den vedligeholdes af foreningen. Banen er i dag en af de mest spillede i verden, og mange mødes her året igennem for at spille discgolf. Igennem sommeren afholdes der en række store turneringer i Valbyparken.

Endelig er der i Valbyparken tre kolonihaveforeninger. I parkens nordøstlige hjørne ligger Haveforeningen Kalvebod, der blev etableret i 1920 og i dag har 90 haver, hvoraf de fleste er med helårsbeboelse. For enden af Hammelstrupvej ligger haveforeningen Sundbo og ved Parkstien ligger haveforeningen Bergmannshave, der begge blev etableret i 1947 i forbindelse med at Københavns Kommune nedlagte gamle haver for at frigive et område til en ny park. Haveforeningerne lejer jorden af Københavns Kommune og nedlægges foreningerne, skal området overgå som park.

Besøgstælling

Københavns Kommune gennemfører besøgstællinger i byens parker og grønne områder for at få viden om, hvor mange besøgende der kommer i vores parker.

Den forrige besøgstælling er fra 2011. Dengang talte man fodgængere, løbere og cyklister, der brugte stien langs kysten. Tællingen blev foretaget hvor der i dag er anlagt en strand. På en hverdag i august passerede der 256 parkgæster forbi i tidsrummet 7.00 – 19.00. Omtrent halvdelen af de gæster, der passerede forbi, var cyklister. Den anden halvdel fordelte sig næsten ligeligt mellem fodgængere og løbere. De fleste cyklister kom forbi i tidsrummet 7.00 – 9.00 og 16.00 – 17.00. Det er nærliggende at slutte, at mange benytter Den Grønne Cykelrute igennem Valbyparken på vejen til og fra skole, arbejde mv.

I forbindelse med udarbejdelsen af denne udviklingsplan er der foretaget en ny besøgstælling i Valbyparken. Besøgstællingen blev foretaget den xx. juni 2024. Der blev talt besøgende, der passerede på stien ved stranden og besøgende, der gik, løb eller cyklede ind i parken ved hovedindgangen ved Hammelstrupvej.

[Indarbejd resultat: total antal, fordeling mellem fodgængere, motionister og cyklister for begge placeringer. Kommenter på udvikling ift. 2011, note om dato, hverdag, tidsrum, vejret]

Undersøgelse af brug og tilfredshed

Teknik- og Miljøforvaltningen foretog i sensommeren 2019 en undersøgelse af brugen af samt tilfredsheden med fem af Københavns grønne områder, herunder Valbyparken. Siden da er stranden i Valbyparken åbnet og der er opført en ny toilet- og omklædningsbygning i tilknytning hertil, naturlegepladsen har gennemgået en større renovering og der er opsat nye skilte om parkering i parken, så forvaltningen har gentaget spørgeskemaundersøgelsen i 2023-2024.

I 2019 er der hele 99%, der svarer, at de er enten tilfreds eller meget tilfredse med Valbyparken. 52% af deltagerne svarer, at de kommer i parken dagligt eller ugentligt. De fleste kommer for at gå ture (38%), deltage i sociale aktiviteter (38%) eller for at slappe af (19%). I undersøgelsen er der meget få, der angiver, at de passerer igennem parken, eller at de dyrker sport (henholdsvis 4% og 2%). En nærliggende forklaring er, at interviewereren ikke har forstyrret disse brugere.

Forvaltningen gentog i efteråret 2023 og forsommeren 2024 tilfredshedsundersøgelsen. Alle respondenter angav, at de enten var tilfredse eller meget tilfredse med Valbyparken (N= 20). Halvdelen af respondenterne angav, at de kom i Valbyparken en eller flere gange hver uge. De fleste kom for naturens skyld (13), for at gå ture (10), for at bade og være på stranden (9) eller for at motionere enten på egen hånd (8) eller i fællesskab med andre (7). De fleste angav, at de brugte Valbyparken til forskellige aktiviteter.

På top tre over, hvilke forhold der er vigtige for deltagerne, er træerne (100%) på førstepladsen, renhold (95%) på anden pladsen, og græsarealerne (90%) på tredjepladsen. Tilfredsheden blandt de adspurgte med de tre vigtigste forhold er 80%, 70% og 80%. Ingen respondenter har skrevet bemærkninger om disse i skemaet.

Stranden i Valbyparken opleves af 70% af respondenterne i 2023 - 2024 undersøgelsen som vigtig. Tilfredsheden med stranden er også 70%. En respondent bemærker, at rent badevand er særlig vigtig her. En respondent angiver, at der er for mange hunde især i området ved Stranden.

I Valbyparken findes den nyrenoverede Naturlegeplads og en småbørnslegeplads med træfigurer. 75% af respondenterne angiver, at legepladserne er vigtige for dem. 60% angiver at de er tilfredse med legepladserne i Valbyparken. En bemærker, at Naturlegepladsen ikke er spændende for større børn, mens en anden foreslår nye træfigurer på småbørnslegepladsen.

Mange respondenter kender ikke motionsstien i Valbyparken og blot 55% angiver, at motionsudstyr i parken er vigtig for dem. Kun 30% er tilfredse med det nuværende udstyr, mens en lige så stor del angiver at de er neutrale. Flere respondenter bemærker, at der savnes skiltning til især motionsstien og der er forslag om motionsudstyr, der står placeret mere åbent og samlet.

Undersøgelsen er også med til at pege på forhold, der kan forbedres. Blot 35% er tilfredse med skiltningen i Valbyparken, mens 20% er utilfredse. For renhold er 70% tilfredse, men 10% angiver at de ikke er tilfredse i dag. For stranden gælder det, at 70% er tilfredse, mens 5% angiver at de ikke er tilfredse.

I forbindelse med undersøgelsen har deltagerne fået mulighed for at komme med forslag til forbedringer. Nogle respondenter angav, at der er for mange biler i Valbyparken, mens andre bemærkede at parkeringsforholdene er for dårlige og at der langt til stranden med mindre børn nu man ikke kan parkere ved vendepladsen. Flere angav, at skiltningen ikke var tilstrækkelig. Blandt ønskerne til områdets udvikling var områder med vild natur, et område forbeholdt hundeluftere, flere opholdsmøbler og faste grillpladser samt flere faciliteter til aktiviteter, konkret motionsredskaber, basketballbane, tennisbane og krocketbane og bedre skiltning ved discgolfbanen. Der blev også foreslået flere nedgange til vandet.

Disse forslag er indgået i arbejdet med udviklingsplanen for Valbyparken.

Funktioner og mødesteder

Rosenhaven

Rosenhaven er et af de ældste elementer i Valbyparken. Rosenhaven blev anlagt i 1964 og er med sine 12.000 rosenplanter en af Nordeuropas største rosenhaver. I haven ses storblomstrende roser, klassiske buketroser og også klatre-roser. Rosenhaven kan besøges året rundt, men de fleste kommer her i perioden maj til september, hvor roserne blomstrer.

Siden 1964 har der været afholdt rosenkåring, hvor deltagerne er med til at vælge årets rose.

FOTO: Rosenkåringen 2023. Programmet indeholdt både kåring af årets rose, åbning af den nye teamhave Hildegarden, havevandring og boder med information have og landskab.

Temahaverne

Da København i 1996 var europæisk kulturby, blev der i Valbyparken anlagt 17 cirkulære temahaver. Efterfølgende blev det besluttet at haverne skulle føres videre, men at der skulle være mulighed for fornyelse af temahaverne.

Blandt de oprindelige haver H. C. Andersens orientalske have, Vandhaven med en cirkulær sø og en lav bro, den Handicapvenlige have, en pryd- og nyttehave indrettet for blinde og kørestolsbrugere, og Surbundshaven med både sol- og skyggefulde steder. I denne have ses monumentet Havtasken.

Siden de første haver blev etableret, har der været en udvikling så nogle temahaver er blevet erstattet af nye. Den islamiske have med et stort spejl bassin blev anlagt i 2004. Og i sommeren 2023 blev Hildegarden, en temahave med lægeplanter opkaldt efter den tyske abbedisse Hildegard von Bingen, indviet.

I temahaverne ses en række eksotiske træer og buske, blandt andet mammuttræer, store vandgraner og et imponerende tempeltræ (ginkgo biloba). Mange gæster besøger de indrammede rum som haverne i dag udgør for at finde ro. Rundt om haverne er plantet tusindvis af forårsløg.

FOTO: et barn sover under tempeltræets skygge (venstre), åbningen af Hiledegarden teamhaven i september 2023 (højre).

Monumenter i Valbyparken

Henry Heerups *Havtaske* (1970)

Havtaske er en gave, der blev skænket af Legatet Albertina i anledningen af Thorvaldsens 200-års fødselsdag den 19. november 1970. Skulpturen blev opstillet i Valbyparken i 1971 og blev senere inddraget som et element i Surbundshaven (Københavns Kommune, Monumenter i København).

Skulpturen i granit af den store, kvabsede fisk er hentet frem af naturstenens form ved ganske få indgreb, som blev forstærket af den oprindelige, polykrome dekoration. Oprindeligt var den delvist bemalet, men der findes ingen farvebilleder af den.

FOTO: Havtaske, skulptur af Henry Heerup.

Skureslibestenen

Skureslibestenen er en stor 50 t stor granitsten, der blev fundet ved Tømmergraven i Sydhavn i 1934. Den imponerende sten blev først lagt på kajen nær Tømmergraven, men i 1959 besluttede det daværende Københavns Havnevæsen at stenen skulle flyttes derfra. Københavns Kommune modtog stenen og placerede den nær Valbyparkens hovedindgang.

Stenen er i dag et monument, der fortæller om vores forhistorie. Stenen er ført hertil med gletsjere under Istiden. Skureslibestenerne er opstået fordi stenen har ligget i bunden af gletsjeren og her er blevet skubbet frem over den sedimentfyldte bund.

FOTO: Skureslibestenen er ført hertil under Istiden.

Aktivitets- og legepladser

Naturlegepladsen

Naturlegepladsen i Valbyparken er med et areal på 20.000 m² den største legeplads i København. Naturlegepladsen åbnede i 2023 efter en omfattende renovering.

På legepladsen forbinder en cirkulær gangbro legepladsens bakker og fem tårne. Hvert tårn har et tema inspireret af naturen: lysets tårn, vindenes tårn, fuglenes tårn, forandringernes tårn og det grønne tårn. Legepladsen er indrette med grønne stier, klatretræer og krat og huler, som man kan gå på opdagelse i. Der er også sandkasser, tennisbaner, beachvolleybaner og hockey og bordtennis, og man kan låne bolde, trehjulede cykler mv.

Naturlegepladsen er en bemandet legeplads. I legepladsens åbningstid kan man låne udstyr til at undersøge naturen. Der afholdes også en bred vifte af aktiviteter på naturlegepladsen.

Skoler og institutioner kan låne materiale for at sikre inddragelse af natur og bevægelse i undervisningen.

Småbørnslegepladsen

Ved cafeen findes en legeplads indrettet for mindre børn. Her er dyr skåret i træ, som børnene kan klatre på.

FOTO: Flodfest med munden fuld af bark.

Motionsstien

En motionssti løber igennem skoven, der omkranser Strandplænen. Motionsstien ligger skjult i det grønne og der er ingen skilte, der fører hertil. Men imellem træerne på begge sider af den grønne plæne vinder man balancebomme, redskaber til armgang og et stativ med reb, som man kan forcere.

Redskaberne er opført i naturmaterialer, primært træ, og fremstår i dag slidte.

Under Parkbrugerrådsmøderne og Parktræffet er der indkommet forslag om, at motionsstien erstattes med motionsredskaber, der placeres samlet og lyst. Mange motionister foretrækker at træne sammen fremfor at løbe ad en forhindringsbane med mange afbrydelser. Mange har også givet udtryk for, at det ville opleves tryggere, hvis redskaberne var placeret lyst fremfor den nuværende placering mellem træerne.

Motionsstien foreslås bevaret da den anvendes af mange familier med børn.

FOTO: en af forhindringerne på motionsstien.

Discgolf banen

I Valbyparkens vestlige del er anlagt en discgolf bane med 18 huller. Banen består af baneskilte, kunstgræsmåtter, hvor man kaster ud fra, og kurve. Banen er anlagt af Københavns Frisbee Klub, men er åben for alle, der ønsker at spille. Gæstespillere opfordres til at orientere sig på klubbens hjemmeside om de hensyn, man skal tage til omgivelserne, når man spiller discgolf i parken.

Hvert år afholdes der et antal turneringer på banen. Når der afholdes turneringer, er banen ikke åben for gæstespillere.

FOTO: Discgolfbanen i Valbyparken er anlagt med 18 huller.

Stranden i Valbyparken

I 2021 åbnede den nye strand i Valbyparken.

Kalveboderne indgår i Natura 2000 område N143 Vestamager og havet syd for og da område er udpeget som både habitatområde og fuglebeskyttelsesområde. Derfor fik Københavns Kommune udarbejdet en konsekvensvurdering. Konklusionen i denne var, at etableringen af en badestrand ikke ville skade Natura 2000 området med hensyn til bevaringsmålsætningerne. Anbefalingerne fra konsekvensvurderingen indgår i den ansøgning om dispensation, som Københavns Kommune indgav til Fredningsnævnet i 2018.

Stranden blev projekteret så den nuværende kystlinje ikke blev rykket mere end maksimalt 30 m ift. grænsen for Natura 2000 området. Det blev også anbefalet, at aktiviteter på stranden skal koncentreres i perioden maj til august. Det fremgår også, at anlæggelsen af stranden ikke må skabe nye muligheder for at anvende område til sejlsportsaktiviteter, som potentielt kan forstyrre rastende fugle. Generelt anbefales det, at Kalveboderne helt friholdes for enhver forstyrrende aktivitet så som lystsejls, windsurfing, kitesurfing og lignende i perioden september til april.

Fredningsnævnet meddelte dispensation til anlæggelse af en strand i form af terrænændringer samt opførelse af enkelte bygninger, herunder fugletårn, legepladser og cykelparkering. Fredningsnævnet lagde vægt på, at projektet ikke strider mod fredningens formål, og at man allerede i 2015 havde givet dispensation til et lignende projekt. Fredningsnævnet vurderede, at etableringen af en badestrand ikke ville indebære, at der sker forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for at beskytte.

Afgørelsen om dispensation til anlæggelse af strand i Kalvebodkilen ved Valbyparken, side 413-417 fredningsdeklarationen ([07757.00 \(blst.dk\)](https://www.blst.dk))

Forurening: Valbyparken er anlagt på en tidligere losseplads, hvor de øvre lag fyld er afgravet og bortkørt. Herefter er der lagt forskellige typer af membraner i vandzonen og under selve stranden. Under sandet er også udlagt signalnet for at adskille underliggende lossepladsjord fra tilkørte, rene materialer. Efter at der er kørt rent sand og jord på fremstår området med græsarealer og en sandstrand, hvorunder der findes tæt ler membran, signalnet, polymermembran ved overgangen fra land til vand og minimum 0,5 m ren jord og sand.

Stranden påvirkes af bølger- og strømforhold, men også af gæsternes brug af området. På luftfotos over området er det tydeligt at se, at sandet føres væk fra stranden og mod øst. Før badesæsonen måles koterne for sandniveauet, og hvis stranden ikke overholder minimumssandtykkelsen på 0,5 m tilføres der nyt, rent sand.

ILLUSTRATION: Badestranden i Valbyparken. Illustration af stranden fra drifts- og vedligeholdelsesplanen for badestranden. Udarbejdet af Rambøll, september 2020.

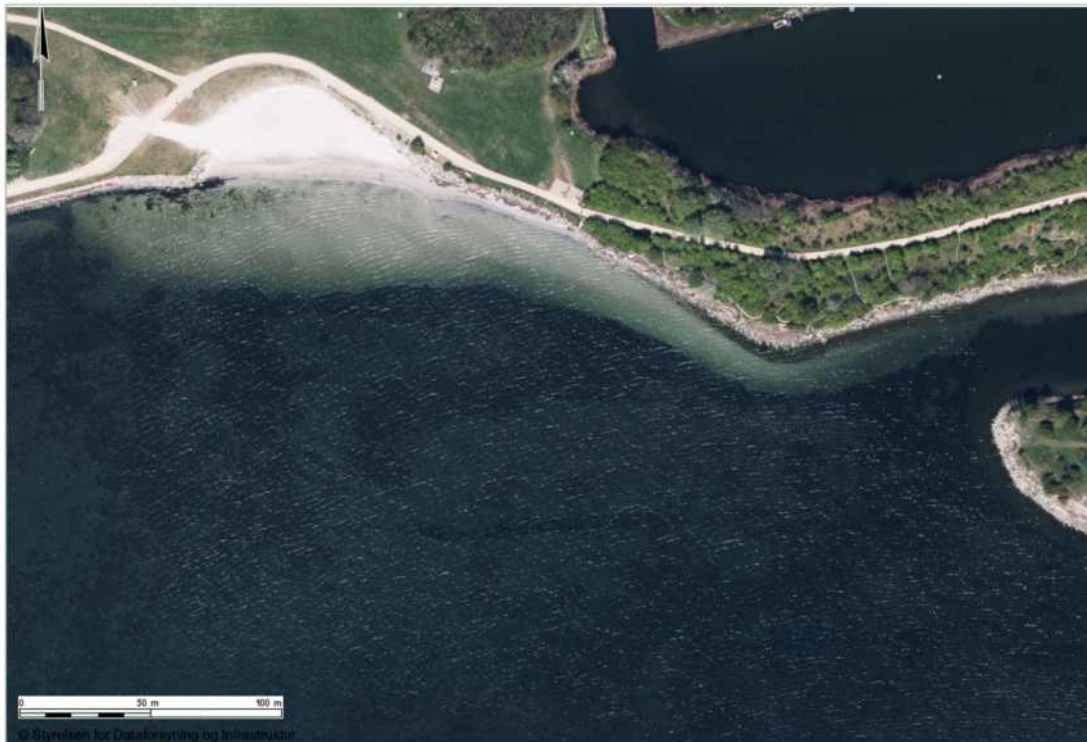

FOTO: Badestranden i Valbyparken. Luftfotos over området viser, at sandet vandrer fra stranden i en fane, der strækker sig østpå. KK kort, luftfoto fra 2023.

Badevandskvalitet: Der er risiko for overløb til Kalveboderne. I perioder med meget nedbør kan der ske overløb, der forurener badevandet. Forventningen er, at når Valby Skybrudstunnel er etableret vil overløb til Kalveboderne blive reduceret til et tilfælde årligt. Andre kilder til forurening er glasskår og affald samt kemisk forurening, eksempelvis olieudslip.

Stranden i Valbyparken indgår i Københavns Kommunes online varslingsystem (Badevandsudsigten), der løbende varsler kvaliteten af badevandet på baggrund af prognoser. Der er ingen varslingsstandere ved stranden, men parkens gæster kan finde information på kbh.badevand.dk eller hente applikationen Badevand.

Parkbrugerrådet for Valbyparken har fremlagt forslag om øget tilgængelighed og også forslag om, at der opføres nye faciliteter, der kan understøtte vinterbadning og kajakaktiviteter i området. Forslagene er indarbejdet i denne udviklingsplan, men det bemærkes, at forslagene skal vurderes ift. konsekvenser for særligt fuglelivet i Kalveboderne og at de alle er betinget af en dispensation fra fredningen.

Bygninger

Cafeen

Midt i Valbyparken, Hammelstrupvej 100, ligger Valbyparkens eneste restauration. Bygningen ejes af Københavns Kommune, men forpagtes ud til en erhvervsdrivende, der driver café herfra.

Sydhavnens Windsurfer Klub

Ved Kalveboderne ligger en ældre pavillon og i forlængelse heraf en tilbygning bestående af containere. Sydhavnens Windsurfer Club anvender i dag pavillonen som klubhus og i containerne er der opbevaret udstyr. Med udgangspunkt i luftfotos fra området vurderes det, at klubhuset er opført i perioden 1977 – 1981.

Bygningerne er i dårlig stand og foreningen har søgt Københavns Kommune om tilladelse til at opføre et nyt klubhus, der kan sikre bedre rammer for foreningslivet og fremtidssikre foreningens aktiviteter. Sydhavnens Windsurfer Klub er den eneste forening med et foreningshus i planområdet.

Klubben råder også over en mindre bro og en trappe, der giver adgang til vandet. Af hensyn til fuglelivet i Kalveboderne er bræsejads ved Valbyparken forbudt fra 1. november til 31. marts, jf. §4 i bekendtgørelse om Amager vildtreservat samt fredning af dele af søterritoriet.

FOTO: Solkrog ved Sydhavnens Windsurfer Club.

Mandskabsgården

Beliggende Hammelstrupvej 98 er Teknik- og Miljøforvaltningens driftsplads i Valbyparken. Bygningen rummer kaffestue og omklædningsfaciliteter for de ansatte, der arbejder i parken samt en garage til udstyr. Ved vendepladsen nær stranden findes også en bygning, der benyttes af driften.

Naturlegepladsens bygning

I tilknytning til naturlegepladsen i Valbyparken er opført to bygninger, der rummer faciliteter for de ansatte, der driver den bemandede legeplads, men også offentlige toiletter og plads til opbevaring af legeredskaber. Adressen er Hammelstrupvej 41.

Toiletter

I dag finder man toiletter på fire placeringer i Valbyparken.

TABEL: toiletplaceringer i Valbyparken med angivelse af aktuel sæson, åbningstid og tilgængelighed (maj 2024).

Placering	Årstid	Åbningstid	Tilgængelighed	Bemærkninger
Toilettet ved stranden (Tudsemindevej 41)				
Handicap unisex toilet	Helårsåbent (forsøg)	Døgnåben sommer (forsøg)	Handicapadgang	Toiletprioriteringslisten for 2024: forslag om varigt at holde handicaptoliet helårsåbent.
Unisex toilet	Vinterlukket	Natlukket	Ikke handicapadgang	
Omklædning	Vinterlukket	Natlukket	Ikke handicapadgang	
Udendørs bruser	Vinterlukket	Natlukket	Ikke handicapadgang	
Toilettet ved Naturlegepladsen (Hammelstrupvej 41)				
Unisex toilet	Helårsåbent	Natlukket	Ikke handicapadgang	Toiletprioriteringslisten for 2024: forslag om nyt handicaptoliet ved Naturlegepladsen.
Unisex toilet	Helårsåbent	Natlukket	Ikke handicapadgang	
Toilettet ved cafeen (Hammelstrupvej 98)				
Dame	Helårsåbent	Natlukket	Ikke handicapadgang	
Herre	Helårsåbent	Natlukket	Ikke handicapadgang	
Toilettet ved Rosenhaven (Hammelstrupvej 114)				
Handicap unisex toilet	Vinterlukket	Døgnåben sommer (forsøg)	Handicapadgang	Faciliteterne er ikke frostsikrede og kan derfor ikke holdes åbent om vinteren.
Dame	Vinterlukket	Natlukket	Ikke handicapadgang	
Herre	Vinterlukket	Natlukket	Ikke handicapadgang	

Det nye toilet ved Stranden indeholder et handicaptoliet, som forsøgsvis er helårsåbent og døgnåbent om sommeren. Toiletprioriteringslisten indeholder et forslag om, at toilettet fremadrettet holdes åbent døgnet rundt.

Naturlegepladsen er netop genåbnet efter renovering. Under renoveringen blev der blandt andet gjort tiltag for at gøre legepladsen mere tilgængelig. Toiletprioriteringslisten indeholder et forslag om, at der opføres et toilet med handicapadgang i tilknytning til Naturlegepladsen.

Medlemmer af Parkbrugerrådet har stillet forslag om, at der med skilte og information gøres mere for at besøgende skal kende til toiletterne i Valbyparken.

Parkinventar

Opholdsmøbler

Fordelt i Valbyparken er et meget stort antal bænke og bordebenkesæt.

Bænke er placeret langs stier for at give parkgæster mulighed for et hvil og gerne udsigt. Der er faste bænke i Rosenhaven, i flere temahaver, ved Naturlegepladsen og også i kanten af beplantningen rundt om Strandplænen. Langs hele Poppelalléens forløb er der bænke ligesom der er placeret en række bænke i området ved Den Grønne Frøpark.

Ved Kysten, delområde 3 er der bænke på græsarealerne foran stranden og langs stiens forløb mod vest. Her er bænke placeret syd for stien og vendt så de giver besøgende et kig ud over Kalveboderne. I planen her lægges der op til, at der ryddes foran bænke for at genskabe kig til vandet.

Det eneste område, hvor der i dag ikke er placeret bænke, er på landtangen der forbinder planområdet med Sydhavnstippen.

Bordebænkesæt er placeret under træer eller på græsarealer, hvor gæsterne kan have lyst til at slå sig ned. Der er flere bordebænkesæt placeret nær stranden og også nær de faste grillpladser.

FOTO: Bænk ved stranden er placeret for at give god udsigt og mulighed for hvil langs stranden (venstre). Bordebænkesæt med grillrist placeret på græsareal i parken.

Grillpladser

I Valbyparken er brug af åben ild kun tilladt ved de faste grillpladser. Grillpladserne findes på de grønne arealer umiddelbart nord for stranden og i området ved Rosenhaven.

Af hensyn til sikkerheden må engangsgrill ikke placeres i græsset, i sandet eller på bordebænkesæt uden grillrist.

FOTO: To bordebænkesæt placeret nær Strandplænen. Der er også placeret en fast, sikker grill som borgerne frit kan benytte.

Affaldskurve

I Valbyparken og det kystnære område er der mere end 100 affaldskurve. Man finder affaldskurve ved bygningerne og nær bænke er de lave affaldskurve til byrum og parker placeret. Langs Poppelalléen ses også flere høje, cylinderformede affaldskurve med låg.

Igennem sommerperioden er der mange besøgende, der forsamles i Valbyparken for at spise sammen og fejre fester. Mange besøger også stranden for at bade. I perioder med mange besøgende placeres store affaldscontainere på centrale placeringer i parken.

Trods de mange affaldskurve og -containere er der igennem sommeren udfordringer med affald, der efterlades i græsset.

Cykelstativer

Der er cykelstativer ved rundkørslen ved Hammelstrupvej, ved cafeen og ved stranden.

Tilgængelighed

Samlet vurderes tilgængeligheden som værende god.

Der er parkeringspladser forbehold handicappede parkgæster i bunden af Hammelstrupvej og nær stranden.

Generelt er parkens veje og stier med fast underlag i form af asfalt, chaussese sten eller slotsgrus, der gør, at det er muligt at færdes her også med kørestol. Parkens mange bænke er placeret langs stierne, men også i de grønne områder, hvilket gør det let for gangbesværede at finde hvile.

I forbindelse med renoveringen af naturlegepladsen blev der gjort en indsats for at øge tilgængeligheden for besøgende med funktionsnedsættelser. På toiletprioriteringslisten er et ønske om, at der etableres et toilet med handicapadgang i tilknytning til legepladsen.

Blandt de forhold, der ville forbedre tilgængeligheden, er helårsåbning af endnu et toilet med handicapadgang. Toilettet ved Rosenhaven er tilgængelig for borgere med handicap, men i dag er det vinterlukket fordi bygningen ikke er frostsikret. Borgere med handicap er derfor henvist til toilettet ved stranden om vinteren.

En anden udfordring ift. tilgængelighed er adgang til vand. Ved stranden er der anlagt en bred adgangsvej, men denne ender ved sandet. Herfra er der 10 – 20 m igennem sandet til vandkanten. I Parkbrugerrådet har der været fremsat ønske om, at tilgængeligheden til vandet sikres med en baderampe i metal, der føres ud i vandet. Det er ikke sikkert, at et sådan projekt vil kunne realiseres indenfor rammerne af fredningen.

FOTO: Bred sti af sten, der forbinder kyststien med stranden. Der er ikke udlagt sti i sandet.

Arrangementer

København har gennem en årrække udviklet sig til at være en attraktiv lokation for flere og større arrangementer herunder flere internationale events. Dette skyldes bl.a. byens mangfoldige og inkluderende profil, dens veludviklede infrastruktur og ikke mindst bæredygtige fokus.

Alle københavnere skal have mulighed for at deltage i netop den slags arrangement, som de ønsker. Forvaltningen arbejder derfor for at tiltrække en bred palet af arrangementer til København – fra små, lokale grøntmarkeder og kunststillinger til store koncerter og festivaler.

Især de store koncerter og festivaler kan være svære at placere en tætbebygget by. Netop Valbyparken har, i egenskab af dens størrelse og beliggenheden nær offentlig transport, potentiale til at rumme de store musikarrangementer, og derigennem skabe værdi for musikinteresserede københavnere og gæster, men også for byen.

Valbyparken har tidligere udgjort rammen for mange store arrangementer, men siden 2020 er der sket et fald. Perioden med COVID-19 betød, at en række store arrangementer måtte aflyses og nogle af disse er helt ophørt med at eksistere, mens andre er flyttet til nye lokaliteter.

I 2023 blev der i Valbyparken afholdt to musikarrangementer; Grøn Koncert og Copenhagen Melá. Ved afholdelsen af Ungdommens Folkemøde, Danish Tour discgolf turneringen og Rosenkåringen var der også anvendelse af højtalere.

Fredningen og arrangementer

Valbyparken er fredet og arrangementer, der afholdes her, må ikke stride imod fredningen.

I fredningsdeklarationen står der blandt andet, at Københavns Kommune forpligtiger sig til at bevare arealet som rekreativt grønt område og drive det som park. Der må ikke uden samtykke fra Naturfredningsnævnet for København på det fredede areal anbringes bygninger, boder, skure eller andre indretninger af varig karakter, hvis tilstedeværelse ikke tjener parkens formål. I overensstemmelse med arealets fredning skal parken være åben med adgang for offentligheden, og almenhedens adgang til rekreativ udnyttelse af arealet må ikke begrænses.

For musikarrangementer er der ofte behov for at opbygge en scene og afspærre arealet med et hegn. Valbyparken er fredet og området skal i udgangspunktet være tilgængeligt for alle besøgende. Derfor stilles der for hvert musikarrangement vilkår om, at afspærringen begrænses mest muligt. Der udarbejdes for det enkelte arrangement en plan, der viser hvor og hvor længe

Derfor stilles der for hvert musikarrangement krav om at begrænse afspærringen mest muligt og der udarbejdes en plan, der viser, hvor og hvor længe offentlighedens adgang må begrænses.

Tilladelse til arrangementer

Enhver arrangør, der ønsker at afholde et arrangement i Valbyparken, skal søge om en arrangementstilladelse.

Teknik- og Miljøforvaltningen administrerer tilladelser til arrangementer i byens gader, på pladser og i parker på tværs af byen. På Københavns Kommunes hjemmeside kan man læse om vilkårene for at holde arrangementer i Valbyparken og også hvordan man søger en arrangementstilladelse: [Tilladelse til arrangementer | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](#)

KORT: I Valbyparken kan der søges om tilladelse til af afholde arrangementer på fire lokaliteter: i området ved discgolfbanen, på græsarealerne nedenfor Naturlegepladsen, på festivalpladsen og på strandplænen. Detailkort kan findes på Københavns Kommunes hjemmeside: [Find et sted til jeres udendørs arrangement | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](#)

Særlige regler for udendørs musikarrangementer

Borgerrepræsentationen vedtog i marts 2017 en forskrift for udendørs musikarrangementer i København. Hovedformålet med forskriften er at begrænse støjgener ved udendørs musikarrangementer, som holdes i parker, på byens plads og andre lokaliteter i Københavns Kommune.

Forskriften gælder for udendørs musikarrangementer, eksempelvis koncerter, gadefester og andre arrangementer, hvor hovedformålet er at spille musik. Forskriften gælder også for lignende arrangementer i telte, hvor der anvendes musikanlæg, sanganlæg og instrumenter tilsluttet forstærker. Udendørs musikarrangementer i forbindelse med sportsbegivenheder er også omfattet af forskriften.

Forskriften gælder ikke Sankt Hans arrangementer, tivoli, cirkus og andre lignede arrangementer. Forskriften gælder heller ikke støj fra private sammenkomster, herunder picnic og mindre fejring.

Retningslinjer for udendørs musikarrangementer i Valbyparken

Efter forskriften om udendørs musikarrangementer må der i Valbyparken afholdes op til 20 dage med musikarrangementer årligt. Der kan alene afholdes udendørs musikarrangementer i Valbyparken i perioden 1. april til 31. oktober af hensyn til dyreliv og beplantning.

Varigheden af et musikarrangement er op til 10 timer/dag. Fredag og lørdag må der spilles musik til kl. 24.00, for ugens øvrige dage til 22.00. I forskriften er også beskrevet retningslinjer for lydprøver.

Støjgrænsen for arrangementer i Valbyparken er 70 dB(A) ved den mest støjbelastede bolig. Støjgrænsen skal overholdes som et gennemsnit over det fulde musikarrangement.

Efter forskriften skal naboer orienteres i god tid før arrangementets afholdelse.

Tabel: udsnit af oversigt over arrangementsområder fra forskrift for udendørs musikarrangementer i Københavns Kommune:

Koncertsted	Højeste antal dage med koncerter/år	Slut tidspunkt	Længste varighed i timer	Højeste støjniveau i omgivelser dB(A)
Valbyparken inkl. Festpladsen	20	Søndag til torsdag kl. 22.00 Fredag og lørdag kl. 24.00	10	70

I særlige tilfælde kan Teknik- og Miljøforvaltningen dispensere fra reglerne i forskriften.

Salg

Gadesalg

Erhvervsdrivende kan søge Københavns Kommune om tilladelse til mobilt gadesalg i Valbyparken og det område af Kalvebodkilen, der ligger i umiddelbar forlængelse af Valbyparken.

I Valbyparken kan der alene søges tilladelse om mobilt gadesalg fra en lille vogn med et areal på op til 2,5 m², eksempelvis en ladcykel, en kaffe-kallert eller en trækvogn.

Desuden skal man som erhvervsdrivende have en parktilladelse (et klistermærke) for at kunne opstille en salgsvogn i Valbyparken eller en af byens andre parker. Parktilladelsen er gyldig i et kalenderår, og man betaler et gebyr for den.

Opstilling og salg fra mobile vogne må kun finde sted i tidsrummet 8.00 – 22.00 i parkerne.

Faste lokationer for salg

Cafeen midt i parken er den eneste faste lokation for salg i Valbyparken. Københavns Kommune ejer bygningen og forpagter den ud til en erhvervsdrivende, der driver Café Picniq – Valbyparkens Spisested.

HANDLEPLAN FOR PLEJEN

Plejetiltag for eksisterende beplantning

Valbyparken har forskellige beplantningselementer lige fra temahaverne med havekarakter, de store plæner med lunde af træer med parkkarakter samt randbevoksningerne med skovkarakter. De arkitektoniske hovedtræk og kendetegnene for Valbyparken er poppelalléen, askealléen, weichelrækkerne, rosenhaven, temahaverne samt træer, græs og løg.

Plejen og udviklingen af beplantningen skal være med til at understøtte det eksisterende dyre- og planteliv og gerne øge arts- og aldersvariationen i planperioden.

Poppelalléen

Alléen af pyramidepoppel er plantet i 1995-1996 og strækker sig 1 km fra hovedindgangen til Kalvebod strand. Knap 25% af alléen er blevet udskiftet med søjleformet almindelig eg (*Quercus robur* 'Fastigiata'). Der er 267 træer i alt i alléen og pt. udgør pyramidepopperne 202 træer og søjleformet eg udgør 65 træer.

Pleje: Poppeltræerne udskiftes løbende, når det pga. alder eller sikkerhedshensyn er nødvendigt at fælde dem, og på sigt vil alléen fremstå som en egetræsallé. Eg har længere levetid end poppel, og den søjleformede eg vil med tiden stå lige så karakteristisk som poplerne.

Askealléen på Hammelstrupvej

Der er en flot gammel allé med asketræer langs Hammelstrupvej, der er 100 træer i alt i alléen.

Pleje: gennem de senere år er der blevet fældet 8 træer og endnu 4 blev sat til fældning i 2021. I foråret 2022 blevet der genplantet 12 asketræer. Der er valgt at plante *Fraxinus pennsylvanica* 'Zundert', da denne ask har vist sig ikke at være modtageligt overfor svampesygdommen asketoptørre. Til foråret 2023 vil der blive genplantet yderligere 8 træer. Træerne vil løbende blive udskiftet, når det pga. alder eller sikkerhedshensyn er nødvendigt at fælde dem.

Weichelrækker i Frøparken

I Frøparken er der plantet rækker af Weichel, rækkerne er placeret parallelt to og to, så de danner buegange, som man kan gå igennem.

Pleje: opvækst imellem rækkerne fjernes, så der både er kig igennem og mulighed for at man kan gå imellem rækkerne.

Rosenhaven

Rosenhaven er anlagt i 1964 med 12.000 rosenplanter. Haven blev renoveret i 1999 med 8.000 nye rosenplanter i kombination med stauder.

Pleje: Roserne og stauderne plejes og genplantes løbende, når der er udfald.

Temahaverne

Der er 17 haver med hver deres tema. Haverne har en klar cirkulær afgrænsning af hæk eller hegn. Hækkene er bøg, avnbøg og taks, mens hegnet er kvashegn.

Pleje: Haverne plejes og udvikles i henhold til deres tema. Der er et par af haverne, som er lagt om med nye temaer senest Hildegarden i 2023.

Løg

Der er gennem årene lagt tusindvis af løg. De ligger rundt om de cirkulære hække, i græsplænerne og inde i temahaverne. Der er bla. krokus, skilla, perlehyacinter, botaniske tulipaner og påskeliljer.

Pleje: Der suppleres løbende med nye løg.

Træer

Alléer, lunde af træer og bevoksninger med træer og buske udgør en markant indramning og opdeling af parken i forskellige rum. Der er i 2012-2022 plantet i alt 668 træer. Heraf 50 allétræer, 518 parktræer heraf 69 træer med spiselige frugter samt 100 træer i bevoksninger heraf 21 træer med spiselige frugter.

Der er i 2020 lavet en registrering af planterne i bevoksningerne i forhold til kronelag, mellemlag og buske lag:

- Kronelag: Quercus/eg 16 %, Fraxinus/ask 16 %, Acer/løn 14 %, Tilia/lind 12 % Betula/birk 8 %, Carpinus/avnbøg 7 %, Populus/poppel 6 %, Prunus/kirsebær 3 %
- Mellemlag: Cateagus/tjørn 20 %, Acer/løn 18 %, Sambucus/hyld 12 %. Quercus/eg 10 %, prunus/kirsebær 8 %, Carpinus/avnbøg 5 %, Cotoneaster/dværgmispel 5 %, Tilia/lind 4 %
- Busklag: Symphoricarpos/snebær 20%, Lonicera xylosteum/gedebled 6 %, Ribes/fjeldrubs 6 %.

Planterne i bevoksningerne er primært hjemmehørende arter, mens der i lunde på græsplænerne også er eksoter som zelkova, duetræ, tulipantræ og ambratræer.

Pleje:

- Der suppleres løbende med træer og buske, så der hele tiden er aldersvariation og beplantningernes udbredelse fastholdes.
- I bevoksningerne plantes træer, som kan blive store, og som enten er hjemmehørende eller kan tilpasse sig de kommende klimaforandringer som for eksempel eg, el, asp, ask, ægte kastanje, valnød, fuglekirsebær, humlebøg, bøg, birk, avnbøg og navr. Af mindre træer og buske kan der plantes skovbrynsarter af røn, tjørn, skovæble, taks, gedebled, mirabel, kræge, vrietorn, benved, tørst, hæg, kvalkved, kirsebærkornel, syren, ribs, slåen, hyld og hassel. Det er vigtigt med træer og buske, der har nødder og bær, som giver føde til parkens fugle og smådyr.
- Bevoksningerne gennemgås og beskæres efter behov i et rotationsprincip, der bl.a. skal sikre, at der kommer sollys til busk-, mellem- og urtelaget. For landskabsbevoksninger er det hvert 20. år og for parkbevoksninger er det hvert 5. år. Idealet for indsatsen er, at enkelte træer får lov at vokse sig store og gamle, men at der under kronerne vokser blomstrende buske som f.eks. tjørn, æble, røn, rose, slåen, hyld, kirsebær, kvalkved, hæg og benved. Gartnerne tynder derfor i den naturlige opvækst af skyggegivende træer, som f.eks. bøg, løn, ahorn og elm, så der kommer mere lys til buske og mindre træer, og der ikke dannes artsfattig stangskov. Derudover kan buske foryngelsesbeskæres og udsigter vedligeholdes ved opstamning af større træer eller nedskæring/stævning af krat og buske. Områder med snebær kan ryddes eller skæres helt ned, og der kan indplantes nye buske og småtræer. Døde

træer kan blive stående som stammer eller liggende på jorden til gavn for fugle, insekter og svampe. Kvas kan efterlades i bunker eller som hegn til gavn for smådyr og svampe.

- I lunde på græsarealer og i temahaverne kan der plantes eksotiske træarter, forædlede æbletræer og andre frugttræer ind.
- Beplantningen langs vandet kan åbnes op nogle steder, så man har kig til vandet. Det gælder for enden af stien mellem HOFOR-grunden og materialepladsen samt udfør bænkepladserne langs stien mellem HOFOR-grunden og vandet mod Hvidovre. Langs stien mellem stranden og Sydhavnstippen friholdes trampestierne, så der er kig til vandet, og så man har mulighed for at gå ned til vandet. Beplantningen udtyndes, så den får mere karakter af overdrev.

Udvikling:

- Bagved Rosenhaven kan der plantes grupper af japanske kirsebærtræer. Mellem HOFOR-grunden og materialepladsen kan der plantes nye træer.

Græs

Der er store brugsplæner til ophold, aktiviteter, arrangementer mv. I Frøparken og ved bevoksninger er der fælledgræs, som kun slås 1-2 gange om året. Der er de senere år lavet forsøg med udsåning af blomster langs parkstien for at fremme biodiversiteten. Det er dog en udfordring med den næringsrige jord, da blomsterenge som naturtype gror på mere næringsfattige jorde.

Pleje:

- Alle områder med fælledgræs bør slås med opsamling for at øge mængden af urter og blomster i græsset. Derudover bør områderne slås som mosaikslåning, hvor ikke alle områder slås på én gang, så der kontinuerligt er områder med langt græs og urter, hvor insekter kan søge hen.
- Græsslåningen kan desuden varieres, så områder med fælledgræs slås med opsamling i maj. En tidlig slåning med opsamling giver lavere- og langsomt voksende urter mulighed for at få et lille forspring foran græsset, så mængden af blomster øges.
- Områder med blomstereng/fælledgræs med blomster kan slås i efteråret med opsamling. Gerne hvor græsafklippet får lov at ligge og kaste frø og insekter kan krybe væk, inden det samles op. Hvis græsset først slås i løbet af vinteren og foråret, hvor græsset har kastet frø, og kan det opsamles direkte.
- I områder med fælledgræs med lav biologisk mangfoldighed kan der udsås frø fra hjemmehørende arter.

Udvikling:

- Der kan etableres mere fælledgræs i Frøparken og ved trægrupper lige syd for Hf. Kalvebod. Langs Hf. Kalvebod kan der etableres fælledgræs med blomster/blomstereng.

UDVIKLINGSMULIGHEDER

Udviklingsmuligheder for landskab og natur

Herunder er en beskrivelse af udviklingsmuligheder for landskab og natur, der kan gennemføres i planperioden. Nogle af tiltagene går igen for alle tre delområder, mens andre tiltag er specifikke og alene tænkt for et delområde. **Beskrivelserne suppleres af kortbilag 1-6.**

SKILLER: VALBYPARKEN ØST (DELOMRÅDE 1)

Landskab

I delområdet er der allerede etableret konstruktioner, der er kvashegn, men også virker som rumskabende elementer imellem træerne. Konstruktionerne skaber elementer i skoven og gør, at besøgende at se at hegnene er bygget med vilje og ikke blot er bunker af grenaffald.

Umiddelbart nedenfor Festivalpladsen løbet er hegn. Området bag hegnet er tilgroet i krat og langt græs, men der ligger bunker af sten herinde. Området har muligvis været anvendt som oplagsplads. Hele Valbyparken og også det hegnede område er kortlagt som forurenede på vidensniveau 2 (V2) (Region Hovedstaden, maj 2021). I udviklingsplanen lægges der op til, at hegnet kan fjernes, og at området kan indgå i parken. Ønsker man at fjerne hegnet skal der forinden tages jordprøver og indhentes gravetilladelse. Forinden bør områdets natur kortlægges med henblik på at afklare, om det efter at have ligget urørt i så mange år har udviklet sig til beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens §3.

Staten har i samarbejde med en række hovedstadskommuner, der ligger ud til vandet, igangsat et projekt, der skal danne grundlaget for en kommende stormflodssikring af hele hovedstadsområdet. I 2024 fremlægges en redegørelse, der beskriver, hvilke konkrete tiltag der kan tages for 14 delstrækninger fra Avedøre i syd via Amager til Svanemøllen Strand i nord. Ved Kalveboderne lægges der op til, at stormflodssikringen skal ske ved Kalvebodbroen og Skrædderholmen, men det kan pt. ikke afvises, at der også skal ske tilpasninger ved kysten og kanalerne.

Lysåbne områder

Valbyparken er en af byens store parker, hvor der er plads til at afholde store koncerter og arrangementer. Det åbne græsareal på begge sider af Tudsemindevej bevares som kort græs for at sikre gode rammer for arrangementer, men også rekreativ brug som boldspil, picnic mv. Under træerne og i det nordøstlige hjørne mod grænsen til Haveforeningen Kalvebod kan græsset stå som fælledgræs.

Den etiketformede Festivalplads blev anlagt for at rumme musikarrangementer i Valbyparken, herunder Grøn Koncert. Pladsen ligger udenfor fredningen. Pladsen anvendes i dag som en af fire arrangementsområder i Valbyparken og anvendes især til mindre arrangementer og arrangementer, der ikke anvender så meget udstyr. For at øge anvendeligheden skabes der med denne plan mulighed for, at der kan laves en åbning i voldens østlige side mod vendepladsen. Pladsen bevares med kort brugsplæne, men besluttes det i planperioden, at området ikke længere skal anvendes til arrangementer, kan driften omlægges til fælledgræs, eller her kan etableres rekreative faciliteter for parkens brugere.

I delområdet kan der plantes vilde blomster og urter i områder med mange brændenælder eller ved volden mod Festivalpladsen for at skabe mere variation.

Afbrænding kan indgå i plejen af delområdet. Kontrolleret afbrænding er en skånsom måde at pleje naturen. Ilden fjerner næring i de øverste lag, men bevarer strukturer så som tuer, der let ødelægges, hvis man anvender store græsslåningsmaskiner. Grunden historien er jorden i Valbyparken meget næringsrig, men ved afbrænding fjernes ny næring. Det giver plads til at mere nøjsomme urter kan spire frem, og varmesøgende insekter trives på de bare jordpletter.

Træer og buske

Københavns Kommunes træpolitik beskriver, at træer skal bevares længst muligt da gamle træer med hulheder skaber levesteder for insekter, flagermus og fugle. Risikotræer kan dog fældes af hensyn til sikkerheden. Døde træer kan efterlades som torsoer, og stammer af træer kan placeres i delområdet og tjene til ophold eller som hindring for parkering.

Indplantning af nye træer og buske sker løbende for at sikre næste generation af bevoksning i delområdet. I udvælgelsen af nye planter indgår planternes modstandsdygtighed overfor et varmere klima og mere nedbør, men også om arterne er hjemmehørende. I temahaverne kan der dog plantes træer og buske fra andre del af verden. Der plantes også frugttræer til gavn for dyreliv og gæster.

Strandplænen af omkranset af store træer, der indrammer arealet mod øst og vest. I beplantningen er der huller, der tjener som flugtveje ved arrangementer. Disse huller plantes ikke til. Ved arrangementer beskyttes træernes drypzoner mod kørsel, og her må ikke placeres containere og andet udstyr.

Dyreliv

Temahaverne skaber levesteder for flere arter af sommerfugle, en del bier og andre insekter, men især Vandhøven, den Islamiske have, Skovhøven og H.C. Andersens orientalske have, hvor der indgår vandlemter, giver liv. I haverne er der observeret skrubtudse, butsnudet frø og lille vandsalamander. Haverne kan plejes for at skabe mere liv, eksempelvis ved at beskære træer og buske der i dag skygger over vandet.

Valbyparken har et potentiale for at huse flagermus, hvorfor gamle træer med hulheder bevares og der i delområdet plantes til gavn for insekter. I dag er der kun belysning på det øverste stykke af Tudsemindevej fra rundkørslen til parkeringspladsen ved HF Musikbyen. Med denne plan lægges der op til, at parkens mørke områder bevares som nu for at skabe gode forhold for nataktive dyr og give mulighed for, at man i Valbyparken kan opleve stjernehimlen. Eksisterende belysning kan alene erstattes med lav, ikke-blændende belysning.

I det østlige område af Valbyparken kan der også etableres kvashegn, gerne som konstruktioner, og mindre bunker af sten for at skabe levesteder for insekter, fugle og mindre pattedyr. Der kan efterlades dødt ved. Der kan også ske terrænbearbejdning, for eksempel ved at etablere mindre tuer med sand, der skaber læ og varme for insekter, bunker af sten og vandhuller.

Til gavn for områdets fugle kan der plantes træer og buske, der bærer bær. Der kan ophænges redekasser, herunder store redekasser til ugler og andre rovfugle.

Hvis hegnet syd for Festivalpladsen nedlægges, kan det tætte krat bibeholdes for at bevare skjulesteder for dyr. Forinden skal der foretages en kortlægning af området for at afdække, om her er levesteder for arter, som er beskyttede eller om her er særlige naturtyper.

Søer og vandhuller

Søer og vandhuller skaber liv. I delområdet ligger Tudsemindeøsen, der rummer en ret ensidig bestand af fisk bestående af skaller, rudskaller og karusser. Med planen her lægges der op til, at der kan iværksættes tiltag for at regulere bestanden af fisk, men før dette iværksættes, bør der iværksættes en informationskampagne, der adresserer problemerne med udsætning af fisk og fodring af ænder. Mange parkbesøgende fodrer ænderne her, og det er med til at øge problemerne med høje niveauer af næringsstoffer i vandet.

Gangbroerne ved Tudsemindeøsen er slidte og kan i planperioden renoveres eller helt udskiftes.

I dag er der ingen vandhuller i delområdet foruden Tudsemindeøsen. I planperioden kan der etableres et mindre vandhul med levesteder for insekter, padder og krybdyr. Vandhuller bør alene anlægges hvor der naturligt løber vand til for at undgå langvarig udtørring.

Naturformidling

I Valbyparken kan der opsættes informationstavler, der beskriver området natur, udvikling fra fælled til losseplads og nu bypark og endelig de arter, der i dag er knyttet til Valbyparken. Der kan også udarbejdes informationsmateriale og gennemføres kampagner, eksempelvis kampagner der fortæller om de negative konsekvenser af fodring af ænder især ved Tudsemindeøsen.

SKILLER: VALBYPARKEN VEST (DELOMRÅDE 2)

Landskab

I delområdet vest for Poppelalléen er der i dag ikke etableret konstruktioner af naturmaterialer, der fungerer som kvashegn. I planperioden kan der etableres sådanne kvashegn til gavn for biodiversiteten.

Lysåbne områder

I planperioden skal der tages stilling til den fremadrettede pleje og udvikling af de udtørrede vandhuller ved Den Grønne Frøpark. Der lægges i denne plan op til, at vandhullerne kan reetableres, og at der kan lægges en ny membran og ny tilførsel af vand. Alternativt kan området plejes med henblik på at fremme overdrevsvegetation.

Mange græsarealer er i dag plejet som kort græs. Områder med kort græs kan, hvor det er hensigtsmæssigt, plejes, så der i stedet udvikles fælledgræs. Langs Parkstien er der gjort forsøg med frøspredning for en mere varieret bevoksning. Her kan også fortsat sås vilde blomster og urter.

Afbrænding kan indgå i plejen af delområdet. Kontrolleret afbrænding er en skånsom måde at pleje naturen. Ilden fjerner næring i de øverste lag, men bevarer strukturer så som tuer, der let ødelægges hvis man anvender store græsslåningsmaskiner. Grunden historien er jorden i Valbyparken meget næringsrig, men ved afbrænding fjernes ny næring. Afbrænding giver plads til, at nøjsomme urter kan spire frem. Varmesøgende insekter trives på de bare jordpletter.

Træer og buske

Efter træpolitikken skal byens træer bevares længst muligt. Døde træer kan også i dette delområde bevares som torsoer, så længe det er sikkert. Stammer af fældede eller væltede træer kan placeres til ophold eller som hindring for parkering.

Der indplantes løbende nye træer og buske for at sikre, at Valbyparken også fremover vil være grøn og have træer i alle aldre. I denne plan lægges der op til, at der kan plantes nye træer langs den nederste del af Parkstien, og at der kan etableres en ny beplantning ved Rosenhaven. Konkret er der forslag om, at her plantes en lund af japanske kirsebærtræer, der i foråret har en overdådig blomstring.

Weichselrækkerne skal bevares som elementer midt i Den Grønne Frøpark. I dag er træerne vokset til, men de kan beskæres for at genskabe og bevare et kig ned gennem rækkerne. Den tætte bevoksning nord for Hammelstrupvej kan tyndes.

Der kan også plantes nye træer i delområdet.

For hele Valbyparken gælder det, at træernes rødder bør beskyttes mod kørsel, da skader på rødderne gør træerne sårbare overfor blandt andet svampeangreb.

Dyreliv

I den vestlige del af Valbyparken er der mange store træer, som har potentiale for at huse flagermus, men der er mere belysning her langs veje end i den østlige del af parken. I dag er der belysning langs Hammelstrupvej og Parkstien, men i området syd for Rosenhaven er mørket bevaret. Med denne plan lægges der op til, at parkens mørke områder bevares som nu for at skabe gode forhold for nataktive dyr og give mulighed for, at man i Valbyparken kan opleve stjernehimlen. Eksisterende belysning kan alene erstattes med lav, ikke-blændende belysning.

H. C. Andersens orientalske have er en af de temahaver, hvor vand indgår som element. Skygge gør, at vandet i den lille dam er koldt. Haven kan plejes, så der kommer mere lys til vandspejlet og mere liv.

I delområdet kan der også etableres kvashegn, gerne som konstruktioner, og mindre bunker af sten for at skabe levesteder for insekter, fugle og mindre pattedyr. Der kan efterlades dødt ved. Der kan også ske terrænbearbejdning, for eksempel ved at etablere mindre tuer med sand, der skaber læ og varme for insekter, bunker af sten og vandhuller.

Til gavn for områdets fugle kan der plantes træer og buske, der bærer bær. Der kan ophænges redekasser, herunder store redekasser til ugler og andre rovfugle.

Søer og vandhuller

I planperioden kan vandhullerne i Den Grønne Frøpark reetableres. Oprindeligt blev der anlagt fire vandhuller. En eller flere af vandhullerne kan graves på ny, og der kan lægges en ny, tæt membran der holder på vandet. Det kan placeres natursten ved vandhullerne og etableres en vandforsyning. Hvis vandhullerne ikke reetableres, kan de nuværende terrænforhold bibeholdes, og de udtørrede vandhuller kan plejes med henblik på at fremme overdrevsvegetation.

Med udviklingsplanen er der også åbnet op for, at der kan etableres nye vandhuller i den vestlige del af parken. Vandhuller bør anlægges, hvor der naturligt løber vand til for at begrænse perioder med udtørring.

Grøften, der løber langs Hammelstrupvej, er gravet for at sikre afvanding af parkens nordlige del. Grøften kan vedligeholdes, herunder renses, for at sikre fortsat afvanding. På stykket mellem rundkørslen og naturlegepladsen står der tit blankt vand i grøften. Her kan grøften udgraves for at sikre, at vandet kan løbe væk.

Naturformidling

I delområdet kan der opsættes informationstavler, der fortæller om områdets historie og om det dyreliv som Valbyparken i dag huser. Der kan også etableres en grejbank med udlån af udstyr til naturaktiviteter for institutioner, skoler og børnefamilier. En grejbank kunne etableres i sammenhæng med naturlegepladsen.

SKILLER: KYSTEN (DELOMRÅDE 3)

Landskab

Udsigten over Kalveboderne er karakteristisk for delområdet Kysten. Som del af denne udviklingsplan kan udsigten bevares. Langs stiens vestlige forløb er der opstillet bænke, der vender ud mod vandet. Men flere steder er der foran bænke en tæt opvækst, der spærrer for det frie udsyn. I planperioden kan beplantningen beskæres eller fjernes med henblik på at skabe kiler med udsigt.

Langs størstedelen af kysten findes en stensætning, der beskytter området ved højvande.

Københavns Kommune bidrager til den forundersøgelse af mulighederne for at stormflodssikre hovedstaden som Staten og flere kommuner har igangsat. Området ved Kalveboderne indgår i dette arbejde, men for nu planlægger man at sikre Kalveboderne ved at etablere en dæmning ved Kalvebodbroen og Skrædderholmen.

Lysåbne områder

Landtangen, der forbinder delområdet Kysten med Sydhavnstippen, er i dag præget af en tæt og høj bevoksning af tjørn, hybenrose, urter og græs. Området var tidligere lysåbent. Med udviklingsplanen lægges der op til, at landtangen kan plejes for at genskabe kig til vandet og en overdrevslignende vegetation. Derfor kan skrænten mod syd ryddes for opvækst af træer og buske, men enkelte grupper af buske kan efterlades. Mod nord lægges der op til at den tætte beplantning, der fungerer som et grønt hegn mod bebyggelsen i haveforeningen Musikbyen, kan bevares. Her kan der etableres enkelte udsigtskiler for at skabe kig til vandet.

Også her kan afbrænding indgå i plejen af delområdet.

Træer og buske

Langs kysten er der færre høje, gamle træer end i selve parken, men også her skal træerne bevares længst muligt for at skabe levesteder for insekter, flagermus og fugle. Døde træer kan bevares som torsoer, og stammer kan placeres i området.

Der kan plantes nye træer og buske også ved kysten.

Kysten og stranden

Nær Harrestrupåens udløb er et område med tæt rørskov. Dette område bevares, da det giver gode skjulesteder for fugle mv. Langs kysten overlades området til fri succession, dog kan opvækst ved stranden fjernes for at sikre badefunktionen.

Dyreliv

Langs Kysten er der ingen belysning. Med denne plan fastholdes mørket, fordi der ganske få steder nær byen er områder med nattemørke og begrænset lysforurening. Mørket er til glæde for nataktive dyr og for gæster, der kommer for at opleve nattehimmelen.

Mellem stenene og rørene ved vandet er der set snog. Der er forslag om, at der etableres små høje, bunker af sten og lignende for at skabe skjulesteder for snog og andre krybdyr.

Kalveboderne er et Natura 2000 område med et rigt fugleliv. I området ved Kysten er der forslag om, at der kan placeret et fugletårn, hvor besøgende kan observere fugle i området. Da fredningsnævnet meddelte dispensation til etablering af en strand i Valbyparken nævnte man, at her også kunne placeres et fugletårn, der understøtter besøgendes mulighed for naturoplevelser. Forvaltningen har ikke konkret taget stilling til, hvor et fugletårn bedst kunne placeres i delområde 3.

Naturformidling

I biodiversitetsstrategiens handleplan for perioden 2022 - 2025 er der lagt op til, at der kan etableres et formidlings- og læringssted ved stranden i Valbyparken (punkt 3.4). Formålet er at skabe bedre rammer for formidling om naturen langs kysten og i havet til skoler og institutioner, men også til besøgende i parken. Opførelsen af et formidlings- og læringssted ved stranden er betinget af, at der kan meddeles dispensation fra fredningen.

I dag er der adgang til vandet ved stranden og ved windsurfernes klubhus. I planperioden kan der etableres adgang til vandet med en sti og en lille trappe på landtangen øst for stranden. Adgangen til vandet her kan understøtte aktiviteter og formidling om områdets natur.

I delområdet kan der også opsættes informationstavler, der f.eks. fortæller om den kystnære natur og de arter, der er knyttet til Kalveboderne.

Udviklingsmuligheder for rekreation

Herunder er en beskrivelse af udviklingsmuligheder med fokus på den rekreative anvendelse, adgangsforhold mv., der kan gennemføres i planperioden. Nogle af tiltagene går igen for alle tre delområder, mens andre tiltag er specifikke og alene tænkt for et delområde. **Beskrivelserne suppleres af kortbilag xx-xx**

SKILLER: VALBYPARKEN ØST (DELOMRÅDE 1)

Kørsel

Med denne plan åbnes der op for, at bilkørsel igennem Valbyparken ad Tudsemindevej kan reguleres og begrænses. Igennem sommeren er der udfordringer med parkerede biler langs vejen og på græsset samt uforvarselig kørsel på græsarealerne. Med en bom efter parkeringspladsen ved Haveforeningen Musikbyen kunne kørslen reguleres, men der skal findes en løsning så kørsel for handicappede, ærindekørsel og kørsel i forbindelse med arrangementer fortsat er tilladt. Der lægges op til, at man i planperioden kan gøre forsøg hermed.

Parkbrugerrådet har også stillet forslag om, at kørsel til og fra materialepladsen omlægges, så kørslen alene sker ad Parkstien til Gammel Køge Landevej. Især i sommerperioden opleves den tunge trafik igennem parken tværs over Poppelalléen, forbi cafeen og op ad Tudsemindevej som farlig og meget forstyrrende.

I 2021 blev der fastsat nye parkeringsregler og opsat skiltning i Valbyparken. I planperioden kan der ske tilpasning af disse regler med henblik på at begrænse problemer med parkering.

Cyklister og gående

Hvis der etableres nye stier i delområdet, eller hvis eksisterende stier omlægges, skal man sikre sig at disse er tilgængelige for borgere med handicap. Langs stier i delområdet kan der også iværksættes tiltag, der giver besøgende en oplevelse af skift mellem lys og skygge og en oplevelse af dufte.

I planperioden kan der etableres en rute til ro i Valbyparken. Mange søger til byens parker for at finde ro til fordybelse og Valbyparken tilbyder allerede dette i flere temahaver og i nogle af de mindre besøgte områder. Man kan understøtte dette ved at planlægge for ro og ved at etablere en rute og information herom.

I planperioden er der behov for at renovere stisystemer og broerne ved Tudsemindeøen, da de fremstår slidte af de mange besøgende og vind og vejr.

I planperioden kan cykling ad Poppelalléen forbydes af hensyn til parkens øvrige gæster. Med skiltning kan man vise cyklister af andre ruter, der ikke i samme grad benyttes gående. Der kan også igangsættes kampagner for at begrænse konflikt mellem gående og cyklister.

Der kan opstilles flere cykelstativer i delområdet.

I parkens nordligste hjørne kan Tudsemindevej indgå i udviklingen af en sammenhængende supercykelsti, der sikrer forbindelse mellem resten af København og Hvidovre.

Leg, bevægelse og sport

I forbindelse med etableringen af stranden i 2020 - 2021 blev dele af motionsstien i skoven udskiftet med nye. Der er løbende behov for at renovere og udskifte elementerne. I denne sammenhæng skal man gøre sig

klart, at målgruppen for motionsstien i mindre grad er motionister, der ofte foretrækker at træne samlet og i sammenhæng fremfor at løbe ad en forhindringsbane. Motionsstien er dog populær blandt familier.

Som elementer til bevægelse og leg kan der placeres store sten i delområdet.

I planperioden kan der også etableres en motionssti, der forbinder Valbyparken med de tilstødende områder Valby Idrætspark, Sydhavnstippen og Kystagerparken i Hvidovre Kommune. Der kan opstilles skilte med kilometerangivelser langs ruten.

Ophold

I delområdet er der allerede mange opholdsmøbler ved temahaverne og rundt om Strandplænen. Der kan opstilles nye bænke og bordebenkesæt til gavn for parkens brugere og eksisterende kan udskiftes. Der kan også indrettes opholdsområder med skærmende beplantning.

Der kan også indrettes en fast grillplads i delområdet. I dag findes der en fast grillplads umiddelbart syd for Haveforeningen Kalvebod.

Hunde

Langs Kongens Enghave Kanal er i dag et langt, smalt fritløbsområde for hunde. Dette område kan ændres og tilpasses af hensyn til naturen, dyrelivet og parkens øvrige brugere.

Der har været ønske om at etablere en hundeløbegård i Valbyparken også. Her ville det være muligt at lade sin hund løbe frit indenfor en indhegning og lege med andre hunde. I denne plan er der forslag om, at en sådan hundeløbegård anlægges i område mellem temahaverne og haveforeningen Kalvebod.

Hundeløbegården foreslås anlagt som et rundt, grønt element i parken som, når beplantningen er vokset, vil ligne temahaverne.

Toiletter

Alle parkens toiletter er i dag beliggende vest for Poppelalléen eller ved Stranden. Et nyt, handicapegnet parktoilet kan opføres i delområdet.

Information

For besøgende, der ikke er hjemmefra, opleves det som svært at finde rundt i Valbyparken og også at finde ud af, hvordan området er forbundet til Valby Idrætspark og længere mod nord S-tog og metro, men også med de nærliggende grønne områder Sydhavnstippen og Kystagerparken. Der kan i planperioden iværksættes ny skiltning og information der øger sammenhængen.

Arrangementer

Der kan fortsat afholdes udendørs musikarrangementer og i Valbyparken fra april til udgangen af oktober. Musikarrangementer afholdes på Festivalpladsen eller, hvis der ikke er plads her, på Strandplænen.

Københavns Kommune kan stille krav om, at arrangørerne skal søge at begrænse aftryk ift. miljø og klima. Eksempelvis kan der etableres landstrøm og vandstik til brug for koncerter, og arrangementer til erstatning for generatorer og kørsel med vand.

Igennem sommeren holdes der mange private arrangementer og sammenkomster i Valbyparken. Der er udfordringer med støj i tilknytning til disse. I planperioden kan der fastsættes regler, der regulerer støjen, og der kan opsættes informationstavler og gennemføres kampagner for at begrænse støjen i stil med den indsats, der er iværksat i Havneparken på Islands Brygge

Øvrige udviklingsmuligheder

Festivalpladsen er anlagt som en festplads udenfor fredningen. Pladsen er afgrænset af en grøn vold. Desværre er pladsen for lille til at rumme et flertal af arrangementer. Der er forslag om, at man fjerner et stykke af volden for at gøre pladsen mere tilgængelig og anvendelig ved arrangementer. Hvis festivalpladsen ikke længere skal anvendes til arrangementer, åbnes der op for, at man kan finde anden rekreativ anvendelse af området, eksempelvis ved opstilling af legeredskaber, motionsredskaber eller en agilitybane for hunde.

I planperioden kan hegnet, der løber syd for festivalpladsen fjernes og området kan åbnes for offentligheden. En betingelse herfor er, at der tages jordbundsprøver for at dokumentere graden af forurening. Området kan plejes som et naturareal eller indrettes til rekreative aktiviteter.

SKILLER: VALBYPARKEN VEST (DELOMRÅDE 2)

Kørsel

Teknik- og Miljøforvaltningens materialeplads til oplag af grus, sand, sten mv. ligger i det sydvestlige hjørne af planområdet. Parkbrugerrådet har givet udtryk for, at tung kørsel til og fra materialepladsen skaber utryghed for parkens gæster, og der er derfor lagt op til, at kørslen kan omlægges, så den alene sker ad Parkstien til Gammel Køge Landevej. Det kan blive nødvendigt at udbygge dele af Parkstien for at sikre plads.

I delområdet kan mulighederne for parkering atter reguleres. Træstammer og andre hindringer for parkering kan placeres i delområdet.

Cyklister og gående

Hvis der etableres nye stier i delområdet, eller hvis eksisterende stier omlægges, skal man sikre sig, at disse er tilgængelige for borgere med handicap. Langs stier i delområdet kan der også iværksættes tiltag, der giver besøgende en oplevelse af skift mellem lys og skygge og en oplevelse af dufte.

I planperioden kan der etableres en rute til ro i Valbyparken. Mange søger til byens parker for at finde ro til fordybelse og Valbyparken tilbyder allerede dette i flere temahaver og i nogle af de mindre besøgte områder. Man kan understøtte dette ved at planlægge for ro og ved at etablere en rute og information herom.

Både Hammelstrupvej og Parkstien kan indgå i udviklingen af en sammenhængende cykelrute eller en supercykelsti, der binder bydelen sammen med resten af København og med nabokommunen. Der kan opstilles flere cykelstativer i delområdet.

Mod nord kan der etableres stiforbindelser, der binder Valbyparken bedre sammen med Valby Idrætspark og sikrer lettere adgang til forbindelserne via København S. Den nuværende trådhegn står udenfor planområdet, men der lægges op til at hegnet kan nedtages eller erstattes af et nyt samt at det grønne hegn, der adskiller Valbyparken fra Valby Idrætspark kan tyndes. Der kan også etableres en oplevelses-/bevægelsessti i det grønne bælte.

Leg, bevægelse og sport

Igennem de seneste år er discgolfbanen i Valbyparken blevet et trækplaster. Mange organiserede spillere kommer her for at træne, men banen benyttes også af spillere, der spiller på egen hånd. Københavns Frisbee Klub søger med information til medlemmerne at gøre spillere opmærksom på, at man spiller i en park, og at

der skal tages hensyn til andre gæster. I planperioden kan banen renoveres og banens forløb kan ændres, eksempelvis hvis det bliver nødvendigt at ændre forløbet de tre steder, hvor der spilles hen over en sti.

På græsarealerne udenfor banen kan spil med disc forbydes af hensyn til parkens øvrige brugere.

Der kan ved banen opstilles informationstavler eller skiltning, der viser banens forløb og hvilke hensyn man skal tage.

Aktivitetsområderne med asfalt nær Naturlegepladsen kan renoveres og indrettes til sport og leg.

Der kan i planperioden også lægges en motionssti, der forbinder parken med de nærliggende naturområder og med Valby Idrætspark. Som del af stien kan der etableres kilometerskilte.

Ved Naturlegepladsen og ved småbørnslegepladsen kan der iværksættes nye tiltag, der gør, at børn går på oplevelse med alle deres sanser. I området kan der også placeres store sten til leg og ophold.

Ophold

I delområdet er der mange bænke placeret ved Den Grønne Frøpark, i området ved legepladsen, langs Poppelalléen og også ved Naturlegepladsen og den lille legeplads. Der kan opstilles flere bænke, hvis det gavner parkens gæster.

Der er to faste grillpladser umiddelbart nord for Rosenhaven. Disse to kan renoveres, og der kan opføres en muret grill/bålhytte med overdækning.

Opholdsområder kan skærmes med grønne planter. Og der kan gøres endnu mere for at indrette områder, der indbyder til ro og fordybelse i Valbyparken.

Ved Naturlegepladsen kan der opsættes fastehængekøjer.

Hunde

Valbyparkens andet fritløbsområde ligger ved Parkstien på bagsiden af Haveforeningen Bergmannshave. Fritløbsområdet kan ændres og tilpasses af hensyn til natur og parkens øvrige brugere. Der kan også opsættes skiltning ved området, hvor brugerne gøres opmærksom på reglerne for brug af fritløbsområdet.

Toiletter

Tre af Valbyparkens fire toiletter er beliggende i delområdet Valbyparken vest. Nye, handicapegnede parktoiletter kan opføres, og eksisterende toiletter kan renoveres med henblik på at forbedre tilgængelighed og sikre helårsåbning.

Forvaltningen arbejder for etablering af et handicapegnet toilet ved Naturlegepladsen.

Toilettet ved cafeen er åbent året rundt, men har ikke handicapadgang. Adgangsforholdene kan her forbedres, så toilettet kan benyttes af alle. Toilettet kan også erstattes af et nyt.

Toilettet ved Rosenhaven har handicapadgang og er i sommerperioden åben dag og nat. Men toilettet lukkes af for vinteren, da det ikke er frostsikret. Der kan i planperioden ske frostsikring af toilettet med henblik på at øge åbningstiderne. Alternativt kan toilettet erstattes af et nyt.

Information

I dag er der begrænset skiltning og information i Valbyparken. I planperioden kan der opsættes skiltning og informationstavler med oversigtskort, der viser hvordan området er indrettet, og hvilke forbindelser der er herfra til Sydhavnstippen, Kystagerparken og til Valby Idrætspark.

Arrangementer

Delområdet store pladser for arrangementer er Festivalpladsen og Strandplænen i parkens østlige del. De fleste større arrangementer afholdes her, i området ved discgolbanen og på plænerne nedenfor Naturlegepladsen. Arrangøren kan dog altid ønske en anden placering af deres arrangement.

Igennem sommeren er der mange private sammenkomster i Valbyparken. De fleste sammenkomster afholdes på en måde, der ikke er til gene for de øvrige parkgæster eller naboer, men der er eksempler på fester i det fri, hvor der spilles højt musik. Derfor lægges der nu op til, at der kan fastsættes regler, der regulerer støjen fra private arrangementer. Der kan opsættes informationstavler og gennemføres kampagner med fokus på at begrænse støjen, herunder anvendelsen af mobile musikanlæg.

SKILLER: KYSTEN (DELOMRÅDE 3)

Kørsel

Stien langs Kysten er forbeholdt gående og cyklister. Der er opstillet en bom ved vendepladsen for at hindre kørsel, men andre hindringer kan etableres. Københavns Kommune kan give tilladelse til ærindekørsel ad stien.

Der er ingen parkeringspladser i delområdet med undtagelse af enkelte pladser reserveret til handicapparkering ved vendepladsen for enden af Tudsemindevej. Der kan i området placeres sten, stammer og andre fysiske hindringer for ulovlig parkering.

Cyklister og gående

Stiforløbet langs vandet benyttes af både motionister, hundeluftere, strandgæster og surfere, der skal på vandet, men stien er også del af den grønne cykelrute. Parkbrugerrådet har fortalt, at der er konflikter mellem cyklister i høj fart, der anser stien for en cykelsti, og de mange gående. I planperioden kan der opsættes chikaner, der begrænser fart, og iværksættes informationskampagner, der fortæller, at cyklister skal tage hensyn til gående. Udviklingsplanen lægger også op til, at stien kan opdeles, hvis man hermed kan øge sikkerheden og begrænse konflikt.

Ved broen over Harrestrup Å og broen til Sydhavnstippen er der ingen kant. Af hensyn til sikkerheden kan der opsættes en kant, et lavt hegn eller her kan placeres sten ligesom der kan opsættes markering på broen.

Der er i dag cykelstativer ved Stranden. Der kan opstilles flere cykelstativer, hvis der i planperioden opstår behov herfor.

Leg, bevægelse og sport

Ved vandet vest for stranden er der i dag en barak, der anvendes af Sydhavnens Windsurfer Club som klubhus og i tilbygningerne hertil opbevares udstyr. Foreningen har ønske om at erstatte de gamle faciliteter med et nyt klubhus i træ. Udviklingsplanen åbner for, at der indenfor fredningen kan etableres nye foreningsfaciliteter. Som alternativ til genopførelse indenfor fredningen er der mulighed for, at der i stedet opføres faciliteter i det ikke-fredede område umiddelbart bag det nuværende klubhus. Området er i dag hegnet og anvendelse af arealet er betinget af, at forureningen her kortlægges.

Umiddelbart øst for Sydhavnens Windsurfer Club ligger sand fra en tidligere beachvolleybane. Parkbrugerrådet finder, at placeringen af en beachvolleybane umiddelbart op ad en sti er problematisk. Med

planen her lægges der derfor op til, at banen kan nedlægges og at området kan indrettes med andre elementer til motion, bevægelse og leg for alle parkens besøgende.

Endelig kan der etableres en motionssti igennem delområdet. Langs stien kan der etableres kilometerangivelser.

Strand og vand

Parkbrugerrådet for Valbyparken har stillet forslag om, at der etableres badefaciliteter for borgere med handicap ved Valbyparken. Konkret er der ønske om, at der etableres en lang baderampe i metal, og at det bliver muligt at låne en badekørestol her. En baderampe er betinget af en dispensation fra Kalvebodkilefredningen og en tilladelse ift. Natura-2000 området. Det bemærkes også, at stranden i Valbyparken ikke er dækket af livreddere.

Man kan også udlægge flytbare strandstier i sandet i stil med de stier, der findes i Amager Strandpark. Disse stier lægges ud i den tidlige sommer og indsamles igen i efteråret. Af hensyn til bølgepåvirkningen stopper stierne 1-2 m før vandkanten, og hvor stien ender, vil der være et lille trin, så stierne giver ikke uhindret adgang til vandet for alle.

Parkbrugerrådet har også stillet forslag om, at der opføres faciliteter til gavn for især badende, herunder en badebro og en sauna. Faciliteter som disse vil understøtte især vinterbadning. Det bemærkes, at Fredningsnævnet i deres afgørelse om dispensation til etablering af en badestrand i Valbyparken lagde vægt på, at stranden primært anvendes i sommerperioden. Det bemærkes også, at der alene blev givet dispensation til opførelsen af en toiletbygning ved stranden.

Endelig har Parkbrugerrådet stillet forslag om, at der opstillet et kajakstativ og et slæbested, som frit kan benyttes af borgere. Det bemærkes, at den konsekvensvurdering der blev udarbejdet i forbindelse med anlæggelsen af stranden beskriver, at stranden ikke må skabe nye muligheder for at anvende området til sejlsport, der potentielt kan forstyrre rastende fugle, især aktiviteter som gennemføres i perioden september til april.

På strækningen mellem stranden og Poppelalléens udløb kan der etableres en nedgang til vandet og en mindre bro til ophold og badning. I dag har Sydhavnens Windsurfer Club et slæbested umiddelbart nedenfor deres klubhus, og mange parkgæster søger hertil, så parkbrugerrådet mener at der kan være behov for endnu en nedgang.

På tungen mod Sydhavnstippen kan der etableres en nedgang til vandet. En nedgang her ville understøtte mulighederne for lave naturformidlingsaktiviteter med fokus på livet i Kalveboderne.

Ophold

Ved Stranden og langs stiforløbet mod vest er der opsat flere bænke. Bænkene er vendt så de giver besøgende udsigt over vandet. Hvis der opstår behov, kan der i planperioden opsættes flere bænke på strækningen.

Toiletter

Det nye parktoilet med handicapadgang, omklædningsfaciliteter og en udendørs bruser ligger i delområdet. Umiddelbart vurderes det ikke, at der er behov for flere toiletter i delområdet, men opstår der behov for flere parktoiletter nær stranden kan et sådan etableres.

Information

I planperioden kan der opsættes ny skiltning med information til parkens gæster. Sammenhængende skiltning og information kan styrke integrationen af Valbyparken med de tilstødende rekreative områder Valby Idrætspark, Sydhavnstippen og Kystagerparken.

I biodiversitetsstrategiens handleplan er det beskrevet, at der kan etableres et støttepunkt for naturformidling og undervisning om kyst og hav i delområdet. Udviklingsplanen giver mulighed for, at et sådant støttepunkt kan placeres i delområdet.

Arrangementer

I sommerperioden søger mange parkgæster til stranden og parkbrugerrådets medlemmer fortæller, at der er udfordringer med støj fra især private musikanlæg. Udviklingsplanen understøtter derfor, at der kan fastsættes regler, der regulerer støj i området ved Kysten. Der kan opsættes informationstavler og gennemføres kampagner for at begrænse støjen fra private arrangementer. Der kan eksempelvis fastsættes regler for, hvornår mobile musikanlæg må anvendes.

STORMFLODSSIKRING

Stormflodssikring

Planområdet er med den lange kystlinje og kanalerne udsat ved stormflod. Området er i dag delvist sikret af en stensætning.

I Kommuneplan 2019 er scenarier, der beskriver, hvilke områder der især er udsatte for oversvømmelse hvis planområdet rammes af en stormflod på 2,8 meter over daglig vande. Langs kysten er det især området ved stranden og windsurfernes klubhus der ligger udsat, men landtangen, der forbinder Valbyparken med Sydhavnstippen, kan også blive oversvømmet. Vandet vil gå ind i kanalerne og herfra kan vandet trænge ind i haveforeningerne.

Staten har igangsat forundersøgelser af en samlet stormflodsplan for hovedstadsområdet. Københavns Kommune bidrager, sammen med Hvidovre, Dragør og Tårnby kommune, der alle har kyststrækninger, til arbejdet.

Kystdirektoratet og DMI har udarbejdet nye beregninger, der viser hvor høj vandstanden kan blive langs kysterne i hovedstadsområdet under den værst tænkelige stormflod. Beregningerne viser, at ved den værst tænkelige stormflod i dag vil vandstanden kunne stige til 3,9 meter over daglig vande langs strækningen mellem Avedøre og Dragør (Kystdirektoratet, 2024).

Klimaforandringerne medfører havvandsstigninger og mere ekstremt vejr. Forventningen er derfor, at den maksimale vandstand ved stormflod vil stige. I 2027 vil den værst tænkelige stormflod have en maksimal vandstand på op til 4,4 meter over daglig vande i området mellem Avedøre og Dragør. Dertil skal lægges påvirkningen fra bølger. Om et århundrede, i år 2025, vil den maksimale vandstand være 5,0 meter over daglig vande på strækningen (Kystdirektoratet, 2024).

Beregningerne suppleres af en analyse af mulige løsninger til sikring af hovedstadsområdet. For Kalveboderne undersøges en løsning, hvor der etableres en sikring over Kalvebodløbet i tilknytning til Kalvebodbroen og Skrædderholm. Det er endnu uvist om der bliver behov for anden sikring af kysten og kanalerne ved Valbyparken.

Når analysen foreligger, skal der ske inddragelse af offentligheden og politisk behandling af de foreslåede løsninger.

Skybrudstunnel

Klimaforandringerne giver også mere nedbør og voldsomt vejr, herunder skybrud. Borgerrepræsentationen besluttede i 2015 at igangsætte et stort antal skybrudsprojekter, der skal sikre at store mængder nedbør hurtigt kan ledes væk fra byen og ud i havet.

Et af de skitserede projekter var en åben kanal gennem Valbyparken med udløb til en sø og derfra til Kalveboderne. Projektet blev mødt af kritik fordi det ville ændre Valbyparkens udseende, medføre træfældninger og skabe et udløb tæt på stranden.

I stedet besluttede Borgerrepræsentationen i 2019 at lade HOFOR etablere en skybrudstunnel. Valby Skybrudstunnel skal anlægges som et rør, der løber under Valby Idrætspark, det nordlige hjørne af Valbyparken og haveforeningerne til et udløb i Enghave Kanal. Skybrudstunnellen skal lede regnvand fra dele af Frederiksberg og Valby væk, men anlægget skal samtidig fungere som et underjordisk opsamlingsbassin, der kan opbevare overløbsvand fra kloaksystemet indtil vandet kan pumpes til rensningsanlægget. I dag sker der overløb med udledning til Kalveboderne 4-6 gange om året, men med anlægget vil dette kunne begrænses til én gang om året (HOFOR.DK, 29. februar 2024).

Valby Skybrudstunnel etableres i planperioden. Byggeriet forventes at begynde i 2024 og anlægget vil stå færdig i 2028 (HOFOR.DK, 29. februar 2024).

LITTERATUR

Udgivelser

- Erhvervsstyrelsen. Fingerplan 2019. Landsplansdirektiv for hovedstadsområdets planlægning. Vedtaget marts 2019.
- John Frisenvænge. Padder og krybdyr i Sydhavnen 2007. Udarbejdet af Amphi Consult for Københavns Kommune. November 2007. <https://www.sydhavnstippen.dk/wp-content/padder-og-krybdyr-i-sydhavnen-nov-2007.pdf>
- Gørtz, Per og Helle Jerl Jensen. Fiskebestanden i fire parksøer i Københavns Kommune – en undersøgelse af fiskene i Kildevældssøen, søen i Ryvangens Naturpark, søen i Ørstedsparken og søen i Valbyparken 2003. Udarbejdet af Fiskeøkologisk laboratorium for Københavns Kommune. 2006.
- Københavns Kommune: Biodiversitet i København – Strategi 2022 – 2050 med tilhørende Handleplan for biodiversitet i København 2022 – 2025. Vedtaget 23. marts 2023.
- Københavns Kommune: Bynatur i København 2015 – 2025. Vedtaget 10. december 2015.
- Københavns Kommune: Forskrift for udendørs musikarrangementer. Vedtaget 18. marts 2019.
- Københavns kommune: Københavns Kommunes handicappolitik 2023 – 2026. Vedtaget 4. maj 2023.
- Københavns Kommune: Kommuneplan 2019. Vedtaget 27. februar 2020.
- Københavns Kommune: Kommuneplantillæg for Valby skybrudstunnel. Vedtaget 1. december 2022.
- Københavns Kommune: Københavns Kommunes træpolitik 2018 – 2025. Vedtaget 26. maj 2016.
- Københavns Kommune: Stormflodsplan for København 2017. Vedtaget 22. juni 2017.
- Københavns Kommune: Temahaverne Valbyparken. En folder om temahaverne. 2008.
- Københavns Kommune. Valbyparken. Folder om Valbyparken udgivet af Teknik- og Miljøforvaltningen. 2004. Kystdirektoratet (2024), Delundersøgelse af sikringsniveauer for stormflodssikring af København. Udarbejdet af Kystdirektoratet, Miljøministeriet og af Danmarks Meteorologiske Institut. Udgivet februar 2024. [Publikation \(sundogbaelt.dk\)](#)
- Naturstyrelsen: Natura 2000-basisanalyse 2015-2021 for Vestamager og havet syd for Natura 2000-område nr. 143 Habitatområde H127 Fuglebeskyttelsesområde F111. Udgivet 20. december 2013.
- Region Hovedstaden, Kortlægning af forurenede jord Matr. Nr. 1922 og del af 1966 Valby, København samt matr. Nr. 2650a, 2650 b og 3239 Vigerslev, København beliggende: Parkstien 10 m.fl., 2450 København SV. 21. maj 2021. [101-00002 offentlig indsats fa47.pdf \(itera.dk\)](#)
- Thomsen, Iben M. og Julie Dahl Møller. Notat – Input til flagermusstrategi i Fælledparken. 2023. Udarbejdet af Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet for Københavns Kommune.
- Valby Lokaludvalg, Københavns Kommune. Valby Bydelsplan 2023. [Valby Bydelsplan 2023 - Valby Lokaludvalg \(kk.dk\)](#)
- Kongens Enghave Lokaludvalg, Københavns Kommune. Sydhavnens Bydelsplan 2023. [Bydelsplan | Kgs. Enghave Lokaludvalg \(kk.dk\)](#)

Note: Københavns Kommunes udgivelser kan frit hentes via publikationsdatabasen. Hjemmeside: www.kk.dk/publikationer.

Fredninger og internationale udpegninger

- Bekendtgørelse om **Amager Vildtreservat** samt fredning af dele af søterritoriet (BEK nr. 545 af 20/05/2012). Link: [Bekendtgørelse om Amager vildtreservat samt fredning af dele af søterritoriet \(retsinformation.dk\)](#)
- Fredningsnævnet. **Fredning af Valbyparken**. Afgørelse 3. marts 1966. Med tillæg til deklaration af 25. juni 2019 (vedr. Haveforeningen Kalvebod). Link: [03995.00 \(blst.dk\)](#)
- Overfredningsnævnet. **Fredning af Kalvebodkilen**. Afgørelse 14. november 1990. Link: [07757.00 \(blst.dk\)](#)
- Bekendtgørelse om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Habitatbekendtgørelsen). (BEK nr. 1098 af 21/08/2023). **Natura 2000 område N 143 Vestamager og havet syd for**. Indenfor Natura 2000 området ligger Fuglebeskyttelsesområde F 111 Vestamager. Link: [Habitatbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](#)

Hjemmesider

- **Arter.dk** samler viden om Danmarks natur. På hjemmesiden kan man finde hjælp til at registrere og bestemme arter i den danske natur. Hjemmeside: [www.arter.dk](#)
- **Badevandsudsigten** giver adgang til information om badevandskvaliteten ved alle byens strande og badezoner. Hjemmeside: [Badevandsudsigten](#)
- **Biodiversitet** er en temaside om Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi og indsatsen knyttet dertil. Hjemmeside: [www.biodiversitet.kk.dk](#)
- **Danmarks Miljøportal** rummer data om miljø og natur i hele landet. Herfra kan hente data og kort. Hjemmeside: [www.miljoeportalen.dk](#)
- Det Kongelige Bibliotek driver siden **Danmark set fra luften**, hvor man kan finde luftfotos fra 1890 og frem til 2010. Samlingen giver et ekstraordinært indblik i udviklingen af det kulturelle landskab og infrastrukturen i byerne såvel som på landet. [Danmark set fra Luften - Det Kgl. Bibliotek \(kb.dk\)](#)
- **Fingerplan 2019** er Plan- og Landdistrikstyrelsens hjemmeside om fingerplanen for Hovedstadsområdet. Hjemmeside: [Fingerplanen | Planinfo.dk](#)
- **Fredninger.dk** indeholder information om en række fredninger, herunder fredningen af Valbyparken og Kalvebodkilen. Fra siden er der link til fredningsdeklarationerne. Siden redigeres af Danmarks Naturfredningsforening. Hjemmeside. [www.fredninger.dk](#)
- **KBH Billeder** er en database med kulturhistoriske fotografier fra Københavns Museum, Københavns Stadsarkiv, Frederiksberg Stadsarkiv og Magasin du Nord Museum. Hjemmeside. [www.kbh billeder.dk](#)
- **Kommuneplan 2019** er en temaside om Københavns Kommunes kommuneplan 2019 Hjemmesider: [www.kp19.kk.dk](#) og kortportal [Planportal \(kk.dk\)](#)
- **Kongens Enghave Lokaludvalg** har en hjemmeside, der indeholder information om bydelen, herunder bydelsplanen for Sydhavnen 2023. Hjemmeside: [Kgs. Enghave Lokaludvalg | Kgs. Enghave Lokaludvalg \(kk.dk\)](#)
- **Københavnerkortet** er Københavns Kommunes GIS side, der giver borgere adgang til luftfotos og data om blandt andet natur, miljø, trafik og byens faciliteter. Hjemmeside: [Københavnerkortet \(kk.dk\)](#)
- Geodatastyrelsen giver via deres hjemmeside adgang til **matrikelkort**. Hjemmeside: [Matrikelkort \(gst.dk\)](#)
- **Monumenter i København** er Københavns Kommunes arkiv over opstillede monumenter i byrum og parker. [Monumenter i København \(itera.dk\)](#)
- Sund & Bælt forundersøgelse af **stormflodssikring af København**. Hjemmeside med information om forundersøgelserne, der afsluttes i 2024. Hjemmeside: [www.sundogbaelt.dk](#)
- **Valby Lokaludvalg** har en hjemmeside, der indeholder information om bydelen, herunder bydelsplanen for Valby 2023. Hjemmeside: [Forside - Valby Lokaludvalg \(kk.dk\)](#)

- **Valbyparken** har sin egen underside på Københavns Kommunes hjemmeside. Her kan du læse om naturlegepladsen, Rosenhavne og teamhaverne og om stranden. Hjemmeside: [Valbyparken | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](#)
- **Valby Skybrudstunnel** projektet beskrives på HOFORs hjemmeside. Her kan man finde information om linjeføring og anlægsarbejder. Hjemmeside: [Valby Skybrudstunnel - HOFOR](#)

BILAG

Bilag 1: Parkbrugerrådet for Valbyparken 2023-2024

Parkbrugerrådet for Valbyparken blev nedsat i forsommeren 2023 af Teknik- og Miljøforvaltningen.

Parkbrugerrådets sammensætning afspejler de brugergrupper- og interesser der er i Valbyparken og det kystnære område nedenfor parken.

I Parkbrugerrådet deltog Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Danske Handicaporganisationer, Ungerådet i København, Københavns Ældreråd, Valby Lokaludvalg og Kongens Enghave Lokaludvalg, miljøgruppen Det Grønne Knæ og Grøn Agenda Sydhavn, Hvidovre Kommunes teknik- og miljøforvaltning, Valby Idrætspark, Københavns Frisbee Klub, Sydhavnens Windsurfer Club, Børnenes Dyremark, Valbypark Spejderne DDS, SydhavnsCompagniet, HF Kalvebod, HF Sundbo og HF Bergmannshave samt Grøn Koncert, Syden for Solen og Ungdommens Folkemøde samt Café Picniq – Valbyparkens spisested.

Parkbrugerrådet afholdt et møde i marts 2023 og et møde i januar 2024. Desuden blev der afholdt et parktræf i november 2023. Endelig var udkast til udviklingsplan i høring blandt medlemmerne af Parkbrugerrådet og Det Grønne Råd **i juni - august 2024.**

Bilag 2: Retningslinjer for arrangementer

Afholdelse af udendørs arrangementer i Valbyparken kræver tilladelse fra Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune. Arrangementstilladelse kan søges via Københavns Kommunes hjemmeside: www.kk.dk/arrangementer.

I ansøgning om arrangementstilladelse beskrives arrangementet og der søges om en specifik placering. I Valbyparken er udpeget fire arrangementspladser (Festivalpladsen, Strandplænen, plænen syd for Naturlegepladsen og området ved Discgolfbanen), men man kan i ansøgningen godt ønske en anden placering.

Forvaltningen vurderer alle ansøgninger om arrangementer i henhold til fredningen. Det vurderes blandt andet, om et arrangement forventes at påvirke arealer, der er sårbare overfor tilstandsændringer.

Efter fredningen skal forvaltningen sikre almenhedens adgang til området. Derfor vurderes det også, om et arrangement indebærer begrænsninger i almenhedens adgang, ligesom det vurderes om arrangementet er relevant for parkens funktion og af almen interesse.

Endelig vurderes arrangementets størrelse i forhold til områdets bæreevne. Et element heri er muligheden for deltagernes transport til og fra et arrangement.

Arrangementstilladelse

Arrangementstilladelsen indeholder vilkår for brug af parken herunder lokalitet og tidsrum. For musikarrangementer vil der også være vilkår ift. støj og naboinformation.

I tilladelsen beskrives et afgrænset arrangementsområde og der fastlægges en arrangementsperiode, som dækker opsætning, afvikling af arrangementet og nedtagning. Der må ikke opsættes udstyr før denne periode og hele området skal være opryddet og rengjort når perioden udløber. Ved større arrangementer, herunder musikarrangementer, mødes arrangøren med byrumsforvalteren og driften for Valbyparken både før og efter arrangementet for at sikre, at der ikke sker skader på parkens installationer, beplantning mv.

Ved kommerciel brug af parken, hvor et eventuelt overskud udbetales til en ejer eller ejergruppe, opkræves der markedsleje. Taksterne reguleres årligt og er godkendt af Teknik- og Miljøudvalget.

Der udstedes ikke arrangementstilladelser til arrangementer, hvis det vurderes at deres primære formål er markedsføring.

Regler for afholdelse af arrangementer i Valbyparken

- I Valbyparken gives der alene tilladelse til arrangementer på landarealer.
- Større koncerter og musikarrangementer må alene finde sted på Festivalpladsen eller, hvis der ikke er plads her, på Strandplænen. Er der allerede givet tilladelse til et musikarrangement, gives der ikke tilladelse til samtidige arrangementer i Valbyparken.
- Større koncerter og musikarrangementer kan alene afholdes i vækstsæsonen, dvs. 1. april til 31. oktober. Forvaltningen søger at sikre, at der er pause imellem større koncerter og musikarrangementer af hensyn til beplantningen og naturen.
- Arrangøren skal udbedre eventuelle skader, der er opstået i forbindelse med afholdelse af et arrangement.
- For at begrænse skader på underlag og beplantningen, skal arrangøren udlægge køreplader og benytte græsdæk. Al motoriseret kørsel skal foregå på køreplader med mindre at andet er aftalt.
- For at begrænse skader på træer er al motoriseret kørsel i træernes drypzoner forbudt. Her må heller ikke placeres containere, vogne eller lignende konstruktioner.
- Udstyr, inventar og konstruktioner der er nødvendige for arrangementet, må ikke placeres på arealet udenfor den i arrangementstilladelsen aftalte tidsperiode.

- Ved opsætning af scener, store telte, midlertidige konstruktioner og vurdering af beredskabsmæssige forhold, kræves en byggetilladelse jf. BR18.
- Københavns Kommunes retningslinjer vedrørende lydniveau nær boliger, tidsrum mv. er gældende med mindre at kommunen giver dispensation til det konkrete arrangement.

Regler for udendørs musikarrangementer i Valbyparken

Forskrift for udendørs musikarrangementer (Københavns Kommune, 2017) fastsætter en række regler for udendørs musikarrangementer i Valbyparken.

Forskriften gælder udendørs musikarrangementer som koncerter, fester og andre arrangementer, hvor hovedformålet er at afspille musik. Her gælder det, at:

- I Valbyparken kan der gives tilladelse til op til 20 dage med musikarrangementer årligt. Der gives ikke tilladelse til arrangementer i perioden 1. november til 31. marts.
- Der må højst spilles musik i 10 timer i træk.
- Musikken skal indstilles kl. 22.00 på hverdage og kl. 24.00 på fredage og lørdage.
- Lydprøver må maksimalt vare 2,5 timer.
- Støjgrænsen for arrangementer i Valbyparken er 70 dB(A) ved den mest støjbelastede bolig. Støjgrænsen skal overholdes som et gennemsnit over det fulde musikarrangement. Ved opbygning af scene skal der tages mest muligt hensyn til naboer.
- Naboer skal orienteres om musikarrangementets afholdelse.

Forvaltningen kan, i særlige tilfælde, dispensere fra reglerne i forskriften.

Forskrift for udendørs musikarrangementer regulerer ikke private sammenkomster, eksempelvis private fejring, picnic mv. Her er det i stedet parkens ordensregler og ordensbekendtgørelsen, der sætter rammerne for støj. Politiet håndhæver ordensreglerne.

Renhold

Arrangøren af et arrangement er forpligtiget til at sikre oprydning efter arrangementets afslutning. I udgangspunktet skal arrangøren sikre, at arrangementsområdet afleveres rengjort jf. betingelserne i arrangementstilladelsen.

Arrangementer er omfattet af reglerne for erhvervsaffald jf. affaldsbekendtgørelsen. Affald skal afleveres til en godkendt affaldsplads: <https://www.kk.dk/erhvervsaffald>

Ved manglende eller ufuldstændig renhold kan Københavns Kommune foretage den nødvendige renholdning for arrangørens regning.

Reklamer og plakater

Det er ikke tilladt at opsætte reklameskilte, plakater og flag i Valbyparken og i den del af Kalvebodkilefredningen, der er beliggende nedenfor Valbyparken.

Mange arrangementer afholdes med økonomisk støtte fra en sponsor. I forbindelse med afholdelse af arrangementer i Valbyparken gælder følgende retningslinjer:

- Reklamer, skilte og genstande med reklamer må kun opstilles i det udpegede arrangementsområde og kun i den fastlagte arrangementsperiode.
- Der må gerne være reklamer og logoer på udstyr, der anvendes i forbindelse med arrangementets afholdelse, f.eks. scener, telte, målporte og lignende.

- Reklameobjekter må kun i særtilfælde væsentligt overstige højden af det udstyr og inventar, der er nødvendigt for arrangementets afholdelse.
- Det er ikke tilladt at ophænge plakater og lignende i parkens træer og/eller i byrumsinventar.
- Der gives ikke tilladelse til arrangementer i Valbyparken, hvis primære formål er fejning af eller et salg fremstød for et bestemt produkt eller en virksomhed

For valgplakater gælder det, at de alene må ophænges i lysmaster og hegn langs offentlig vej, og således ikke i Valbyparken.

Sampling

Efter ordensbekendtgørelse er det ikke tilladt at uddele reklamemateriale for erhvervsinteresser, f.eks. vareprøver, til forbipasserende (ordensbekendtgørelsens §9, stk. 3). Ved et arrangement kan der gives tilladelse til sampling, hvis det alene finder sted indenfor det udpegede arrangementsområde og kun til arrangementets deltagere og hvis arrangøren sikrer efterfølgende oprydning.

KORTBILAG

Eksisterende forhold og udviklingsmuligheder (kortbilag 1-6)

Kortbilag 1: Delområde 1 (Valbyparken Øst) - Eksisterende forhold

[markering af lokaliteter, fritløbsområdet langs kanalen skal markeres manuelt i InDesign]

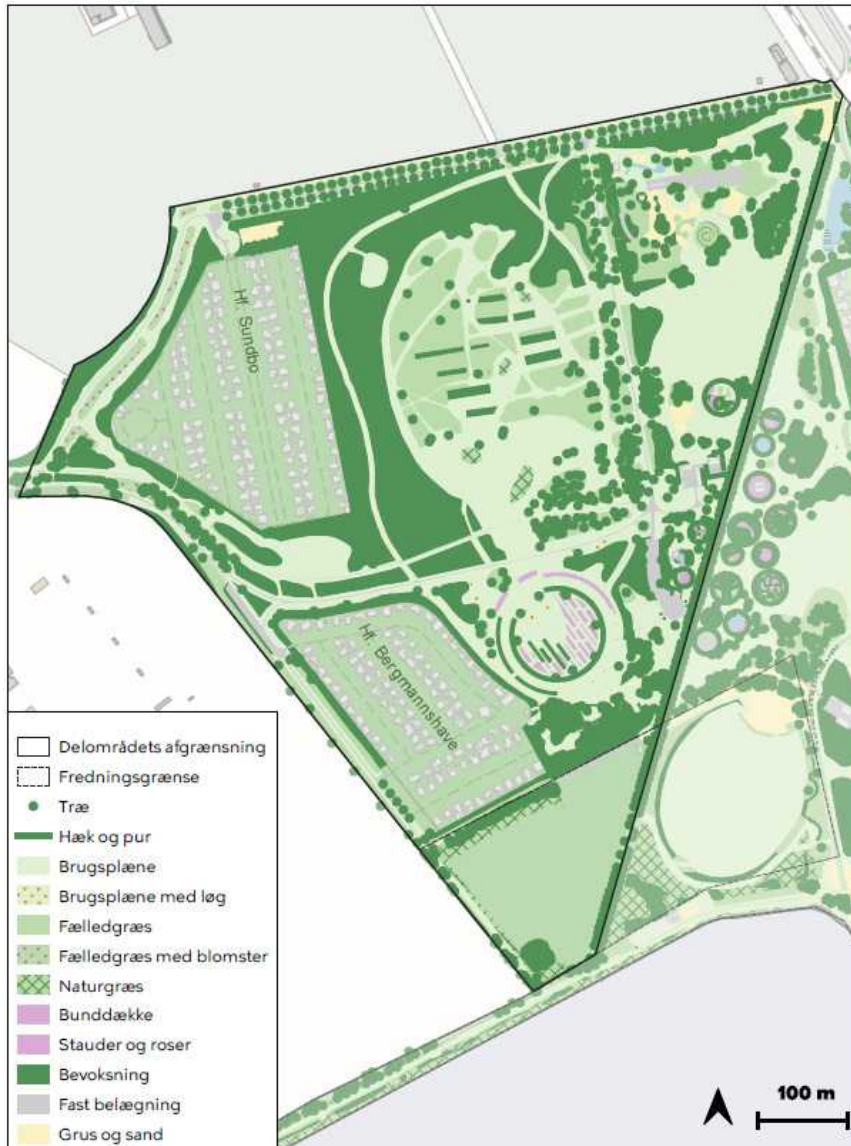
Kortbilag 2: Delområde 1 (Valbyparken Øst) - Udviklingsmuligheder

[markering af udviklingsmuligheder i InDesign - kan beplantning integreres her?]

Kortbilag 3: Delområde 2 (Valbyparken Vest) - Eksisterende forhold

[markering af lokaliteter, fritløbsområdet langs parkstien skal markeres manuelt i InDesign]

Kortbilag 4: Delområde 2 (Valbyparken Vest) - Udviklingsmuligheder

[markering af udviklingsmuligheder i InDesign - kan beplantning integreres her?]

Kortbilag 5: Delområde 3 (Kysten) - Eksisterende forhold

[markering af lokaliteter, manuelt i InDesign]

Kortbilag 6: Delområde 3 (Kysten) - Udviklingsmuligheder

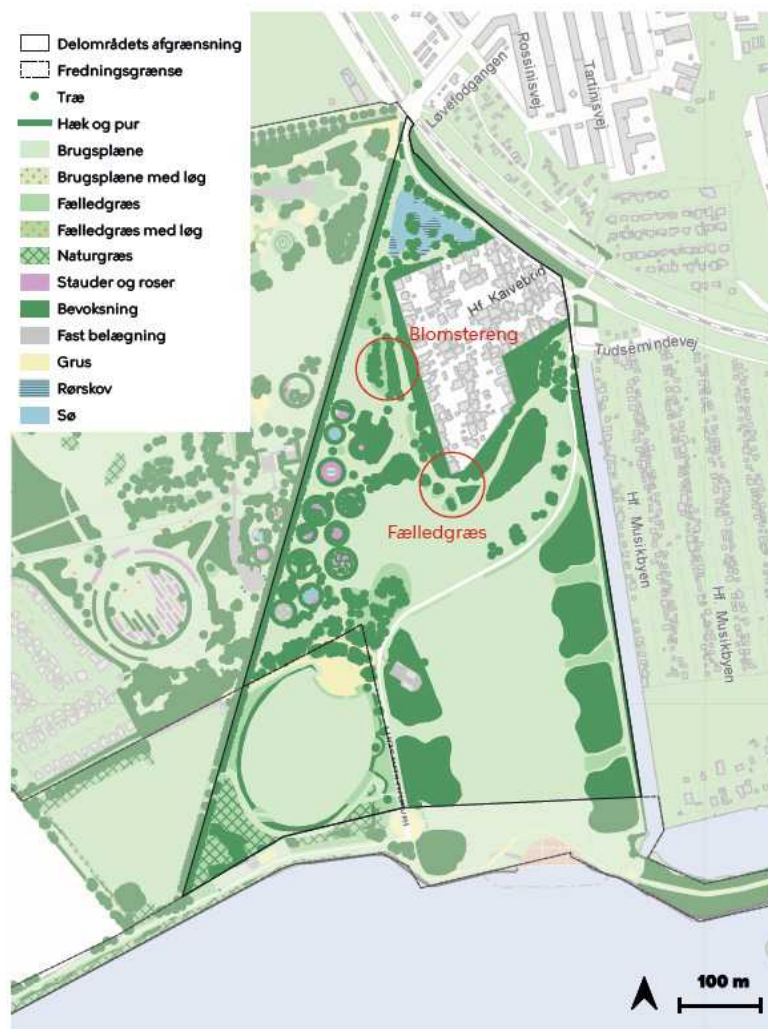
[markering af udviklingsmuligheder i InDesign - kan beplantning integreres her?]

Pleje og udvikling af beplantning (kortbilag 7-9)

Initiativer til pleje og udviklingen af beplantningen i de tre delområder er indtegnet på kortbilagene herunder. Generelle principper for plej og udvikling af området er beskrevet i et afsnit under kortene.

Kortbilag 7: Pleje og udvikling af beplantningen i delområde 1 (Valbyparken Øst)

Elementer i pleje og udvikling af beplantningen i området øst for Poppelalleen:

- De 17 temahaver plejes og udvikles i henhold til deres tema. I planperioden kan haver omlægges til nye temaer.
- Om de cirkulære hække ved temahaverne, i græsplænerne og inde i temahaverne kan der lægges løg af krokus, skilla, perlehyacinter, botaniske tulipaner, påskeliljer mv.
- Der kan etableres mere fælledgræs i Den Grønne Frøpark og ved trægrupper lige syd for Haveforeningen Kalvebod. Langs haveforeningen Kalvebod kan der etableres fælledgræs med blomster/blomstereng.
- Om de cirkulære hække ved temahaverne, i græsplænerne og inde i temahaverne kan der lægges løg af krokus, skilla, perlehyacinter, botaniske tulipaner, påskeliljer mv.
- Der kan etableres mere fælledgræs i Frøparken og ved trægrupper lige syd for Hf. Kalvebod. Langs Hf. Kalvebod kan der etableres fælledgræs med blomster/blomstereng.

Kortbilag 8: Pleje og udvikling af beplantningen i delområde 2 (Valbyparken Vest)

Elementer i pleje og udvikling af beplantningen i området vest for Poppelalleen:

- Poppelalléens træer udskiftes løbende og her plantes nye søjleeg
- Askealléens træer udskiftes løbende, der genplantes nye asketræer
- Weichelrækkerne ved Den Grønne Frøpark plejes så der er kig igennem
- Rosenhavens roser og stauder plejes og genplantes løbende når der er udfald
- De 17 temahaver plejes og udvikles i henhold til deres tema. I planperioden kan haver omlægges til nye temaer.
- Om de cirkulære hække ved temahaverne, i græsplænerne og inde i temahaverne kan der lægges løg af krokus, skilla, perlehyacinter, botaniske tulipaner, påskeliljer mv.
- Bag Rosenhaven kan der plantes grupper af japanske kirsebærtræer.
- Langs Parkstien (mellem HOFOR grunden og materialepladsen) kan der plantes nye træer.
- Der kan etableres mere fælledgræs i Den Grønne Frøpark og ved trægrupper lige syd for Haveforeningen Kalvebod. Langs haveforeningen Kalvebod kan der etableres fælledgræs med blomster/blomstereng.
- Om de cirkulære hække ved temahaverne, i græsplænerne og inde i temahaverne kan der lægges løg af krokus, skilla, perlehyacinter, botaniske tulipaner, påskeliljer mv.
- Der kan etableres mere fælledgræs i Frøparken og ved trægrupper lige syd for Hf. Kalvebod. Langs Hf. Kalvebod kan der etableres fælledgræs med blomster/blomstereng.

Kortbilag 9: Pleje og udvikling af beplantningen i delområde 3 (Kysten)

Elementer i pleje og udvikling af beplantningen i det kystnære område:

- Beplantningerne langs vandet kan åbnes op nogle steder, så man har kig til vandet.
- Langs stien mellem stranden og Sydhavnstippen friholdes trampestierne, så der er kig og adgang til vandet. Beplantningerne udtyndes så den får mere karakter af overdrev.

Generelt om pleje og udvikling af beplantningen

- Valbyparkens beplantning fastholdes og der plantes løbende nye træer og buske for at sikre en aldersvariation. Der plantes træer som kan blive store, som enten er hjemmehørende eller som kan tilpasse sig et varmere klima, eksempelvis eg, el, asp, ask, ægte kastanje, valnød, fuglekirsebær, humlebøg, bøg, birk, avnbøg og navn.
- I områder kan der også plantes skovbrynsarter af røn, tjørn, skovæble, taks, gedebled, mirabel, kræge, vrietorn, benved, tørst, hæg, kvalkved, kirsebærkornel, syren, ribs, slåen, hyld og hassel. Der plantes træer og buske, der bærer nødder og bær til gavn for parkens fugle og smådyr.
- Bevoksningerne gennemgås og beskæres efter behov i et rotationsprincip. Beskæringen skal blandt andet sikre, at der kommer sollys til busk-, mellem- og urtelaget. For landskabsbevoksninger sker beskæring hvert 20. år, for parkbevoksninger hvert 5. år. Enkelte træer får lov til at vokse sig store og gamle, men under kronerne vokser blomstrende buske så som tjørn, æble, røn, rose, slåen, hyld, kirsebær, kvalkved, hæg og benved.
- Der tyndes i den naturlige opvækst af skyggegivende træer, herunder bøg, løn, ahorn og elm, så der kommer mere lys til buske og mindre træer og så der ikke dannes artsfattig stangskov.
- Foryngelsesbeskæring sker med henblik på at bevare udsigter
- Områder med snebær kan ryddes eller skæres helt ned, og der kan indplantes nye buske og småtræer.
- Døde træer kan blive stående som stammer eller liggende på jorden til gavn for fugle, insekter og svampe. Kvas kan efterlades i bunker eller som hegn til gavn for smådyr og svampe.
- I lunde på græsarealerne og i teamhaverne kan der plantes eksotiske træarter, forældede æbletræer og andre frugttræer ind.
- Alle områder med fælledgræs kan slås med opsamling for at øge mængden af urter og blomster i græsset. Områderne kan slås som mosaik-slåning, hvor alle områder ikke slås på én gang så der kontinuerligt er områder med langt græs og urter, hvor insekter kan søge hen.
- Græsslåningen kan desuden varieres så områder med fælledgræs slås med opsamling i maj. En tidlig slåning med opsamling giver lavere og langsomt-voksende urter mulighed for at få et lille forspring foran græsset så mængden af blomster øges.
- Områder med blomstereng/fælledgræs med blomster kan slås i efteråret med opsamling. Græsafklippet kan blive liggende et stykke tid for at kaste frø og for at insekter kan krybe væk, inden det samles op. Hvis græsset først slås i løbet af vinteren og foråret, hvor græsset har kastet frø, kan det opsamles direkte.
- I områder med fælledgræs med lav biologisk mangfoldighed kan der udsås frø fra hjemmehørende arter.